

مشروح مذاکرات مجلس شورای اسلامی

جلسه سیصد و پیش و پنجم

(۳۲۵)

۵ خرداد ماه ۱۳۹۴ هجری شمسی

دوره نهم - اجلاسیه سوم

۱۳۹۳ - ۱۳۹۴

۷ شعبان ۱۴۰۶ هجری قمری

جلسه ساعت هشت و نه دقیقه روز سه شنبه به ریاست آقای علی اردشیر لاریجانی رسیدگی یافت

عناوین مندرجات:

- ۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور
- ۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید
- ۳- انتخابات اعضاء هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی (اجلاسیه چهارم)
- ۴- ادامه رسیدگی به طرح نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی (ثبت ۲۷)
- ۵- تقاضای تغییر دستور در خصوص تقاضای رسیدگی به طرح اصلاح قانون آینین دادرسی کیفری طبق اصل (۸۵) قانون اساسی و تصویب آن (ثبت ۵۰۰)
- ۶- تقاضای رسیدگی به طرح اصلاح قانون آینین دادرسی کیفری طبق اصل (۸۵) قانون اساسی و تصویب آن (ثبت ۵۰۰)
- ۷- انعام مراسم تحلیف اعضاء هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی (اجلاسیه چهارم)
- ۸- ناطقین جلسه آقایان: رجب رحمنی، علی اصغر زارعی، ابوالقاسم خسروی سهل‌آبادی، رسول خضری و محمدعلی اسفانانی
- ۹- تصویب طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی (جهت تأمین نظر شورای محترم نکهبان) (ثبت ۵۵۶)
- ۱۰- تذکر آینینه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی
- ۱۱- بیانیه نمایندگان مجلس شورای اسلامی در خصوص تقدیر و تشکر از برگزاری شایسته مسابقات بین‌المللی قرآن کریم توسط سازمان اوقاف و امور خیریه
- ۱۲- اعلام وصول یک فقره سؤال
- ۱۳- اعلام استرداد یک فقره سؤال
- ۱۴- اعلام وصول یک فقره طرح
- ۱۵- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده
- ۱۶- ضمیمه:
  - الف- فهرست مصوبات
  - ب- فهرست تقاضای به عمل آمده
  - ج- فهرست سؤال اعلام وصول شده
  - د- فهرست استرداد سؤال
  - ه- فهرست طرح اعلام وصول شده
  - و- فهرست اسامی هیأت رئیسه دائمی مجلس شورای اسلامی در اجلاسیه چهارم

جلسه ساعت دوازده و هفت دقیقه به ریاست آقای سید محمد حسن ابوترابی فرد پایان یافت

(اجلاسیه چهارم)

رئیس - دستور جلسه را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور اول انتخابات اعضاء هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی است.

رئیس - دوستان عزیز در صندلی‌های خودتان مستقر باشید، کارت‌های مربوط به رئیس را بدهید، آقای فرهنگی! کاندیداها را هم معرفی کنید.

دبیر (فرهنگی) - برای نامزدی ریاست مجلس شورای اسلامی آقای دکتر علی لاریجانی، اگر نامزد دیگری نیست کارت‌ها را توزیع کنیم، حاج آقا حسینیان شما هم کاندیدا هستید؟ آقای روح‌الله حسینیان هم کاندیدا هستند.

رئیس - کارت‌ها را توزیع بفرمایید. دوستان عزیز! در صندلی‌هایتان بنشینید

که بتوانید کارت‌های تان را تحويل بگیرید، کارت‌ها را جمع‌آوری بفرمایید.

أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه به شرح مندرج در انتهای این

ستون اعلام گردید)

دبیر (سبحانی نیا) - همکارانی که اعلام می‌کنم برای شمارش آراء ریاست تشریف بیاورند.

رئیس - دوستان در صندلی‌های خود مستقر باشید، چون می‌خواهیم کارت‌های نواب رئیس را توزیع کنیم، بفرمایید. صندوق‌ها را برای شمارش آراء بیاورید.

دبیر (فرهنگی) - برای نامزدی نواب رئیس آقایان حاج آقا ابوترابی و مهندس باهر کاندیدا هستند.

رئیس - کارت‌های نواب رئیس را توزیع کنید.

أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش اعلام گردید)^۱ دوستان در صندلی‌های تان مستقر باشید، چون در توزیع کارت مشکل پیدا می‌کنند، بفرمایید در صندلی‌های تان مستقر باشید. حضار برای رأی رئیس ۲۶۵ نفر، برای نواب رئیس ۲۶۹ نفر. دوستان کارت‌ها را دریافت کرددند، ۲۶۵ نفر بودند، کارت‌ها را جمع کنید و صندوق‌ها را خدمت آقایان ببرید. اسمی کاندیداهای دبیران را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - اسمی که تا الان رسیده را اعلام می‌کنم، آقایان: جهانگیرزاده، دستغیب، فرهنگی، منادی، هروی، سبhanی نیا، بذرپاش، دهقان، ضرغام صادقی، حاج آقا طاهری و کوثری هستند. مجدد می‌خوانم آقایان: کوثری، حاج آقا طاهری، ضرغام صادقی، دهقانی، بذرپاش، سبhanی نیا، هروی، منادی، فرهنگی، دستغیب و جهانگیرزاده.

رئیس - کارت‌های مربوط به انتخاب دبیران توزیع شود.

أخذ رأی با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش اعلام گردید)^۲ **دبیر (فرهنگی)** - من اسمی را مجدداً می‌خوانم. آقایان: جهانگیرزاده، دستغیب، فرهنگی، منادی، هروی، سبhanی نیا، بذرپاش، دهقانی، ضرغام صادقی، طاهری و کوثری.

رئیس - برای انتخاب دبیران ۲۷۲ نفر حضور دارند، صندوقها را برای جمع‌آوری آراء دبیران ببرید.

دبیر (فرهنگی) - خانم بهمنی! حضرت عالی هم کاندیدا هستید. آقای بخشایش از قول شما فرمودند.

رئیس - حضار آرای ۲۷۲ نفر، نتیجه آرای مربوط به رئیس مجلس را اعلام می‌کنم. آرای اخذ شده (۲۶۳) رأی، حقیر سرا پا تصریح علی لاریجانی با (۲۰۵) رأی از نمایندگان منتخب شدم. (حضرار صلوات فرستادند) از نظر

۱- اعلام رسمیت جلسه و قرائت دستور

رئیس - بسم الله الرحمن الرحيم
جلسه با حضور ۱۹۶ نفر از نمایندگان رسمی است، دستور جلسه را قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - بسم الله الرحمن الرحيم

دستور جلسه سیصد و بیست و پنجم روز سه‌شنبه پنجم خردادماه ۱۳۹۴ هجری قمری:

۱- انتخاب اعضای هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی.

۲- ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مورد طرح نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی.

۳- گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل (۴۴) قانون اساسی در مورد طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی.

۴- گزارش کمیسیون قضایی و حقوقی در مورد طرح یکفوریتی اصلاح موادی از قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز.

۵- گزارش کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی در مورد تحقیق و تفحص از عملکرد سازمان چای.

۶- گزارش کمیسیون اجتماعی در مورد طرح یکفوریتی بازنگری مقررات اداری و استخدامی شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور.

۲- تلاوت آیاتی از قرآن مجید

رئیس - تلاوت آیاتی از کلام الله مجید را آغاز بفرمایید.
(آیات ۹۷-۹۵ از سوره مبارکه «تحل» توسط قاری محترم آقای جعفر فردی تلاوت گردید)

اللهم صل على محمد و آل محمد

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم - بسم الله الرحمن الرحيم

و لا تشنروا بعهْدِ اللهِ ثَمَنًا قَبِيلًا إِنَّمَا عِنْدَ اللهِ هُوَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ *
مَا عِنْدَكُمْ يَنْقُدُ وَ مَا عِنْدَ اللهِ بَاقٍ وَ لَنْجَزِينَ الَّذِينَ صَبَرُوا أَجْرُهُمْ بِأَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ * مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكْرٍ أَوْ أُثْنَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنْجَزِينَهُ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ
لَنْجَزِينَهُمْ أَجْرُهُمْ بِأَحْسَنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ *

(صدق الله العلي العظيم - حضار صلوات فرستادند)

رئیس - از جناب آقای فردی، قاری محترم تشکر می‌کنیم، ترجمه آیات را قرائت بفرمایید.

(ترجمه آیات توسط آقای محمد دهقانی نقدنر قرائت گردید)

به نام خداوند بخشنده مهربان

و پیمان خدا را به انداز بھای مفووشید، بی گمان آنچه نزد خداست اگر بدانید همان برای شما بهتر است، آنچه نزد شمامت پایان می‌پذیرد و آنچه نزد خداست باقی می‌ماند و ما بی گمان به کسانی که صبر پیشه کنند پاداشی همسنگ بهترین کاری که کرده‌اند، خواهیم داد، هر کس چه مرد و چه زن عمل صالح کند و خود مؤمن باشد، او را به زندگانی خوش و پاکیزه‌ای زنده خواهیم داشت و پاداش چنین کسانی را بی گمان همسنگ بهترین کاری که کرده‌اند، خواهیم داد.«

راست گفت خداوند بزرگ بلندمرتبه. صلوات (حضار صلوات فرستادند).

رئیس - متشرکیم.

۳- انتخابات اعضاء هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی

۱- نتیجه آراء در ستون اول صفحه (۴) درج شده است.

۲- نتیجه آراء در ستون دوم صفحه (۸) و ستون اول صفحه (۹) درج شده است.

کند، مجبوریم هر روز پشت سرهم جلسه بگذاریم. یک مساعدتی بفرمایید که زودتر این چند ماده‌ای که باقی مانده، تمام شود. در ماده (۲۰) پیشنهادی دارید؟

دبیر (فرهنگی) - آقای قاضی پور پیشنهاد حذف دارند.

نادر قاضی پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام محضر ملت شریف بزرگ ایران اسلامی و نمایندگان ملت در خانه ملت. همکاران عزیز! ماده (۲۰) می‌گوید «دولت می‌تواند با همکاری قوه قضائیه حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌اجراء شدن این قانون لایحه تشکیل هیأت‌منصفه محاکم دادگستری موضوع اصل (۱۶۸) قانون اساسی را تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.»

اصل (۱۶۸) می‌گوید «رسیدگی به جرائم سیاسی و مطبوعاتی علنی است و با حضور هیأت‌منصفه در محاکم دادگستری صورت می‌گیرد. نحوه انتخاب، شرایط، اختیارات هیأت‌منصفه و تعریف جرم سیاسی را قانون بر اساس موازین اسلامی تعیین می‌کند.»

همکاران عزیز! ما تعداد زیادی از همکاران به دلایل زیر پیشنهاد حذف این را دادیم. زیرا این ماده در حال حاضر اجرایی است و دادگاهها با هیأت‌منصفه اداره نمی‌شود. روز یکشنبه این هفته و یکشنبه هفته قبل همکار بسیار عزیز و زحمتکش ما آقای دکتر توکلی در دادگاه کیفری (۷۸) در این رابطه با حضور هیأت‌منصفه محاکمه شد و تمامی دادگاهها با وضع موجود هیأت‌منصفه آشنا هستند و با نظر هیأت‌منصفه رأی صادر می‌کنند. تغییر در این رویه فعلًا مصلحت نیست. تازه رئوای دادگاهها و مستشاران به این امر توجه کردند که به آرای هیأت‌منصفه نظر داشته باشند.

اما در مورد جرم سیاسی، همکاران عزیز ما یک طرح یک‌فوریتی تهیه کردند و تعداد زیادی از سلایق سیاسی و کمیسیون‌های مختلف این طرح یک‌فوریتی... (رئیس - مشترک) آقای رئیس! تمام نشد. (رئیس - تمام نشد؟) شما تازه رئیس شدید. بگذارید جوهر حکم شما خشک شود، بعد به ما زور بگویید.

رئیس - تشرک هم نمی‌توانیم بکیم.

قاضی پور - همکاران عزیز از سلایق مختلف، از کمیسیون‌های مختلف طرح تقاضای یک‌فوریتی تعریف جرم سیاسی را نموده‌اند.

همکاران عزیز! شما در این ماده به دولت تکلیف می‌کنید که تازه لایحه تشکیل هیأت‌منصفه محاکم را پس از سه ماه از لازم‌اجراء شدن این قانون ۹۵ و تهیه کند که در سال جاری به علت برنامه ششم و قانون بودجه ۹۵ و انتخابات مجلس امکان ندارد در مجلس مطرح شود پس چرا قانونی بنویسیم که اجرایی نیست؟ طرح تهیه شده توسط همکاران عزیز ما جامع، وسیع و در بر گیرنده جرائم امنیتی نیز هست. به تفکیک، جرم سیاسی را تعریف کرده‌اند.

همکاران عزیز! من فقط ماده (۶) را قرائت می‌کنم.

۱ - موارد زیر نسبت به متهمن و محاکم جرائم سیاسی اعمال می‌گردند:
الف - مجزا بودن محل نگهداری در مدت بازداشت و حبس از مجرمان عادی.

ب - ممنوعیت از پوشاندن لباس زنانه در طول دوران بازداشت و حبس، ممنوعیت اجرای مقررات ناظر به تکرار جرم، غیر قابل استرداد بودن مجرمان سیاسی، ممنوعیت بازداشت فرد به صورت انفرادی به جز در مواردی که مقام قضائی بیم تباری داشته باشد.

ج - حق ملاقات و مکاتبات با بستگان درجه اول در طول مدت حبس، حق دسترسی به کتب، نشریات، رادیو، تلویزیون در مدت حبس.»

مساعد همه همکاران تشکر می‌کنیم. از اینکه مجدداً به حقیر اعتماد فرمودید، سپاسگزاری می‌کنم و امیدوارم که بتوانیم در انجام وظایف خودمان نسبت به مسائل کلان کشور و مسائلی که امروز مردم به آن نیاز دارند با حمایت شما بتوانیم گامهای مثبتی را برداریم. از همه شما صمیمانه تشکر می‌کنم.

آرای اخذ شده (۲۶۳) رأی بوده و جناب آقای حسینیان (۳۶) رأی و (۲۲) رأی سفید بود که خوانده شد.

دبیر (سبحانی نیا) - همکارانی که اعلام می‌کنم لطف کنند برای شمارش آرای نواب رئیس بالا تشریف بیاورند. آقایان: بشیری، شهریاری، فولادگر، پژشکیان، مرندی و حقیقت‌پور برای شمارش آرای نواب رئیس تشریف بیاورند.

آقایان: رحیم زارع، سیدشکر خدا موسوی، آذین، محسنی ثانی، اسماعیل نیا، عثمانی، سیدهادی حسینی، نوری قزلجه و منوچهری برای شمارش آرای دبیران تشریف بیاورند. خواهش می‌کنم دوستانی که اعلام شد زحمت بکشند و تشریف بیاورند.

رئیس - آراء جمع‌آوری شده؟ اسامی کارپردازان را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - اسامی نامزدهای نظار یا ناظران آقایان: محمد آشوری، سیدشیری حسینی، مصری، امیرآبادی، غضنفرآبادی، کارخانه و سیدبهلول حسینی مراجعه فرمودند.

رئیس - کارتهای مربوط به کارپردازان را توزیع کنید. صندوقها را برای جمع‌آوری کارتهای کارپردازان ببرید. یکبار دیگر اسامی را بخوانید.

(أخذ رأى با ورقه به عمل آمد و نتیجه پس از شمارش اعلام گردید)^۱

دبیر (فرهنگی) - من مجدداً اسامی را عرض می‌کنم. آقایان: آشوری، سیدشیری حسینی، مصری، امیرآبادی، غضنفرآبادی، کارخانه و سیدبهلول حسینی. چون آقای سیدشیری هم اsmouthان حسینی است، همکاران عنایت بفرمایند که نام کوچک را هم در مورد این دو برادر بنویسند.

رئیس - سه نفر را از این جمع انتخاب بفرمایید. صندوقها را هم ببرید که کارتها را جمع‌آوری کنند. ۲۷۲ نفر هم حضور دارند.

دبیر (فرهنگی) - مجدداً عرض می‌کنم که با توجه به اینکه نام خانوادگی آقای سیدشیری حسینی و آقای سیدبهلول حسینی یکی است، حتماً نام کوچک را هم درج بفرمایید. روی صفحه مانیتور هم اسامی هست.

رئیس - چون دو نفر به نام حسینی داریم، اسم کوچک را حتماً یادداشت بفرمایید، کارت‌ها را جمع‌آوری کنید.

اجازه بدھید که ما وارد دستور بعدی بشویم تا آراء شمارش شود. چون رأى گيري طولاني است.

۴ - ادامه رسیدگی به طرح نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی

(نیت) (۲۷)

رئیس - دستور بعدی را بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور بعدی ادامه رسیدگی به گزارش کمیسیون شوراها و امور داخلی کشور در مورد طرح نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی است. آقای رئیس! در جلسه گذشته تا ماده (۲۰) را بررسی کردیم.

رئیس - خواهش من این است که دوستان یک مقداری کمک کنند این زودتر تمام شود. چون شش جلسه شده و ما مجبوریم بعد از آن هفته آینده هم بیاییم. برای اینکه طبق آیین‌نامه اگر شش جلسه یک طرحی ادامه پیدا

۱ - نتیجه آراء در ستون دوم صفحه (۶) درج شده است.

دیبر (منادی سفیدان) - دوستان! الان موافق صحبت می‌کند. با توجه به ضيق وقت که آقای رئیس تذکر فرمودند، دوستان مختصر مخالفت یا موافقت کنند. جناب آقای مهدی دواتگری موافق هستند.

رئیس - جناب آقای دواتگری بفرمایید.

مهدی دواتگری (مراغه و عجبشیر) - بسم الله الرحمن الرحيم
بنده هم انتخاب مجدد جناب عالی و نواب رئیس را تبریک عرض می‌کنم.
همکاران محترم! ما در رابطه با بحث قانون طرح نحوه فعالیت احزاب داریم
بحث می‌کنیم. البته خواهشمن از ریاست محترم این است که یک تذکری
بفرمایید که جلسه نظم لازم را داشته باشد. به هر حال انتخابات برگزار شده
لازم است ما وارد بحث شویم.

رئیس - دوستان در صندلی‌های خودتان حضور داشته باشید. بحث نسبتاً
مهمی است، معانقات را برای بعد از جلسه بگذارید، بفرمایید.

دواتگری - دیگر رایزنی‌ها هم تمام شده، الحمد لله انتخابات هم برگزار
شده. اما در رابطه با موضوع، ما یک بحثی را تحت عنوان جرم سیاسی داریم.
موضوعی که ما الان داریم بحث می‌کنیم راجع به نحوه فعالیت احزاب و
گروههای سیاسی است. آمده‌ایم در ماده (۲۰) مصوبه کمیسیون محترم
شوراهای امور داخلی دولت را مخیر دانسته‌ایم که با همکاری قوه قضائیه
نسبت به ارائه لایحه تشکیل هیأت‌منصفه محاکم دادگستری اقدام کند.
وقتی ما به اصل (۱۶۸) قانون اساسی مراجعه می‌کنیم، هیأت‌منصفه در چه
شرایطی تشکیل می‌شود؟ در خصوص جرائم سیاسی و مطبوعاتی.

جرائم مطبوعاتی که تکلیف‌ش روشن است، قانون داریم. اما در خصوص جرائم سیاسی، بعد از گذشت (۳۷) سال از پیروزی انقلاب اسلامی هنوز جرم سیاسی تعریف نشده. وقتی جرم سیاسی تعریف نشده، تشکیل هیأت‌منصفه جرائم سیاسی چه توجیهی دارد؟ البته این خلاً وجود دارد. لازم است این کار انجام شود. اما هیچ ارتباطی ندارد که ما بیانیم اینجا در قانون مربوط به احزاب پیش‌بینی کنیم. البته آیا بهتر نبود که ما ابتدا جرم سیاسی را تعریف می‌کردیم، مصادیق جرم سیاسی را تعریف می‌کردیم. چون اصل (۳۶) قانون اساسی، اصل قانونی بودن جرائم و مجازاته را تعریف می‌کند و ما بایستی مصادیق جرائم سیاسی را تعریف کنیم که اینجا محل ابهام است. از این منظر طرحی هم توسط جمعی از همکاران محترم تقدیم هیأت‌رئیسه شده که در آن جرائم سیاسی تعریف شده، نحوه شکل‌گیری هیأت‌منصفه جرائم سیاسی مشخص شده.

من از جناب آقای دکتر لاریجانی ریاست محترم خواهشمن این است که جناب آقای دکتر! با توجه به اینکه طرحی که الان توسط جمعی از همکاران تحت عنوان جرم سیاسی تقدیم هیأت‌رئیسه شده، در دستور کار کمیسیون شوراهای امور داخلی قرار دارد. در آنجا تعریف عناصر مجرمانه، عناوین مجرمانه و هیأت‌منصفه جرائم سیاسی شده است، به نظر می‌آید که این ماده (۲۰) که اینجا پیش‌بینی شده هیچ ضرورتی ندارد. اصل بر حکمت قانونگذار است و قانونگذار کار بیهوده‌ای نمی‌تواند انجام بدهد. وقتی فردا کسی این قانون را مطالعه می‌کند، قطعاً به ما به عنوان قانونگذار خرده می‌گیرد که این ماده (۲۰) هیچ ساختی با مفاد و محتویات این طرح نداشته.

من از همکاران محترم و معزز استدعا دارم نسبت به پیشنهاد حذف ماده (۲۰) رأی موافق عنایت بفرمایند تا ان شاء الله ما در جریان بررسی طرح رسیدگی به جرائم سیاسی بحث تشکیل هیأت‌منصفه جرائم سیاسی را مورد توجه قرار دهیم. در عین حال از کمیسیون محترم شوراهای امور داخلی هم این انتظار را داریم و این تذکر را می‌دهیم که موضوع طرح جرائم سیاسی را ان شاء الله با سرعت به تصویب برسانند تا ما در دوره نهم مجلس شورای

همکاران! این طرح خیلی جامع است. اجازه بدهید این ماده (۲۰) حذف شود تا طرح یک‌فوریتی همکاران تصویب شود. به عشق امام حسین «یا حسین».

رئیس - متشکرم، مخالف صحبت می‌کند؟

دیبر (منادی سفیدان) - آقای دکتر محمد رضا پورابراهیمی مخالف هستند، بفرمایید.

دیبر (فرهنگی) - همکاران توجه داشته باشند که روز شنبه هم باید دستور را ادامه بدهید.

محمد رضا پورابراهیمی داورانی (کرمان و راور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

محضر همکاران محترم عرض سلام و ادب و احترام دارم و آرزوی توفیق می‌کنم برای هیأت‌رئیسه جدید به ویژه برادر بزرگوارم آقای دکتر لاریجانی و نواب محترم و همه اعضای هیأت‌رئیسه در سال پایانی این دوره مجلس شورای اسلامی.

پیشنهادی که مطرح شد در خصوص حذف ماده (۲۰)، توضیحاتی که ارائه شد به نظر من رافع حذف موضوع ماده (۲۰) نخواهد بود. در ماده (۲۰) اول ما دولت را مکلف نکردیم و اختیار را به دولت دادیم که موضوع بحث همکاری با قوه قضائیه را در قالب ارائه لایحه تشکیل هیأت‌منصفه محاکم دادگستری ارائه کند. به نظر می‌رسد با توجه به اینکه امکان ارائه لایحه توسط دولت برای حل مشکلاتی که در این طرح قرار است به عنوان قانون مطرح شود، وجود دارد هیچ منافاتی ندارد برادرانی که طرح تهیه کرده‌اند مطالب مربوط به طرحشان را در قالب لایحه بیاورند. این که اشکال ندارد. بارها ما این را اعلام کرده‌ایم که یک تفاوت بین طرح و لایحه هست و آن این است که اگر ما طرح تهیه کنیم، امکان دارد در بعضی از جاها با محدودیتهای منابع مالی اصل (۷۵) یا محدودیتهای دیگری همانند مخالفت دولت با بخشی از مواد صورت بگیرد.

اینکه در اینجا ارائه شده که دولت می‌تواند این لایحه را ارائه کند، حتماً می‌تواند کمک کند. منافاتی هم ندارد. دوستان رفته‌اند طرح تهیه کرده‌اند، بندهایی که به آن اشاره کرده‌اند. همه این زحمتها قابل قبول است. این متنی که تهیه شده می‌تواند در همان لایحه دولت، به هر حال دولت لایحه‌ش را باید از طریق مجلس ارائه کند. باید از طریق کمیسیون ارائه کند. در صحن علنی بند بند لایحه دولت باید به تصویب برسد. ما هم همین را مطرح می‌کنیم. می‌گوییم دوستانی که رفته‌اند روی طرح کار کرده‌اند، مواد پیشنهادی مورد طرح خود را در زمان بررسی که این کار می‌خواهد صورت بگیرد ارائه کنند. حالا اگر این رویکرد را مبنی قرار دهیم، قطعاً کمک می‌کند به این که ما بتوانیم در این خصوص تصمیم‌گیری لازم را انجام دهیم.

لذا پیشنهاد بنده مخالفت با حذف است. تلاش شده در خصوص اینکه این کمک کند ما در حوزه مباحث مرتبط با تشکیل هیأت‌منصفه محاکم دادگستری نیازمند این هستیم که این را در اینجا می‌دیدند و لذا تشکر هم از کمیسیون می‌کنیم که این را لاحظ کردند. ممنون و متشکرم . به پیشنهاد حذف رأی ندهید.

رئیس - متشکرم، یک لحظه اجازه بدهید آرای مربوط به انتخاب نواب رئیس را عرض کنم. آرای اخذشده (۲۶۴) رأی، (۱۱) رأی سفید. جناب آقای سید محمدحسن ابوترابی با (۲۳۱) رأی و جناب آقای محمد رضا باهنر با (۱۹۲) رأی انتخاب شدند. به این دو برادر عزیز تبریک عرض می‌کنیم و برای ایشان در این مسؤولیت آرزوی توفیق می‌کنیم.

محدود نکنیم، دوستان ببینید! اگر قرار است احزاب در کشور ما واقعاً در جایگاه یک حزب فعالیت کنند، باید دستشان را باز بگذاریم. آن فشارهایی را که الان در این قانون احساس می‌شود، شما الان این بندها را مطالعه کنید، جاهای مختلفی، هر جایی که ما دلمان بخواهد می‌توانیم این حزب را منحل کنیم. این کار درستی نیست، ما این را به دادگاه موكول کنیم. همان خلاف مفاد اساسنامه‌ای را که جناب آقای دکتر لاریجانی اشاره داشتند، باز هم همین را به تصمیم و نظر قطعی دادگاه موكول کنیم.

عرض بنده اینجا است، هر خلافی که حزب مرتكب شد، ما خودمان اختیار نداشته باشیم رأساً این حزب را منحل کنیم. این محدود کردن احزاب است. من از شما می‌پرسم، ما الان چند تا حزب در کشورمان داریم که واقعاً ثبت‌نام کردند، اما این احزاب در کشور ما شکل گرفته‌اند؟ دارند فعالیت می‌کنند؟ نمی‌توانند فعالیت کنند، برای این که ما در قوانین این‌قدر اینها را محدود کردیم، جرأت فعالیت ندارند.

بنابراین عرض بنده اینجا است که ما این را به این موكول کنیم که همه این بندها را حذف کنیم، فقط بند مربوط به دادگاه را پابرجا کنیم و هر خلافی را که حزب مرتكب شد این را به دادگاه صالحه و مرجع قضایی ارجاع دهیم. (رئیس - متشکریم) اگر حزب حکم انحلال داد، حزب منحل شود، نه این که هر جایی را که، نکته‌ای را جناب آقای دکتر لاریجانی هم اشاره فرمودند که واقعاً در اساسنامه، همین اساسنامه هم ایرادی را که فرمودند.

پس بنابراین ما انحلال احزاب را به حکم قضایی موكول کنیم، متشکرم. رئیس - متشکریم، اگر مخالف صحبت نمی‌کند، دولت و کمیسیون مخالف هستند. حضار ۲۵۶ نفر، پیشنهاد حذف بند (۳) به بعد است. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

پیشنهاد دیگری نداریم؟ باز هم پیشنهاد داریم؟
دبيیر (فرهنگی) - بله آقای محجوب و آقای قاضی پور پیشنهاد حذف جزء (۳) را دارند.

رئیس - آقای محجوب بفرمایید.

علیرضا محجوب (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) -
بسم الله الرحمن الرحيم

ما البته فقط پیشنهاد حذف بند «الف» و «ب» جزء (۳) را داریم، تبصره‌ها در آن نیست.

جزء (۳) را دقت بفرمایید، می‌گوید: «توقیف پروانه فعالیت احزاب از سوی کمیسیون ماده (۱۰) در موارد ذیل و معروفی آن به دادگاه ذی صلاح جهت انحلال، عدم انجام اصلاحات و تأمین نظر کمیسیون». ببینید! اصلاحات، قانون است، «نظر کمیسیون» این جا چه مفهومی دارد؟ اگر کسی خلاف قانونی مرتكب شده، این که تصمیم بسیار شدیدی است، شما یک مهلت ششم‌ماهه، یک تمدید سه‌ماهه گذاشتید، ممکن است به بعضی‌ها خبر نرسیده باشد، دیر خبردار شوند، این چه برداشتی است که ما الان آمدیم می‌نویسیم که اگر یک حزبی آمد که درخواست ثبت داده، اصلاحات را اگر انجام نداد یا تأمین نظر کمیسیون نکرد پروانه‌اش توقیف شود و برای انحلال در دادگاه برود؟

من نظر شما را به قانون اساسی جلب می‌کنم. در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اصل (۲۶) اصل بر این است که: «احزاب و جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی، صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های شناخته‌شده آزادند، فقط یک شرط دارد، مشروط بر این که استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازین اسلامی و اساس جمهوری اسلامی را نقض نکنند. هیچ کس را نمی‌توان

اسلامی شاهد وضع قانون مربوط به جرائم سیاسی باشیم.
رئیس - متشکریم، دولت نظر خود را بفرماید. مفصل صحبت نکنید.

محمد رضا خباز (معاون تقنی معاون امور مجلس رئیس‌جمهور) -

بسم الله الرحمن الرحيم

فلسفه ماده (۲۰) این است که در مرحله اول این هیأت‌منصفه شکل بگیرد و در مرحله دوم اگر خدای ناکرده به انحلالی قرار بود بینجامد در حضور هیأت‌منصفه باشد. بنابراین چون دولت با هرگونه واگذاری کار به مردم اعم از احزاب و اعم از سازمانهای مردم‌نهاد موافق است، حذف این را به مصلحت نمی‌دانیم. ناگفته نماند که در تبصره (۳) ماده قبلی یعنی ماده (۱۹) عین این را شما آورده‌اید و تصویب کرده‌اید. بنابراین اگر این حذف شود، آن مصوبه قبلی شما که تبصره (۳) ماده (۱۹) است، آن هم متزلزل خواهد شد. بنابراین دولت با حذف این مخالف است.

رئیس - متشکریم، کمیسیون هم که مخالف است.

حضور ۲۵۷ نفر، پیشنهاد حذف ماده (۲۰) مطرح است. دولت و کمیسیون مخالفند، پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

اجازه می‌دهید ماده (۲۰) را بخوانیم؟ آقای فرهنگی بخوانید.

دبيیر (فرهنگی) - آقای رئیس! چند نفر از همکاران پیشنهاد حذف کلمه «می‌تواند» را دادند.

رئیس - «می‌تواند» اگر حذف شود شورای نگهبان حتماً ایراد می‌گیرد، می‌گوید شما دارید دولت را به ارائه لایحه ملزم می‌کنید و شما نمی‌توانید و این برمی‌گردد. اجازه بدھید همین کلمه «می‌تواند» باشد که مشکل را حل کنند.

دبيیر (فرهنگی) - پس ماده (۲۰) را برای رأی گیری قرائت می‌کنم.

ماده (۲۰) - دولت می‌تواند با همکاری قوه قضائیه حداقل طرف مدت سه ماه از تاریخ لازم‌اجراء شدن این قانون لایحه تشکیل هیأت‌منصفه محکم دادگستری، موضوع اصل (۱۶۸) قانون اساسی را تهیی و به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

رئیس - حضار ۲۵۵ نفر، اصل ماده (۲۰) را به رأی گذاشتیم، دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد. ماده (۲۱) را قرائت کنید. کمیسیون بند (۱) ماده (۲۱) را توجه بفرمایید، «تصمیم ارکان حزب مبنی بر انحلال طبق اساسنامه، این کلمه «انحلال» ارکان حزب مبنی بر» زائد است. وقتی می‌نویسیم «انحلال طبق اساسنامه»، خوب در اساسنامه می‌گویند چگونه انحلال پیدا کند. اگر اجازه بدھید ما این را اصلاح عبارتی تلقی کنیم، زائد است.

دبيیر (فرهنگی) - از آقای رهبری هم تشکر می‌کنیم.

رئیس - آقای رهبری تشکر می‌کنیم، تذکر شما هم همین بود.

دبيیر (فرهنگی) - در جزء (۳) پیشنهاد حذف دارند؟ آقای لاهوتی پیشنهادشان از (۳) تا پایان تبصره‌ها است. آقای لاهوتی بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای دکتر لاریجانی! بنده هم خدمت جناب‌عالی تبریک عرض می‌کنم، ما به وجود جناب‌عالی افتخار می‌کنیم و برای شما آرزوی موفقیت می‌کنم. برای جناب حاج آقای ابوتراوی و جناب آقای باهنر هم آرزوی موفقیت بیشتر دارم.

عرضم خدمتتان، ببینید دوستان! جناب آقای دکتر لاریجانی همانطور که جناب‌عالی هم اشاره فرمودید در بند (۲) آمده بر اساس «حکم دادگاه صالحه»، عرض من همینجا است. ما به جهت این که احزاب را

تشکیل ارکان حزب در طول مدت دو سال متولی»، خوب این هم مشخص است، وقتی که می‌گوید که اگر بیاید خلاف مفاد اساسنامه انجام بدهد، ما حزب را مکلف کردیم که می‌باشد در راستای اساسنامه خودش که آن خدمت به جامعه است، در راستای اهداف ملی نظام جمهوری اسلامی است، در راستای این است که سیاست‌گذاری کند که چگونه می‌تواند منافع ملی را تأمین کند، اگر آمد از این اساسنامه و از این مرامنامه‌ای که تصویب شده برخلاف آن عمل کرد، طبیعی است که فعالیت حزب باید خاتمه پیدا کند. خواهش می‌کنم به این پیشنهاد رأی ندهیم.

رئیس - متشکریم، موافق بفرمایید.

دییر (منادی سفیدان) - دوستان! عرض کردم با توجه به وقت، اختصار را در توضیحات رعایت بفرمایید، وقتمن خیلی محدود است. آقای مهرداد لاهوتی بفرمایید.

رئیس - آقای لاهوتی بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم دوستان من در بخش اول عرایضم همین الان خدمت شما بزرگواران عرض کردم، یکی از دلایل بنده در موافقت با پیشنهاد برادر عزیزم جناب آقای محجوب این است که خدمتتان توضیح دادم که بالآخره ما الان دویست و خرده‌ای حزب در کشور داریم، همین محدود کردن‌های در قوانین باعث شده که احزاب نتوانسته‌اند در کشور ما شکل بگیرند. اگر واقعاً ما با این قانون مجدداً می‌خواهیم آنها را دوباره محدود کنیم، باز هم به آن اهدافی که در قانون مشخص شده، در قانون اساسی مشخص شده که احزاب بتوانند در کشور شکل بگیرند. در همین انتخابات مجلس در انتخابات ریاست جمهوری احزاب باید تفکر حزبی و برنامه‌های خودشان را به مردم بدهند. مردم باید به

تفکر حزبی در کشور رأی بدهند نه به تفکر انفرادی.

بیینید! ما همینجا هم، در همین ماده (۲۱)، برادر عزیز من، جناب آقای کاتب که بنده به شما احترام خاصی قائل هستم، عزیز‌دل من! شما اگر اینها را دارید می‌گذارید واقعاً معنی اش چیست؟ معنی اش این است که هر جایی شما اختیار داشته باشید، می‌توانید حزب را منحل کنید. حزبی که شما با هر اراده‌ای می‌توانید آن را منحل کنید، مثلاً همین بند «الف» گفته «اگر عدم انجام اصلاحات و تأمین نظر کمیسیون» و بندهای دیگری که اشاره شده است. (رئیس - متشکریم)

من در بخش اول خدمت آقای دکتر لاریجانی هم عرض کردم، دوستان! باید بگذارید هر حزبی اگر هر جایی که خلاف کرده به دادگاه معرفی اش کنید، اگر حکم قضایی دادگاه تشخیص داد این حزب تخلف کرده، خوب، آن را منحلش کنیم، نه این که فضا را باز بگذاریم که هر جایی که اراده کردیم. آنچا دیگر آن احزاب نمی‌توانند به فعالیت خودشان ادامه بدهند.

رئیس - متشکریم، دولت و کمیسیون مخالف هستند. حضار ۲۵۲ نفر، پیشنهاد حذف بند (۳) مطرح است، نمایندگان نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان نظرشان را اعلام فرمودند؟ پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. اجازه می‌دهید دیگر ماده (۲۱) را بخوانند و از آن عبور کنیم؟

بخوانید.

دییر (فرهنگی) - آقای مفتح مثل این که اصرار دارند.

رئیس - اجازه بفرمایید من آراء مربوط به ناظرین را اعلام کنم.

نتیجه انتخاب ناظران: آراء اخذ شده (۲۶۵) رأی.

افرادی که انتخاب شدند: جناب آقای عبدالرضا مصری با (۱۶۱) رأی، جناب آقای سیدشیریف حسینی با (۱۶۰) رأی و جناب آقای محمد آشوری با (۱۵۳) رأی انتخاب شدند. به این سه برادر تبریک عرض می‌کنیم و برای

از شرکت در آنها منع کرد یا به شرکت در یکی از آنها مجبور ساخت». ببینید! اصل بر آزادی احزاب است. تنها چیزهایی که می‌تواند دلیل انحلال حزب باشد شروطی است که قانون اساسی آورده، یعنی کسی استقلال را نقض کند، آزادی را نقض کند، وحدت ملی را نقض کند. اینجا اگر کسی نقض کند و اساس جمهوری اسلامی را نقض کند، اصلاحات را دیر داد، این کجاشی نقض جمهوری اسلامی است؟ کجاشی نقض استقلال است؟ کجاشی نقض آزادی است؟

یا در بند «ب» گفته «فعالیت بر خلاف مفاد اساسنامه حزب جهت تشکیل ارکان حزب در طول مدت دو سال متولی». یعنی حرف این است که در اساسنامه یک حزبی چیزی می‌نویستند، بعداً می‌نشینند با هم بحث و گفتگو می‌کنند، اساسنامه آن چیزهایی است که حزب گفت، می‌گویند این شورای مرکزی شود. یک موقع است توافق ندارند، اختلاف دارند، اختلافشان را به کمیسیون ماده (۱۰) می‌کشند، کمیسیون ماده (۱۰) بر اساس اختلاف باید رأی دهد، ولی اینجا اختلافی نیست. (رئیس - متشکریم) این چه برداشتی است که ما برای مسائل جزئی و کوچک، این قانون که حمایت از احزاب نیست، شیوه انحلال احزاب است. نباید به هر بهانه کوچکی چیزی که قانون اساسی صراحتاً آزاد دانسته است. همکاران محترم ببینید! آخرش این منع را دقت کنید، گفته: «هیچ کس را نمی‌توان از شرکت در آنها منع کرد یا به شرکت در یکی از آنها مجبور ساخت». این منع صریح است، من فکر می‌کنم این دو بند اشکال قانون اساسی هم دارد، متشکرم.

دییر (منادی سفیدان) - آقای رئیس! مخالف دارد، اجازه می‌دهید؟
رئیس - اگر اجازه بدهید دیگر در مخالفت صحبت نفرمایید، چون (۶) جلسه شده مشکل پیدا می‌کنیم. اگر لازم است بفرمایید.

غلامرضا کاتب (گرمسار و آزادان) - بسم الله الرحمن الرحيم با عرض تبریک اعیاد شعبانیه و تبریک محضر برادر بسیار عزیزم جناب آقای دکتر لاریجانی ریاست دوره چهارم مجلس شورای اسلامی و حاج آقای ابوترابی و جناب آقای مهندس باهنر.

بیینید! من خواهش می‌کنم که برادر عزیزم جناب آقای محجوب و جناب آقای قاضی پور خودشان یک دقیقی کنند، شاید این نکته‌ای را که عرض می‌کنم از پیشنهادشان منصرف شوند.

وقتی که ما می‌گوییم که بند «الف» عدم انجام اصلاحات و تأمین نظر کمیسیون مطابق تبصره (۳) ماده (۹) حذف بشود، یعنی این که ما ماده (۹) را که در چند روز گذشته طبق قانون تصویب کردیم، عملاً با حذف، این ماده (۹) را بلازیر می‌کیم. چرا؟ در تبصره (۳) ماده (۹) می‌گوییم: «چنانچه تغییرات اعلام شده در این ماده موجب مغایرت مرامنامه و اساسنامه حزب با تبصره (۵) ماده (۲) شود یا تغییر بعضی از اعضای شورای مرکزی مشمول بند «ث» ماده (۵) گردد، کمیسیون ضمن دادن تذکر کتبی، مراتب را حداقل ظرف مدت سه ماه به حزب اعلام می‌کند. حزب موظف است ظرف مدت سه ماه اصلاحات لازم را انجام دهد و نظر کمیسیون را تأمین کند. در صورت عدم تأمین نظر کمیسیون پروانه فعالیت حزب توقیف می‌شود».

وقتی ماده (۹) دارد می‌گوید که اگر اصلاحات را انجام نداد پروانه متوقف می‌شود، جناب آقای دکتر لاریجانی! اگر ما بیاییم این بند «الف» را حذف کنیم، عملاً یعنی ما ماده (۹) را که چند روز گذشته پیشنهاد دادیم و تصویب کردیم، این بی‌خاصیت می‌شود. (رئیس - متشکریم) نمی‌شود که ما دو تا حکم مغایر و متضاد با هم دیگر را تصویب کنیم. در نتیجه لازمه اجرای ماده (۹) این است که بند «الف» ماده (۲۱) باشد و از طرف دیگر باز هم اینجا بند «ب» ماده (۲۱) که «فعالیت بر خلاف مفاد اساسنامه حزب جهت

همکارانی که برای سال چهارم توفیق خدمت را در هیأت‌رئیسه دارند تبریک عرض می‌کنیم، اعیاد شعبانیه را هم آنها بی که گذشت و آنها بی که در پیش داریم را تبریک عرض می‌کنم.

من فکر می‌کنم در بند «ب» یک ابهامی وجود دارد. گفته شده: «فعالیت بر خلاف مفاد اساسنامه حزب جهت تشکیل ارکان حزب در طول مدت دو سال متواالی» اما این که چه کسی تشخیص بدهد که بر خلاف مفاد اساسنامه حرکت شده تا این مسأله را اعلام کند اینجا مشخص نیست، در بندهای دیگر هم روشن نیست که در جای دیگری آمده باشد. ما فکر می‌کنیم که این خودش می‌تواند منشأ اختلافاتی بشود.

بنابراین اگر به نحوی نگارش شود که مرجع تشخیص دهنده و صالح برای تشخیص هم اینجا ذکر شود، حتماً می‌تواند در قانونگذاری مفیدتر باشد که ما پیشنهادمان این است که «به تشخیص کمیسیون ماده (۱۰)» به آن اضافه شود تا این ابهام برطرف شود و خودش منشأ مشکلات بعدی قرار نگیرد.

رئیس - در بند «ب» می‌فرمایید؟ (جعفری - بله) به تشخیص کجا؟
جعفری - کمیسیون ماده (۱۰)، که آنها تشخیص می‌دهند که حزب خلاف مفاد اساسنامه حرکت کرده یا نه و اعلام می‌کنند.

رئیس - ببینید! در بند «ب» مقصود این است که ارکان حزب دو سال متواالی تشکیل نشود. وقتی تشکیل نشود، آن وقت می‌گویند باید منحل شود، مقصود این است؟

جعفری - نه، «فعالیت»، آقای دکترا! بیخشید، نوشته «فعالیت بر خلاف مفاد اساسنامه».

رئیس - بله، مقصود این «بر خلاف مفاد اساسنامه» مربوط به همان دو سال متواالی تشکیل نشدن است. یعنی دو سال متواالی ارکان حزب تشکیل نشود، این روشن است. متشکریم، اگر مطلب دیگری نیست بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! فقط دو موضوع عبارتی را همکاران تذکر دادند. یکی در بند «الف» می‌گویند «عدم انجام اصلاحات و تأمین نظر» اینجا یک مقدار روشن نیست، یعنی اگر تأمین نظر کند که نمی‌توانید منحل کنید؟

رئیس - «عدم انجام اصلاحات موردنظر کمیسیون» است. یعنی اصلاحات موردنظر کمیسیون مطابق تبصره (۳) ماده (۹) انجام نشود، این اصلاح عبارتی است.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! یکی هم در بند «ب» باز عبارت طوری نوشته شده که خیلی روشن نیست. منظورشان «عدم اجرای اساسنامه حزب برای تشکیل ارکان» است.

رئیس - بله، این مقصود همین است که ارکان حزب دو سال متواالی تشکیل نشود.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! پس من با همین تغییرات قرائت می‌کنم.
رئیس - بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۱) - فعالیت احزاب در موارد زیر خاتمه می‌یابد.
 ۱ - اتحاد طبق اساسنامه و اعلام به وزارت کشور.

۲ - حکم دادگاه صالح مبنی بر اتحاد.

۳ - توقیف پروانه فعالیت احزاب از سوی کمیسیون ماده (۱۰) در موارد زیر و معرفی آنها به دادگاه ذی صلاح جهت اتحاد:

الف - عدم انجام اصلاحات موردنظر کمیسیون مطابق تبصره (۳) ماده (۹).
 ب - عدم اجرای اساسنامه حزب برای تشکیل ارکان حزب در طول مدت دو سال متواالی.

این عزیزان آرزوی توفیق می‌کنیم. آقای مفتح پیشنهادتان را بفرمایید.

محمد مهدی مفتح (تویسکار) - بسم الله الرحمن الرحيم
 ابتدائاً من هم خدمت جناب آقای دکتر لاریجانی، نواب محترم و بقیه دوستان تبریک عرض می‌کنم که مسؤولیت هیأت‌رئیسه مجلس را در سال چهارم این دوره از مجلس بر عهده گرفتند.

آقای دکتر لاریجانی! خدمتتان عرض کنم در تبصره (۲) ماده (۲۱) گفته شده است که: «در صورت انحلال حزب، امور مربوط به تصفیه اموال آن، زیر نظر دادگاه محل استقرار دفتر حزب با حضور نماینده وزارت کشور و نماینده دادستان محل، بر اساس اساسنامه و در صورت مسکوت بودن در اساسنامه، طبق قواعد مربوط به تصفیه شرکتهای سهامی انجام می‌شود».

عرض من این است که ما در رابطه با تصفیه شرکتهای سهامی قوانین خیلی محکمی داریم. دهها سال است که قانون تجارت حاکم است و دهها و صدها شرکت سهامی منحل شده است و اموالش تصفیه شده، ما چرا بیاییم برای این کار یک ضوابط جدیدی آن هم به این سختی تعریف کنیم. یعنی دادگاه محل استقرار دفتر حزب بیاید یک اعمال نظری بر این کار کند، نماینده وزارت کشور باشد، نماینده دادستان باشد، خوب این کار کار سنگینی است.

اولاً ممکن است شورای نگهبان به دلیل بار مالی داشتن ایراد بگیرد و این را نفی کند و بعد یک کار سنگینی است که ضرورت هم ندارد. آنچه را که قانون تجارت در رابطه با تصفیه شرکتهایی که می‌خواهند منحل بشوند بیان کرده است، چه قواعدی، چه روشی، چگونه باید این کار انجام شود؟ ما همان را اینجا انجام بدھیم. دیگر در رابطه با حزب، قطعاً حقوق مالی خود حزب، افرادی که با حزب روابط مالی داشتند، بیش از آنچه که در یک شرکت سهامی انجام می‌شود که نیست. در شرکت سهامی که تنها کارش کار مالی و کار بازارگانی است، در آنجا قواعدی نوشته شده است، در طول دهها سال انجام و اشکالاتش برطرف شده است.

ما اینجا بگوییم که تصفیه اموال حزب طبق قواعد تصفیه شرکتهای سهامی انجام بشود، این قدر کار را نپیچانیم که بخواهد احتمالاً هم مشکل اصل (۷۵) داشته باشد و هم این که این آقایان بیایند، جلسه تشکیل بدھند، نظراتشان چگونه باشد؟ نماینده دادستان چه بگوید؟ نماینده وزارت کشور چه بگوید؟ ضرورتی ندارد. یک کار مالی و تصفیه مالی می‌خواهد انجام بشود، قواعد مشخصی در قانون تجارت داریم، این گونه بشود. آنچه که من پیشنهاد می‌کنم، با حذف آن دو سطر بشود «در صورت انحلال حزب، امور مربوط به تصفیه اموال آن طبق قواعد مربوط به تصفیه شرکتهای سهامی انجام می‌شود».

رئیس - متشکریم، اگر مخالف صحبت نمی‌کند دولت نظرش را بفرماید. دولت و کمیسیون مخالف هستند. حضار ۲۴۵ نفر، پیشنهاد جناب آقای مفتح را به رأی می‌گذاریم، نماینده‌گان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. پیشنهادشان حذف سه سطر آخر یعنی از سطر اول تا سطر سوم تا تبصره (۲) است، پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

پیشنهاد دیگری اگر نیست قرائت بفرمایید.
دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! آقای جعفری می‌فرماید که در بند «ب» باید کلمه «با تشخیص کمیسیون» بیاید. آقای جعفری این پیشنهاد اصلاحی است، رفع ابهام نیست.

رئیس - بفرمایید.
قاسم جعفری (جنورد، مانه، سملقان، جاجرم و گرمه، راز و جرگلان) - جناب آقای رئیس! ما هم خدمت شما، نواب محترم رئیس و همه

هشتاد و پنجی در کمیسیون قضایی در ایامی که باقی مانده بتواند با جلسات فوق العاده و ویژه‌ای که می‌گذارد، این مشکل را مرتفع بکند.

بنابراین این موضوع واقعاً یک موضوع حیاتی برای دستگاه قضایی و برای کشور است و چون زمان بسیار کوتاه است از نمایندگان محترم و مجلس محترم درخواست‌مان این است که به این تغییر دستور و ارجاع موضوع اصلاح به عنوان اصل هشتاد و پنجی به کمیسیون قضایی موافقت بکند و رأی موافق خودشان را اعلام بکنند، تشکر می‌کنیم.

رئیس - متشکریم، اگر اجازه بدھید رأی بگیریم که از این بحث عبور کنیم، متشکریم. اجازه می‌فرمایید از این عبور کنیم؟ آقای لاهوتی بفرمایید. **مهرداد بائوج لاهوتی** (لنگرود) - آقای دکتر لاریجانی! من یک مطلبی را خدمت جناب عالی عرض بکنم و خود جناب عالی هر طور ارائه طریق بفرمایید بنده هم سمعاً و طاعتاً اطاعت می‌کنم.

بینیدا الان دو تا تغییر دستور در دستور کار داریم؛ یکی مدارس غیرانتفاعی هست و یکی هم قانون انتخابات است و این را هم داریم به آن اضافه می‌کنیم.

رئیس - نه، این فقط یک جمله رأی گیری دارد، چون اصل هشتاد و پنجی است و زمان اجرای آن نزدیک است مشکل داریم.

بائوج لاهوتی - البته ما روی اصل هشتاد و پنجی هم حرف داریم. در آنجا به عنوان مخالف حق ماست که صحبت بکنیم.

رئیس - آن یک بحث دیگری است. آقای لاهوتی! اصل هشتاد و پنجی تصویب شده و فقط مقام زمان اجرای آن ۴/۱ بوده و یک اصلاحی در این فاصله باید انجام بشود. اصل آن هشتاد و پنجی بوده است. اگر اجازه بفرمایید عبور کنیم، متشکریم. آقای فرهنگی برای رأی گیری بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - تقاضای تغییر دستور برای آینین دادرسی کیفری و رسیدگی بر اساس اصل (۸۵) قانون اساسی.

رئیس - حضار ۲۴۶ نفر، پیشنهادی که قرائت شد را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد.

۶ - تقاضای رسیدگی به طرح اصلاح قانون آینین دادرسی کیفری طبق اصل (۸۵) قانون اساسی و تصویب آن (ثبت ۵۰۰)

رئیس - آقای فرهنگی بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! الان باید برای اصل تقاضا جهت رسیدگی به اجرای طرح تمدید مهلت اجرای قانون آینین دادرسی کیفری و اصلاح موادی از آن بر اساس اصل (۸۵) قانون اساسی رأی گیری بشود.

رئیس - اصل این طرح به صورت اصل هشتاد و پنجی بوده، چند ماده آن تغییر کرده و این چند ماده را هم می‌خواهند اصل هشتاد و پنجی کنند. این را می‌خواهیم به رأی بگذاریم. اگر مخالفی نیست به رأی می‌گذاریم.

حضرار ۲۴۵ نفر، نمایندگان محترم نظرشان را راجع به این پیشنهاد اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پیشنهاد این است که این چند مورد اصلاح هم به صورت اصل هشتاد و پنجی مثل اصل طرح مورد نظر نمایندگان قرار بگیرد. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد.

اگر اجازه بدھید من نتیجه آراء مربوط به دبیران را هم عرض کنم. آراء اخذشده (۲۶۷) رأی. آقایان:

محمدحسین فرهنگی با (۲۰۷) رأی.

ضرغام صادقی با (۱۵۳) رأی.

مهرداد بذرپاش با (۱۵۰) رأی.

تبصره (۱) - با ابلاغ تصمیم مقامات صلاحیت‌دار حزب یا رأی نهایی دادگاه مبنی بر انحلال حزب، وزارت کشور موضوع را در روزنامه رسمی آگهی می‌کند.

تبصره (۲) - در صورت انحلال حزب امور مربوط به تصفیه اموال آن زیر نظر دادگاه محل استقرار دفتر حزب با حضور نماینده وزارت کشور و نماینده دادستان محل بر اساس اساسنامه و در صورت مسکوت بودن در اساسنامه طبق قواعد مربوط به تصفیه شرکت‌های سهامی انجام می‌شود.

رئیس - حضار ۲۴۸ نفر، ماده (۲۱) و تبصره‌های آن را به رأی می‌گذاریم، نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. اصل ماده (۲۱) به رأی گذاشته شده، دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد.

۵ - تقاضای تغییر دستور درخصوص تقاضای رسیدگی به طرح اصلاح قانون آینین دادرسی کیفری طبق اصل (۸۵) قانون اساسی و تصویب آن (ثبت ۵۰۰)

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! یک تغییر دستور تقاضا شده، با توجه به فوریتی که موضوع دارد و قانون معطل است، در اجرای تبصره (۱) ماده (۱۰۴) تقاضای تغییر دستور برای آینین دادرسی کیفری مطرح است. در صورت تصویب، تقاضای اصل (۸۵) را همین امروز بررسی خواهیم کرد.

رئیس - مشکلی که به وجود آمده این است که این آینین دادرسی کیفری را ما به صورت اصل (۸۵) تصویب کردیم، منتهی یک اشکالاتی دارد، زمان اجرایش هم خردداه است، وقتی نیست. باید یک اصلاحاتی در آن صورت بگیرد، لذا یک مقدار فوریت دارد، بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای ملکشاهی یک توضیح مختصراً می‌فرمایید؟ **الهیار ملکشاهی** (رئیس کمیسیون قضایی و حقوقی) -

بسم الله الرحمن الرحيم
تبریک عرض می‌کنیم خدمت ریاست محترم مجلس جناب آقای دکتر لاریجانی، جناب حاج آقای ابوترابی و جناب آقای باهنر و بقیه دوستانی که انشاء الله انتخاب می‌شوند.

قانون آینین دادرسی یکی از اصلی‌ترین قوانین کشور است که بدون تردید از قوانین مادر محسوب می‌شود و اصلی‌ترین ازار قضاط و دستگاه قضایی همین قانون آینین دادرسی است که در واقع دادگاهها بر اساس این قانون تشکیل می‌شوند و بر اساس این قانون عمل می‌کنند.

با همت مجلس محترم نهم قانون آینین دادرسی کیفری به شکل اصل هشتاد و پنجی با ارجاع به کمیسیون قضایی تصویب شد، لکن زمان اجرای این قانون به لحاظ اهمیت آن و تمهداتی که باید می‌شد در خود قانون ۱۳۹۴/۴/۱ تعیین شده است. یعنی از (۱) تیرماه این قانون لازماً اجراست، اما بعد از این که قانون بررسی شد و از نظر کارشناسی باز دقت‌های لازم شد، از نظر عملیاتی و کاربردی برای قوه قضائیه واقعاً اجرای این قانون مشکلاتی را ایجاد می‌کرد و قوه قضائیه با این عده و عدد فعلی نمی‌تواند به خوبی این قانون را اجرا بکند. علی‌هذا تعدادی از مواد این قانون که ضرورت داشت باید اصلاح بشوند، عمدهاً هم موادی هستند که بحث کاربردی دارند و عملیاتی هستند. اصلاحاتی در طرحی که همکاران عزیز نوشته بودند، صورت گرفت و الان هم ما چون فقط تا ۹۴/۴/۱ فرصت داریم، یعنی حدود قریب شاید کمتر از (۲۰) روز، خواهش ما این است که چون اصل خود قانون آینین دادرسی قانون اصل هشتاد و پنجی است و برای مدت سه سال مجلس موافقت کرده که اجرایی بشود، این اصلاحات هم طبعاً باید به صورت اصل

اموال را مشخص کند. اگر دادگاه صالحه حکم داد حزب منحل شد، اموال آن چه خواهد شد؟ هیأت تصفیه باید جایی، مکانی برای گفتگو و دادن اطلاعات...»

رئیس - آقای قاضی پور! یک لحظه اجازه بدھید این کلمه «هر نوع» هم حذف بشود، حادثه‌ای رخ نمی‌دهد. این طور می‌شود؛ «پس از انحلال حزب فعالیت با عنوان حزب مذکور ممنوع است».

قاضی پور - آقای دکتر! عیب ندارد. آن وقت هیأت تصفیه می‌آید اطلاعیه می‌دهد و اموال را مشخص می‌کند. شما می‌دانید هزاران هزار میلیاردها پول بلا تکلیف است. حضرت‌عالی یک مورد تبصره یا یک بندی بیاورید و در اینجا کمک بکنید که هیأت تصفیه...

رئیس - درست است، آن بحث دیگری است. اگر اجازه بدھید از این پیشنهاد بگذریم، چون کلمه «هر نوع» هم حذف بشود فقط در عبارت سکته ایجاد می‌کند و گرنه تأثیری ندارد. تربیتون آقای قاضی پور را باز کنید.

قاضی پور - آقا! ما به احترامی که حضرت‌عالی تازه رئیس شدید پس می‌گیریم.

رئیس - متشرکریم، آقای فرهنگی اگر پیشنهاد دیگری هست، بفرمایید.
دبیر (فرهنگی) - آقای لاهوتی پیشنهاد حذف جمله آخر را دارند. بعد از «ممنوع» است را می‌گویند حذف بشود، بفرمایید.

مهرداد بائوج لاهوتی (لنگرود) - بسم الله الرحمن الرحيم

آقای دکتر، همکاران محترم عنایت بفرمایید! حزبی را که ما به آن مجوز دادیم، ابزارهایی را هم به او دادیم. مثل نشريه‌هایی که در همین قانون شما به او اجازه دادید و صدا و سیما را مکلف کردید به نسبت مساوی و بر اساس عدالت برنامه‌های حزب وقت‌هایی را در اختیار آنها بگذارند. پس ابزارها نوع فعالیت حزب را مشخص می‌کند، اما در ماده (۲۱) ما آمدیم گفتیم «پس از انحلال حزب هر نوع فعالیت با عنوان حزب مذکور ممنوع است». کاملاً این نکته، نکته درستی است. یک حزبی را که منحل کردیم این حزب دیگر نمی‌تواند فعالیت بکند، نباید فعالیت بکند و شما تصور بفرمایید آن ابزارهایی را که من خدمتتان عرض کردم به خودی خود در همان وهله اول انحلال از حزب گرفته می‌شود. وقتی حزبی که منحل شد، نمی‌تواند از صدا و سیما وقت بگیرید و صدا و سیما این کار را نخواهد کرد. یا نشريه‌هایی که در اختیار حزب است به خودی خود وزارت ارشاد مکلف است آن نشريه را حذف بکند. اما در انتهای ماده (۲۱) می‌بینید که چقدر بد است.

ما آمدیم گفتیم «مرتكب به مجازات شش تا یک سال حبس». ما در هر قانونی هم که تصویب می‌کنیم از آن طرف بحث حبس‌زدایی سیاست کلی کشور و رهبر ما هست. رئیس قوه قضائیه بارها در مصاحبه‌های ما خودشان عنوان کردنده که آقا! بحث ما در کشور، بحث حبس‌زدایی است. ما در هر قانونی نباید هر کسی هر جرمی را مرتكب شد ما او را به زندان بیندازیم. آخر چرا زندان؟ بعد حادثه آن همین مسائلی هست که الان در زندان‌هایمان داریم، فضا محدود است، امکانات محدود و مضلات اجتماعی که ما یک فردی را به زندان می‌اندازیم، خناندهای آنها و فرست نیست که من خدمت شما توضیح بدهم و این با سیاست‌های کلی ما تطابق ندارد.

بنابراین پیشنهاد بندۀ این است که ما مجازات حبس را حذف بکنیم. با توجه به آن سیاست‌های کلی که من خدمت جناب‌عالی عرض کردم از آن طرف قضیه هم ما ابزارها را بعد از انحلال داریم از احزاب می‌گیریم و به خودی خود دیگر این احزاب نمی‌توانند فعالیت بکنند. متشرکم

رئیس - متشرکریم، پیشنهاد ایشان حذف آن سطر آخر ماده (۲۲) است. مخالف بفرمایید. آقای لاهوتی پیشنهاد داده، اگر اجازه بدھید عبور کنیم؟

علیرضا منادی‌سفیدان با (۱۴۵) رأی.

سیداحمدرضا دستغیب با (۱۳۹) رأی.

محمد دهقانی با (۱۳۶) رأی انتخاب شده‌اند.

به همه این عزیزان تبریک می‌گوییم و برایشان آرزوی توفیق می‌کنیم.

۷- انجام مواسم تحلیف اعضاء هیأت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی (اجلاسیه چهارم)

رئیس - اگر اجازه بدھید مراسم سوگند هم اجرا بشود تا بعد بقیه بحث را ادامه بدھیم.^۱ یک صلوٽ ختم بفرمایید.

بسم الله الرحمن الرحيم

«من به عنوان عضو هیأت‌رئیسه مجلس شورای اسلامی در برابر قرآن مجید به خداوند قادر متعال سوگند یاد می‌کنم که حداکثر توان خود را برای اجرای آینین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی با مراجعات بی‌طرفی کامل در انجام وظایف بکار گیرم و از هرگونه اقدام مخالف آینین‌نامه اجتناب نمایم.»

صلوات ختم کنید. (هیأت‌رئیسه صلوٽ فرستادند)

من این نکته را هم عرض بکنم که اعضای هیأت‌رئیسه امتحان خوبی برای تواشیح ندادند.

من لازم می‌دانم که از اعضای هیأت‌رئیسه در سال گذشته تشکر کنم، مخصوصاً برادر عزیzman آقایان سبحانی نیا و نعمتی که این بار ما از حضورشان در هیأت‌رئیسه محروم شدیم، ولی افراد بسیار تلاشگر و فعالی بودند. از خدمات آنها صمیمانه تشکر می‌کنیم و برای اعضای جدید هیأت‌رئیسه هم در سال پیش رو آرزوی توفیق می‌کنیم. مجددًا تشکر می‌کنیم از اعتماد همه نمایندگان محترم به اعضای هیأت‌رئیسه جدید و امیدواریم که مطابق سوگند با دقت آینین‌نامه را در جهت خدمت بیشتر مراجعات بکنند و خدمات خودشان را ارائه بکنند.

(ادامه رسیدگی به طرح نحوه فعالیت احزاب و گروههای سیاسی)

رئیس - آقای فرهنگی بحث ماده (۲۲) را ادامه بدھیم، پیشنهاد داریم؟
دبیر (فرهنگی) - در ماده (۲۲) آقای قاضی پور کلمه «هر نوع» را پیشنهاد حذف دارند.

نادر قاضی‌پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام محضر نمایندگان، تبریک به هیأت‌رئیسه محترم و آقای لاریجانی. قسمی که تازه یاد کردید، مبارک باشد. استیضاح وزیر نیرو و تحقیق و تفحص از بانک پاسارگاد را اعلام وصول کنید، چون که قسم خوردید از حق و حقوق ملت دفاع کنید. مشکلات عدیده آب در مملکت است، جنگ بعد، جنگ آبهاست.

اما موضوع، همکاران عزیزان، ماده (۲۲) می‌گوید پس از انحلال حزب هر نوع فعالیت با عنوان حزب مذکور ممنوع است. آقای لاریجانی! وقتی که دادگاه صالحه رأی به حکم انحلال داد، هیأت تصفیه تشکیل می‌باشد. هیأت تصفیه باید اموال حزب را مشخص کند، طبلکاران و بدھکاران را مشخص کند، اطلاعیه باید بدهد تا همه ملت در جریان باشند که این حزب در کجا امکانات مادی دارد. اگر مکان دارد، بفروشند و حساب آن را صفر کند. این حزب منحل شده باید به اطلاع ملت برساند که مردم ملاحظه کنید، طلب‌هایتان را بدھی هایتان را بدھید تا تسویه حساب شود. در اینجا چیزی نیامده است. کمیسیون محترم جناب آقای کولیوند! اینجا یک بحثی است، شما باید تبصره می‌آورید که هیأت تصفیه حق دارد اطلاعیه بدهد تا

۱ - در این هنگام اعضای هیأت‌رئیسه اجلاسیه چهارم در جایگاه سخنران سوگند یاد کردند.

اما اگر واقعاً ارجاع نشود و درخواست نشود که اشخاص معلوم بشوند و خودشان را با قانون تطبیق بدهند، اصلاً وهن قانونگذاری است. ما آمدیم قانون بگذاریم برای من بعد از این یا نه از فرد؟ از فردی تصویب باید قانون اجرایی بشود. ما می‌خواهیم احرازی که اسمنان در حمایت یا مخالفت له یا علیه می‌آید شناسنامه‌هایشان معلوم باشد. افرادی که قبلًا ثبت‌نام کرده‌اند، ممکن است الان کناره گرفته باشند و شاید نخواهند دیگر همکاری بکنند یا نه، اصلاً رفتن در یک حزب دیگری جابجا شده‌اند. خوب، بسیاری از این کارها ممکن است به هر دلیلی تا الان نشده باشد. شما که می‌گویید ظرف مدت یک سال بعد از این، معنی آن این است که این طرف موظفند از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون ظرف مدت یک سال باید، یعنی وقتی ما می‌گوییم لازم‌الاجرا هست، همه اجرا باید در برابر قانون برابر باشند.

آقای ابوترابی عزیز! اگر این را بگذاریم با قانون اساسی هم سازگار نیست، چرا؟ چون شما از تاریخ لازم‌الاجرا شدن برای جدیدی‌ها حق ایجاد می‌کنید که بروند خودشان را تطبیق بدهند، اما برای قدیمی‌ها نمی‌کنید. در حالی که قانون اساسی می‌گوید همه در برابر قانون برابر هستند. قانون جدیدی که ان شاء‌الله می‌خواهد برود و شورای نگهبان برای اجرا تأیید بکند، از تاریخ لازم‌الاجرا همه باید بیایند. البته راجع به روش کار و مانند آن ما الان بحث نمی‌کنیم که حالا چطوری این کار تمام بشود. آیا ظرف یک ماه تمام بشود یا ظرف دو سال، ولی این که گفته از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون وضعیت خود را در رابطه با شرایط این قانون تطبیق بدهند و گزارش هم بدهند این لازم است. یعنی تمدید حزب که آخرش هست باید از این راه انجام بشود. پس یک بار دیگر با هم مرور می‌کنیم؛

۱ - «از تاریخ لازم‌الاجرا شدن»، یعنی همه احزاب قدیم و جدید و بعدی. نمی‌شود «از تاریخ لازم‌الاجرا شدن» فقط برای بعدی‌ها باشد. تاریخ لازم‌الاجرایی قانون یعنی همه. ما الان در روش و محتوا بحث نمی‌کنیم، ولی هر حزبی باید باید خودش را باسازی بکند. بازسازی با این قانون بکند، چون شرایط در این قانون عوض شده، تغییرات یافته، نمی‌شود آنها با امکانات موضع در انتخابات آتی برای احرازی که مضیقند در انتخابات بروند. آنها حد اختیاری‌شان بیشتر است، امکانات‌شان بیشتر است، شناسایی‌هایشان مشکل نداشته، عضویتش این قدر تعریف نداشته و بُعد ملی و استانی و مانند آن نداشتند.

من فکر می‌کنم اصلاً از لحظه قانون اساسی نباید این را بپذیریم. «یک سال» اصلاً تبعیض است. یک سال یعنی تبعیض بین قبلی‌ها و بعدی‌ها به نفع قبلی‌ها. از این روی من فکر می‌کنم به لحظه مسائلی که احزاب در پایان امسال دارند و (۷) اسفند باید خودشان را، آراء خودشان را و اشخاص و یا افکاری که مورد نظرشان است را تبلیغ کنند باید برابر باشند. در انتخابات نمی‌شود یک حزب با امکانات و اختیارات موضع در مقابل یک گروهی باشند که آنها را محدود کردیم.

آقای ابوترابی! من فکر می‌کنم شما همان اختصار قانون اساسی را بپذیرید. اختصار قانون اساسی را اگر بپذیرید بهتر است، این تبعیض است، تبعیض اشکار است، بین قبلی و بعدی به لحظه تفاوت وظایف و اختیارات این اختیارات را باید تعریف کنیم. شما اگر اختصار را می‌پذیرید اصلاً حذف کنیم. نایب‌رئیس - ببینید! خود حضرت‌عالی هم الحمد لله صاحب تجربه طولانی هستید، واقعاً این موارد را بخواهیم بگوییم مصدق تبعیض است و خلاف قانون اساسی، دشوار است. اما پیشنهاد حذف را بفرمایید در خدمتتان هستیم. دولت بفرمایید.

دیگر (منادی سفیدان) - حاج آقای ابوترابی! مخالف دارد.

آقای توکلی تذکرتان راجع به همین موضوع است، بفرمایید.

اححمد توکلی (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

ان شاء الله که انتخاب همه شما برای ملت و قوه مقننه خیر باشد. آقای رئیس! ماده (۱۵۷) مقرر می‌کند که اگر ابهامی در مطالب بود و بعد از این که معلوم شد ابهام دارد شما برای رفع ابهام باید رأی بگیرید. در ماده قبلی دو تا تغییر صورت گرفته است.

رئیس - آقای توکلی اصلاح عبارتی بوده است. آنچه هر دو مورد را من سوال کردم و گفتم مقصود همین بوده؟ عبارت پس و پیش بوده است.

توکلی - ابهام داشت و از این متن مقصود مفهوم نبود.

رئیس - اشکال ادبی داشت. یعنی از نظر ابتدا و انتهای مشکل داشت لذا ما اصلاح عبارتی تلقی کردیم.

توکلی - شما که فلسفه و اصول هم خواندید، ابهام یعنی همین دیگر.

رئیس - چون اینها را خواندیدم، داریم عرض می‌کنیم.

توکلی - پس تذکر را بپذیرید.

رئیس - تشرک می‌کنیم، حضار ۲۳۲ نفر، پیشنهاد جناب آقای لاهوتی حذف سطر آخر ماده (۲۲) است. نمایندگان نظرشان را راجع به این حذف اعلام بفرمایند. دولت و کمیسیون مخالف هستند. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. ماده (۲۲) را قرائت بفرمایید.

دیگر (فرهنگی) - ماده (۲۲) - پس از انحلال حزب، هر نوع فعالیت با عنوان حزب مذکور ممنوع است و مرتكب به مجازات شش‌ماه تا یک سال حبس محکوم خواهد شد.

رئیس - حضار ۲۳۳ نفر، ماده (۲۲) را به رأی می‌گذاریم. نمایندگان محترم نظرشان را اعلام بفرمایند. دوستان در رأی گیری مشارکت بفرمایید. اصل ماده را به رأی گذاشتیم. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد. ماده (۲۳) را قرائت بفرمایید.

دیگر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ماده (۲۳) جناب آقای ندیمی و دو نفر دیگر از همکاران پیشنهاد حذف «ظرف مدت یک سال» را دادند. آقای ندیمی بفرمایید.

ابودر ندیمی (لاهیجان و سیاهکل) - بسم الله الرحمن الرحيم من ابتدائاً به همه اعضای محترم هیأت‌رئیسه تبریک عرض می‌کنم و ان شاء الله همچنان که انتظار می‌رود یک مقداری آقای لاریجانی یک کلاسی هم بگذارید که از شأن نماینده‌ها بیشتر دفاع بشود. ما واقعاً افتخار می‌کنیم. (در این هنگام آقای سید محمد حسن ابوترابی فرد «نایب‌رئیس اول» ریاست جلسه را به عهده گرفتند)

جناب آقای دکتر، نمایندگان محترم! «ظرف مدت یک سال» معناش این است که حزب امسال آزاد است. معنی این حرف چیست؟ آقایان، خانمها! احزاب تا الان در کشور ما نه در برنامه به ما کمک کردن، فقط در انتخابات به ما کمک کردن و نه در لوایح و طرح‌ها به ما کمک کردن، در انتخابات کم یا زیاد در مشارکت نقش داشتند، دستشان درد نکند. ما از همه احزاب قانونی در این کشور باید تشرک کنیم که به نحوی از انتخابات هر چند که به قول رئیس جمهور محترم کرکره‌ای و فصلی، ولی بودند. دستشان درد نکند، اما الان که شما می‌گویید ظرف یک سال پس از این، یعنی انتخابات آتی خبرگان و نیز مجلس شورای اسلامی آفایان هر که هرچه هست، باشد. خوب، آقا! قانون که تصویب می‌کنیم از زمان تصویب آنها باید بیایند. حالا اگر وزارت کشور، کمیسیون احرازی جای دیگری نتوانست ما مشکلی نداریم،

عنایت بفرمایید که در ماده (۲۳) آمده تکلیفی را برای احزابی که در حال فعالیت هستند تکلیف کرده که مکلفند وظایفشان را با قانون تطبیق بدھند. بعد هم در آخر ماده (۲۳) گفته «در صورت تأیید اقدامات حزب از سوی کمیسیون ماده (۱۰) پروانه فعالیت حزب تمدید می‌گردد». تأیید اقدامات حزب معلوم نیست اینجا کدام اقدامات حزب است. اگر منظور تطبیق است که بالا گفته شده اگر سایر اقدامات است ربطی به این ماده ندارد، اگر اتفاق دیگری افتاده باید جای دیگری معلوم شود چطور می‌خواهد راجع به آن تصمیم بگیرند. این یک شرایط مهم است که برای احزاب درست کرده‌اند. یعنی اینجا می‌توانند کسانی را که علاقه‌مند باشند حفظشان کنند، با کسانی مخالف باشند پروانه‌شان را تأیید نکنند.

خصوصاً که باید دقت کنیم در این ماده (۲۳) آمده‌اند شرایط تطبیقی گذاشته‌اند که شش ماه بعد از این یک سال قابل تمدید است و آنچه که در تبصره (۲) و (۳) آورده‌اند.

ببینید! آنچه که من باید خدمت شما دوستان محترم عرض کنم این است که اولاً اصل بر قانون است نه اساسنامه‌های احزاب، بنابراین اگر کسی فرض کنید اساسنامه‌اش را تطبیق نداد اتفاقی نمی‌افتد باید قانون را عمل کند. اینکه الان اینجا این تکلیف را کرده‌اند انگار اگر قانون تصویب شود اساسنامه را کسی تطبیق ندهد می‌شود قانون را ندیده گرفت.

همواره اساسنامه، مرآت‌نامه، هر ترتیبی که در احزاب قرار است اتخاذ شود اصل بر قانون است بعد اساسنامه. در صورتی اساسنامه معتبر است که با قانون تطبیق کند و این موضوعی که دوستان موقع نوشتن دقت نداشته‌اند در همه تشکلات صنفی و غیرصنفی و تعاونی مرسوم است. وقتی قانون عوض می‌شود می‌گویند که موظفند بیایند، زمان را هم معمولاً ممکن است کسی مجمع دوست‌الله داشته باشد یا یک‌ساله داشته باشد، برابر مجمع یا کنگره یا حزب زمان می‌گذارند.

الآن من نمی‌دانم چه فوریتی است که اگر کسی یک سال و شش ماه نهایتاً نیاورد شرایط اتحال پیدا می‌کند؟ این هیچ چیزی را جابجا نمی‌کند جز اینکه ما قصدمان این باشد مرتب محدودسازی کنیم. دقت هم بفرمایید در همین ماده (۲۳) دو بار ماده (۱۰) تکرار شده. این همه تکرار ماده (۱۰) که ضرورتی ندارد. بالا می‌گوید: «گزارش آن را به کمیسیون ماده (۱۰) ارسال»، دوباره «در صورت تأیید اقدامات حزب از کمیسیون ماده (۱۰)». (نایب‌رئیس - متشکر)

عرض من این است که اولاً این یک جمله اضافی است، ثانیاً الزاماتی علاوه بر این ماده (۲۳) برای احزاب خواهد داشت و شما اختیاری علاوه بر این ماده می‌دهید. آن اختیار هم اختیار مبهم است. روشن کنید کمیسیون ماده (۱۰) چه اختیاری و بر چه اساسی؟ کدام اقدامات را می‌تواند تأیید نکند که می‌تواند منتهی به عدم تمدید شود یا کدام اقدامات را باید تأیید کند که منتهی به تمدید شود. اجازه دهید این مثل مبهم حذف شود. بقیه ماده (۲۳) روشن است. متشکرم.

نایب‌رئیس - خیلی متشکرم، مخالف صحبت نمی‌کنند؟
دبیر (منادی‌سفیدان) - آقای نکو مخالف هستند.

نایب‌رئیس - دولت نظری ندارد و کمیسیون مخالف است. حضار ۲۲۰ نفر، همکاران پیشنهاد جناب آقای محجوب را اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد. (یکی از نماینده‌گان - تذکر داریم) این را تمام کنیم قبل از نطقها تذکرتان را گوش می‌دهم.

دبیر (فرهنگی) - آقای هروی پیشنهادتان را مطرح می‌کنید؟ اگر اجازه بدھند من ماده (۲۳) را قرائت می‌کنم؟

نایب‌رئیس - مخالف می‌خواهد صحبت بفرمایند؟
دبیر (منادی‌سفیدان) - بله، آقای فولادگر هستند.

نایب‌رئیس - آقای فولادگر اگر اجازه بدھید عبور کنیم، کمیسیون نظر می‌دهد. خیلی مشکرم، دولت توضیحی دارید مختصر بفرمایید.
محمد رضا خباز (معاون تکنیکی معاون امور مجلس رئیس‌جمهور) -

بسم الله الرحمن الرحيم
دوستان عزیزاً ماده (۲۳) این است: «احزابی که قبل از لازم‌الاجراء شدن این قانون مجوز فعالیت دریافت کرده‌اند، موظفند ظرف مدت یک‌سال از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون وضعیت خود را با شرایط مندرج در این قانون تطبیق دهند و گزارش آن را به کمیسیون ماده (۱۰) ارسال نمایند. در صورت تأیید اقدامات حزب از سوی کمیسیون ماده (۱۰)، پروانه فعالیت حزب تمدید می‌گردد». طبیعی است وقتی قانون جدید تصویب می‌شود همه احزاب گذشته و احزابی که از این به بعد مجوز می‌گیرند باید خودشان را با مفاد این قانون تطبیق بدھند. یک چیز منطقی است. وقتی قانون تصویب شد گذشته و حال و آینده باید از آن قانون تعیت کنند.

در این پیشنهاد یک سال هم فرصت قائل شده است که در این مدت یک سال آنهایی که کوچک هستند در یکدیگر ادغام شوند. آنهایی که در مراکز استانها فعالیت نداشته‌اند دفاترشن را فعال کنند. آنهایی که می‌خواهند از رسانه‌های الکترونیکی و نوشتاری استفاده کنند، استفاده کنند. این مدت یک سال وقت طبیعی و خوبی است تا خودشان را تطبیق بدھند. اگر خودشان را تطبیق دادند برای سال بعدی و برای آینده فعالیت آنها تطبیق بدھند خواهد شد. بنابراین ما این را معقول و منطقی می‌دانیم و حذف آن اصلاً هر قسمتش به مصلحت نیست. والسلام

نایب‌رئیس - متشکرم، کمیسیون هم مختصر توضیح بفرمایید.
محمد جواد کولیوند (نایب‌رئیس کمیسیون شوراهای و امور داخلی کشور) -

بسم الله الرحمن الرحيم
به هیأت رئیسه محترم تبریک عرض می‌کنیم ان شاء الله که موفق باشند. همان طوری که مطلب را فرمودند ماده (۲۳) در حقیقت می‌آید بار را دو قسمت می‌کند؛ برخی از احزاب الان مجوز دارند ولی شرایط این قانون را ندارند، لذا باید به آنها وقت بدھیم که خودشان را با این قانون تطبیق بدھند و برخی در حقیقت می‌توانند با آن حزبهای ملی یا استانی یا شهرستانی تطبیق بدھند، فضا برای آنها مهیا است، وقت یک‌ساله وقت مکافی است که این کار انجام شود.

اگر ندارند و نمی‌توانند خودشان را تطبیق بدھند طبیعتاً در این مدت خودشان را مشخص می‌کنند و ماده (۱۰) احزاب تکلیفشان را روشن می‌کند. لذا کمیسیون با این پیشنهاد مخالف است.

نایب‌رئیس - خیلی متشکرم، آقای فرهنگی پیشنهاد را بفرمایید اعلام رأی کنیم.

دبیر (فرهنگی) - پیشنهاد حذف عبارت «ظرف مدت یک سال» از ماده (۲۳) است.

نایب‌رئیس - حضار ۲۱۹ نفر، همکاران محترم پیشنهاد را اعلام رأی بفرمایند. حضار محترم اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

دبیر (فرهنگی) - جناب آقای محجوب می‌فرمایند که جمله آخر از «در صورت تأیید» تا «تمدید می‌گردد» حذف شود. بفرمایید.

علیرضا محجوب (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) -
بسم الله الرحمن الرحيم

نایب رئیس - حضار ۲۲۷ نفر، همکاران ارجمند اعلام رأی بفرمایید.
همکاران محترم اصل ماده مطرح است. پایان رأی گیری را اعلام می کنم، تصویب شد. میهمانان را تشکر داشته باشید.

دبیر (صادقی) - بسم الله الرحمن الرحيم

ضمن تشکر ویژه از عنایت خاص همکاران گرامی به این حقیر در اعتماد اخیر، میهمانان مجلس شورای اسلامی عبارتند از:

- جمعی از اعضای محترم خانواده شهداء، جانبازان و ایثارگران شهرستان تاکستان استان قزوین که میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای مهندس رحمنی نماینده محترم تاکستان هستند.

- جمعی از خبرنگاران و اصحاب رسانه شهرستانهای چالوس، نوشهر و کلاردشت استان مازندران گروه دیگری از میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای احمدی لاشکی نماینده محترم چالوس، نوشهر و کلاردشت هستند.

- جمعی از دهیاران و اعضای محترم شورای اسلامی روستاهای شهرستان گنبد کاووس استان گلستان گروه دیگری از میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای دکتر عباسی نماینده محترم گنبد کاووس هستند.

- جمعی از دانشجویان رشته مدیریت دانشگاه تهران.

- جمعی از فرهنگیان اداره آموزش و پرورش منطقه کومله و اتاقور و شورای بخش اتاقور شهرستان لنگرود استان گیلان گروه دیگری از میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای مهندس لاهوتی نماینده محترم لنگرود هستند.

- جمعی از دانشجویان استان سیستان و بلوچستان شاغل به تحصیل در دانشگاههای تهران گروه دیگری از میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای جدگال نماینده محترم چابهار، نیکشهر و کنارک هستند.

- شهردار و شورای شهر جدید پرند گروه دیگری از میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای مهندس نکو هستند.

- گروهی از سیب زمینی کاران شریف و همچنین صادر کنندگان ساعی سیب زمینی شهرستان اردبیل گروه دیگری از میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای مهندس پیر مؤذن نماینده محترم اردبیل، نیر، نمین و سرعین هستند.

- همچنین گروهی از سیب زمینی کاران محترم استان همدان به همه این عزیزان خیر مقدم عرض می کنیم، خیلی خوش آمدید ان شاء الله موفق و مؤید باشید، خواهش می کنم بفرمایید. آقای رئیس! میهمانان تمام شد.

نایب رئیس - متشرکم، آقای فرهنگی ادامه بفرمایید که تمام شود.
دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ماده (۲۴) دو پیشنهاد آمده به نظرم هیچکدام قابل طرح نیست. آقای قاضی پور! عنایت باشید ما این قانون را که تصویب کردیم لازم است که در آخرش بگوییم چه قانونی نسخ می شود.

یکی هم اینکه آقای موسوی نژاد فرموده اند که چیزی حذف شود اسم آن قانون را که الان نمی توانیم حذف کنیم. آن قانون قبلی که اسمش همین بوده، داریم با این آن را نسخ می کنیم. قانون قدیم را که ما اینجا نمی توانیم اسمش را حذف کنیم.

نایب رئیس - آقای موسوی نژاد اجازه بفرمایید، آقای قاضی پور بفرمایید.
نادر قاضی پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم
آقای فرهنگی! رأی بالا آورده مبارک است، زورگویی منوع. اخطر قانون اساسی اصل (۲۶) به این بند است. من اخطر قانون اساسی را مخواهیم آقای ابوترابی نگاه کنید. آقای صادقی! بگذارید اخطر را نگاه کنند. اصل (۲۶):

نایب رئیس - همکاران محترمی که پیشنهاداتی دارند ما امروز باید این را نهایی کنیم و الا روز یکشنبه آینده باید محضر مبارکتان باشیم. لذا خواهش می کنم بعضی پیشنهاداتی که قابل عبور است کمک بفرمایید. آقای فرهنگی بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس اگر همکاران اجازه بفرمایند من قرائت کنم؟
قاضی پور - پیشنهاد داریم.

نایب رئیس - پیشنهاد دارید؟

دبیر (فرهنگی) - من به ترتیب عرض می کنم. آقای محمدی می فرمایند کلمه «می تواند» حذف شود.

نایب رئیس - آقای محمدی اجازه می دهید؟ محبت می کنند اجازه می فرمایند، تشکر دارم.

دبیر (فرهنگی) - در تبصره (۳) آقای محجوب پیشنهاد دارند؟
قاضی پور - در تبصره (۲) پیشنهاد داریم.

دبیر (فرهنگی) - از حضرت عالی در تبصره (۲) پیشنهادی دست من نیست. آقای محجوب در تبصره (۳) «اما در صورت اعلام نظر قطعی» را می فرمایند حذف شود.

نایب رئیس - آقای محجوب می خواهید مطرح کنید یا اجازه می دهید عبور کنیم؟ پیشنهاد آقای قاضی پور هم اینجا نرسیده.

دبیر (فرهنگی) - آقای محجوب مطرح نمی کنند. من ماده (۲۳) را قرائت می کنم. آقای رئیس فرمودید اینجا ویرایش لازم است.

ماده (۲۳) - احزاب دارای مجوز فعالیت موظفند ظرف مدت یک سال از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون وضعیت خود را با شرایط مندرج در این قانون تطبیق دهند و گزارش آن را به کمیسیون ماده (۱۰) ارسال کنند. در صوت تأیید اقدامات حزب از سوی کمیسیون ماده (۱۰)، پروانه فعالیت حزب تمدید می شود.

نایب رئیس - آقای فرهنگی اجازه دهید این را از آقایان یک سوال بکنیم. بینید جناب آقای کولیون! «کمیسیون می تواند در صورت وجود دلایل موجه»، یعنی نظرتان این است که اگر دلایل موجه بود کمیسیون باید حتماً انجام بدهد دیگر یا اختیار دارد؟ نه، منظورم این است که شما در اینجا حتی اگر دلایل موجه بود کمیسیون می تواند تا شش ماه تمدید نکند؟ «می تواند» را حذف کرده اید. یعنی کمیسیون در صورت وجود دلایل موجه، این طور است. ویرایشی است. واقعاً نظرشان این است که کمیسیون در صورت دلایل موجه این طور عمل کند. بفرمایید بخوانید.

دبیر (فرهنگی) - تبصره (۱) - کمیسیون در صورت وجود دلایل موجه، مهلت تطبیق با شرایط مندرج در این قانون را حداقل تا شش ماه تمدید نماید.

تبصره (۲) - در صورت عدم تحصیل شرایط مندرج در این قانون توسط احزاب مزبور مراتب کتاباً به آنها اعلام می شود. این احزاب می توانند ظرف مدت یک ماه به تصمیم کمیسیون اعتراض نمایند. در صورت اعتراض، کمیسیون ماده (۱۰) موظف است ظرف مدت حداقل سه ماه نسبت به اعتراض آنها رسیدگی و اعلام نظر کمیسیون در این رابطه قطعی است.

تبصره (۳) - در طول مدت مزبور که احزاب وضعیت خود را با شرایط مندرج در این قانون تطبیق می کنند، فعالیت آنها قانونی بوده اما در صورت اعلام نظر قطعی کمیسیون مبنی بر عدم تحصیل شرایط مندرج در این قانون، پروانه فعالیت این احزاب ملغی گردیده و هرگونه فعالیت حزبی آنها غیرقانونی می باشد.

در جریان هستید در دانشگاه تهران یک انجمن اسلامی نداریم، چندین انجمن اسلامی با شکل‌های مختلف داریم، انجمن اسلامی کارکنان داریم، انجمن اسلامی استادی داریم، مجموعه‌های اسلامی داریم.

آقای ابوترابی! من فکر می‌کنم این به ضرر تشکلهای مردم‌نهادی که خیرخواهانه برای تبلیغ اسلام کار می‌کنند می‌انجامد، آنها محدود می‌شود، دولتیها حاکم می‌شود. احزابی که دولت آنها را حمایت خواهد کرد و رئیس دانشگاهها و دستگاه‌های اجرایی که حمایت خواهد کرد آنها پیروز خواهد شد. در نتیجه سازمانهای غیررسمی تشکیل خواهد یافت و این سازمانهای غیررسمی مشکلاتی به وجود خواهد آورد. به این جهت پیشنهاد حذف دارم، به عشق امام حسین، یا حسین.

نایب‌رئیس - خیلی مشکرم، مخالف صحبت نمی‌کند. دولت و کمیسیون مخالفند. حضار ۲۱۷ نفر، همکاران اعلام رأی بفرمایند. پیشنهاد حذف ماده (۲۴) را دارند. همکاران در رأی‌گیری مشارکت بفرمایند. پایان رأی‌گیری را اعلام می‌کنم، تصویب نشد.

دیبر (فرهنگی) - آقای قاضی پور! حالا معلوم شد چه کسی زور می‌گفته (قاضی پور - تذکر ۷۷ دارم) (۷۷) را من باید بگویم نه شما. شما به بنده توهین کردید، من که به شما توهین نکردم. آقای موسوی نژاد می‌فرمایند که در ماده (۲۴) اسم قانون یک قسمتش حذف شود. حاج آقای ابوترابی!

می‌گویند قانونی که نسخ می‌شود یک قسمتش حذف شود.

نایب‌رئیس - آقای موسوی نژاد فرمایشتن را توضیح بدھید.

سید‌مهدی موسوی نژاد (دشتستان) - بسم الله الرحمن الرحيم «به برادران دینی اعلام می‌دارم که در پشت جبهه همان فردی باشند که در جبهه می‌جنگند و این وظیفه تک تک ما ملت ایران بوده و هست».

شهید بهروز رضایی دهنوی از روستای دهنو دشتستان جناب آقای ابوترابی و اعضای محترم هیأت‌رئیسه و همچنین نمایندگان محترم توجه بفرمایید، ببینید! در ماده (۲۴) شما آمده‌اید اولاً یک طرحی را تحت عنوان «طرح نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی» آورده‌اید (۲۴) ماده داشت که اینها به هر حال تصویب شد، البته ماده (۲۴) هنوز مانده. شما آمده‌اید اینجا قانون احزاب را تدوین کرده‌اید نه قانون انجمن‌های اسلامی و صنفی. شما توجه بفرمایید! اینجا اطلاق دارد، وقتی که گفته می‌شود جمعیت‌ها و انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی و اقلیت‌های دینی، ببینید! شما یک قانونی در رابطه با انجمن‌های اسلامی و انجمن‌های صنفی که کارکرد سیاسی ندارد، احزاب کارکرد سیاسی دارد. تمام موارد و مفاد این قانون را هم که شما امروز تصویب کرده‌اید و نمایندگان تصویب کردن بر اساس حزب با کارکرد سیاسی است نه صنفی. امروز ما خیلی کانون‌ها و انجمن‌های صنفی داریم که اصلاً ربطی به مباحثت سیاسی یا رویکرد و کارکرد سیاسی ندارد. خیلی از اینها در حوزه مباحثت صنفی دارند فعالیت می‌کنند. بعد ما آمده‌ایم اینجا این قانونی که در رابطه با بحث انجمن‌های اسلامی تصویب شده را اینجا آمده‌ایم نسخ کرده‌ایم، یک قانونی در رابطه با احزاب آمده‌ایم تصویب کرده‌ایم بعد این قانونی را که تصویب کرده‌ایم تسری داده‌ایم به قانون انجمن‌های اسلامی. شما شک نکنید این اتفاقی که می‌افتد معناش این است که ما آمده‌ایم انجمن‌های اسلامی، کانون‌های صنفی، انجمن‌های صنفی که کارکرد صنفی دارد که هر صنفی می‌تواند برای خودش تشکیل بدهد اینها را کامل آمده‌ایم تعطیل کرده‌ایم به واسطه این احزاب.

نایب‌رئیس - بله، ببینید.

موسوی نژاد - حاج آقای ابوترابی! من این را تمام کنم بعد توضیح

«احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی و صنفی و انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته شده آزادند، مشروط به این که اصول استقلال، آزادی، وحدت ملی، موازن اسلامی و اساس جمهوری اسلامی را نقض نکند، هیچکس را نمی‌توان از شرکت در آنها منع کرد یا به شرکت در یکی از آنها مجبور ساخت». آقای ابوترابی! این ماده (۲۶) با اصل (۲۴) قانون اساسی مغایرت دارد. شما اینجا نسخ می‌کنید. درست است در تبصره (۱) جزء (۱۶) ماده (۱) یک مقدار آورده‌اند اما ناقص است. آقای ابوترابی! الان انجمن‌های اسلامی دانشگاهها با این اوصاف منحل می‌شوند. کانون‌های اسلامی ادارات منحل می‌شود.

جناب آقای فولادگر، نماینده محترم اصفهان و رئیس کمیسیون ما اجازه بددا آقای ابوترابی! حضرت عالی اجازه دهید یک دقت نظر بشود آن دو نفر فکر خودشان را می‌گویند. از صاحبان احزابی که در مجلس حضور دارند این را بپرسید، از تشکلهای از خانه کارگر، از آقای محبوب بپرسید. با این وضع فردا خانه کارگرها تعطیل می‌شوند. آقای رئیس! مشکلات عدیدهای به وجود می‌آید. از روی سقف می‌روند روی زمین. وقتی شما نگذارید در ظاهر این تشکلهای جمع بشوند حتماً می‌رونند زیرزمینی کار می‌کنند، مشکلات امنیتی ایجاد می‌کنند، مخفی کار می‌کنند. چرا ما اینجا اقلیتها را محدود کنیم؟ چرا انجمن‌های اسلامی را محدود کنیم؟

خواهشمند است آقای ابوترابی یک دقت نظری به این اصل (۲۶) داشته باشید، تعدادی تنها با همفکری آقای فرهنگی و آقای فولادگر را نگاه نکنید، اشخاص دیگر هم که در صحن هستند را ببینید.

نایب‌رئیس - جناب آقای قاضی پور! (قاضی پور - بله آقای رئیس) ببینید! با تشرک از اخطار حضرت عالی، قانونی که الان هست عنوانش این است: «قانون فعالیت احزاب، جمعیت‌ها، انجمن‌های سیاسی، صنفی، انجمن‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته شده». این عنوان قانونی است که الان هست. آن قانونی که شما الان دارید تصویب می‌کنید که دیگر دارد نهایی می‌شود عنوانش شده «فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی». الان نگاه دوستان این است که این قانون فعلی کاملاً قانون گذشته را که عنوان این بود پوشش داده. حضرت عالی می‌فرمایید بعضی مواردش را پوشش نداده، اما من باز هم با آقایان صحبت می‌کنم نگاهشان این است که کاملاً پوشش داده. بنابراین حالا اخطار قانون اساسی را نمی‌شود گفت. اگر حضرت عالی به عنوان مخالف پیشنهادی دارید بفرمایید استفاده کنیم.

نادر قاضی پور (ارومیه) - ضمن تشرک از دقت نظر حضرت عالی، آقای ابوترابی! اینها وقتی که در مشروح مذاکرات ثبت می‌شود اگر فردا اختلافی شد به اینجا رجوع می‌شود. این فرمایشات حضرت عالی آقای ابوترابی! الان ثبت شد. اگر خدای نکرده اختلافی آمد رجوع شد این حل می‌شود. پیشنهاد حذف را به دلایل زیر داریم:

می‌گوییم که در تبصره (۱) جزء (۱۶) ماده (۱) کامل نیامده، صفحه (۴) این طرح است. من می‌خواهم: «صدر مجوز فعالیت و نظارت بر تشکلهای صنفی که برای صدور مجوز و نظارت بر فعالیت‌های آنها مرجعی در قوانین و مقررات پیش‌بینی نشده است بر عهده وزارت کشور می‌گذاریم، وزارت کشور را موظف می‌کنیم «سه ماه بعد از لازم‌اجرا شدن این قانون صدور مجوز، نحوه فعالیت و نظارت بر آن تشکلهای را تهیه و به تصویب هیئت وزیران بررساند».

اینجا دید ما این است که این قانون مشکلات عدیدهای برای تشکلهای صنفی، اتاق اصنافها، کمیسیونها، انجمن‌های اسلامی دانشگاهها، حضرت عالی

قسمتی از آن هست که «انجمان‌های اقلیت‌های دینی»، همکاران محترم ما، نمایندگان محترم اقلیت‌های دینی می‌فرمایند ما انجمان نداریم، یعنی «تشکل‌های اقلیت‌های دینی»، لذا این هم این طور اصلاح می‌شود، تبصره (۲) ماده (۱) «تشکل‌های اقلیت‌های دینی موضوع اصل (۱۳) قانون اساسی» خیلی مشکرم، جناب آقای صرامی بفرمایید.

محسن صرامی فروشانی (خمینی شهر) - بسم الله الرحمن الرحيم حاج آقا! من اخطار اصل (۶۷) از قانون اساسی و اخطار ماده (۲۲۲) از آیین‌نامه داخلی را خدمت شما دارم. حاج آقا! به قسمی که اموزی یاد کردید که حافظ حقوق ملت و مردم و مجلس باشید بیشتر از شش ماه است که استیضاح آقای جنتی وزیر محترم ارشاد را تقدیم شما کردایم. هم قانون اساسی می‌گویید، هم آیین‌نامه می‌گویید که شما به محض وصول باید در اولین جلسه علنی اعلام کنید و بعد هم گزارش را به هیأت وزیران بدھید. خواهش من این است که آن مصلحت نظام (۲) که شما در هیأت‌رئیسه باز کرده‌اید امروز که ما به مصلحت نظام رأی ندادیم، به هیأت‌رئیسه رأی داده‌ایم و شما هم قسم متن قانون اساسی را برای هیأت‌رئیسه خورده‌اید، چرا اعلام وصول نمی‌کنید استیضاح آقای جنتی را که ادبیاتش، ادبیات دولتی نیست و هرچه از دهانش در می‌آید می‌گوید و مواضع دولت و ملت، همه را به یغما می‌فروشد؟ آقای ابوترابی! اگر استیضاح ایشان را وصول نکردید، حاج آقای ابوترابی! اگر استیضاح وزیر ارشاد را اعلام وصول نکردید ما متن استیضاح با مواردی که هست را به جراید مسی‌دهیم و می‌گوییم که هیأت‌رئیسه مصلحت نظام (۲) باز کرده. شما نمی‌توانید این کار را بکنید.

نایب‌رئیس - خیلی مشکرم، او لاً بنده از شخص جناب عالی و دیگر همکاران محترمی که در موارد مختلف محبت دارند و یک مقدار دوستان خودشان را در هیأت‌رئیسه مشورت می‌دهند و نظر مشورتی آنها را هم یک مقدار مورد توجه قرار می‌دهند تشرک می‌کنم. جناب آقای صرامی! ما انصافاً چه در این مورد و چه در موارد دیگر نهایتاً بر اساس نظر شما بزرگواران عمل می‌کنیم. ممکن است نظر مشورتی داشته باشیم، محضر همکاران ارجمند خودمان عرض کنیم ولی نظر شما ملاک ما است برای انجام و اعلام وصول. انشاء الله در این مورد هم نظر دوستانی که بر استیضاح نظرشان بوده و روی نظرشان باشند و بخواهند، ما در خدمت شما هستیم، خیلی مشکرم.

دبیر (منابدی سفیدان) - حاج آقا! دوستان باز هم تذکر و اخطار دارند، اجازه می‌دهید؟

قاضی پور - اخطار دارم.

نایب‌رئیس - اجازه بدهید، آقای قاضی پور! اجازه بفرمایید، من نطق‌ها را دعوت کنم در خدمت شما هستم، چشم، من انجام می‌دهم آقای قاضی پور. مانعی ندارد، ما تذکرات را گوش می‌کنیم. (قاضی پور - کی گوش می‌کنید؟) بعد از نطق‌ها گوش می‌کنیم.

۸- ناطقین جلسه آقایان: رجب رحمتی، علی اصغر زارعی، ابوالقاسم خسروی سهل‌آبادی، رسول خضری و محمدعلی اسفانی

نایب‌رئیس - آقای دهقانی ناطقین را دعوت بفرمایید.

دبیر (دهقانی نقدندر) - بسم الله الرحمن الرحيم

ناطقان جلسه علنی امروز عبارتند از:

- آقای رجب رحمتی نماینده محترم تاکستان.

- آقای علی اصغر زارعی نماینده محترم تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پرديس.

- آقای ابوالقاسم خسروی سهل‌آبادی نماینده محترم تربت حیدریه.

حضرت‌عالی را می‌شنوم، (نایب‌رئیس - بفرمایید) ببینید! شما می‌گویید بحث احزاب در قانون مصوب شده تاریخ ۱۳۶۰/۶/۷ داخل آن مباحث قانون احزاب هم آمده ولی قوانین دیگری هم در رابطه با انجمان‌ها آمده که اینجا با این تطبیق پیدا نمی‌کند. ما نمی‌توانیم چون که در رابطه با احزاب در قانون سال ۱۳۶۰ مطالبی آمده و ما الان آمده‌ایم یک قانون واحد و تکمیلی در رابطه با احزاب آورده‌ایم انجمان‌ها را نادیده بگیریم، همه را نسخ کنیم، همه را نقض کنیم. لذا خواهش من این است که عزیزان نماینده توجه بفرمایید! دارد یک اتفاقی می‌افتد، این را خوب دقت نمایم، همین‌طور قانون تصویب نکنیم و رأی ندهیم. الان دارد یک اتفاقی می‌افتد، تمام فعالیت‌های صنفی، کانون‌ها و انجمان‌های صنفی و انجمان‌های غیرسیاسی را داریم تعطیل می‌کنیم که امیدواریم این، حاج آقا! مخالفت با قانون اساسی دارد و در تضاد با آزادی و در تضاد با قانون اساسی هم هست. خواهش من این است که این را توجه بفرمایید.

نایب‌رئیس - ببینید جناب حاج آقای موسوی نژاد! در حقیقت صحبت جناب عالی همان صحبت جناب آقای قاضی پور هم ناظر به همین بیانات جناب عالی است. ما بین دو امریم که آن قانون که نسخ بکنیم یا نکنیم، نمی‌توانیم مقداری از عنوان آن قانون را حذف کنیم. آن قانون یک عنوان مشخصی دارد، ماده (۲۴) نظرش بر نسخ آن قانون است با آن عنوان. آن اشکالی که حضرت‌عالی می‌فرمایید ممکن است وارد باشد، دوستانی که این طرح را پیشنهاد دادند نظرشان این است که تبصره (۱) ماده (۱۶) را حل ایجاد کرده. الان جناب آقای فرهنگی پیشنهادی را دارند، من هم مناسب می‌بینم. اجازه بدهید تمام شود، به نظر من همکارانی که نظر آقای موسوی نژاد و همین‌طور جناب آقای قاضی پور را یک مقداری وارد می‌دانند ما می‌توانیم پیشنهادی را داشته باشیم در مورد ماده (۲۴) که ماده (۲۴) را به کمیسیون ارجاع بدهیم، کمیسیون مجدداً ماده (۲۴) را بالحظ دغدغه‌ای که دوستان دارند بازنگری بکنند و ببینند اگر موادی دارد که آن مواد را باید استثنای کنند آنها را استثنای کنند.

حضرار ۲۱۸ نفر، حذف ماده (۲۴) رأی نیاورده، دوستان اگر نظرشان بر ارجاع ماده (۲۴) به کمیسیون است اعلام رأی بفرمایید. با همین نگاهی که جناب آقای قاضی پور داشتند و جناب آقای موسوی نژاد هم برای همان توضیح دادند، برگردد کمیسیون و کمیسیون یک نگاهی بکنند که اگر موادی در آن قانون هست که باید حفظ شود آن را رعایت بکنیم. همکاران محترم اعلام رأی بفرمایند، اگر نظر بر ارجاع بود که می‌رود برای کمیسیون و این بحث ما امروز تمام می‌شود. دوستانی که با ارجاع موافقند اعلام رأی بفرمایند. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنیم، دو سه تا رأی کم آورد، تصویب نشد. اصل ماده را به رأی می‌گذاریم، قرائت بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۲۴) - از تاریخ لازم‌اجرا شدن این قانون، قانون فعالیت احزاب، جمیعت‌ها و انجمان‌های سیاسی و صنفی و انجمان‌های اسلامی یا اقلیت‌های دینی شناخته شده مصوب ۱۳۶۰/۶/۷ نسخ می‌شود.

نایب‌رئیس - حضار ۲۱۸ نفر، همکاران محترم ماده (۲۴) را اعلام بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب نشد. همکاران محترم اصل رأی نیاورده. مجرد حذف را اعلام رأی بفرمایند. اگر حذف رأی آورد که آورد و اگر نیاورد می‌فرستیم کمیسیون. حضار محترم حذف را اعلام رأی بفرمایید. پایان رأی گیری را اعلام می‌کنیم، تصویب نشد.

ماده (۲۴) را به کمیسیون ارجاع می‌دهیم، اصل و حذف هم رأی نیاورده، کمیسیون یک نگاهی داشته باشدند. آقای فرهنگی! این قسمت تمام شد؟ همکاران محترم! این تبصره (۲) از ماده (۱) که قبلًاً تصویب شده، اینجا

اقتصادی مجلس تصویب شده است. از دولت محترم می‌خواهم که هرچه سریعتر لایحه مربوطه را به مجلس ارائه فرمایند و انشاءالله با اجرایی شدن این قانون و منطقه‌ویژه اقتصادی تاکستان شاهد شکوفایی همه‌جانبه و رونق اقتصادی و صنعتی و همچنین ریشه‌کنی بیکاری جوانان شهرستان و حتی استان قزوین باشیم.

از شورای محترم اقتصاد و وزیر محترم جهاد کشاورزی می‌خواهم با توجه به دستورات ریاست محترم مجلس و نامه (۲۲۴) تن از نمایندگان مجلس در تعیین قیمت تضمینی کشمکش براساس تورم و گرانی با قیمت حداقل کیلویی (۵۰۰۰) تومان در این زمینه اقدامات اساسی قبل از تعیین قیمت اعلام بکنند. در مورد خرد توافق کشمکش سال گذشته بیش از (۴۰) میلیارد تومان مطالبات باگداران هنوز پرداخت نگردیده و باگداران ما با مشکلات عدیده مواجه هستند. من از وزیر محترم اقتصاد، وزیر محترم جهاد کشاورزی، از شورای محترم تأمین استان و شورای محترم تأمین شهرستان و از بازرسی می‌خواهم که دقیقاً به این موضوع توجه کنند و نگذارند حقی از کشاورزان و باگداران ضایع شود. طولانی شدن زمان پرداخت، مردم را به رنج و مضیقه و تنگنا قرار داده است.

شهرستان تاکستان و روستاهای تابع و اصولاً استان قزوین از بی‌آبی می‌سوزد. پرکردن چاههای عمیق کشاورزی شهرستان به خصوص بخش خردمند است و به ویژه شهر نهادن باعث خسارات سنگین و باعث بیکاری هزاران جوان گردیده است که هیچ‌گونه شغل و منبع درآمد ندارند. من از دستگاههای محترم قضائی و اجرایی می‌خواهم قبل از پرکردن چاهها که استنادشان قانون سال ۸۹ مجلس هشتم است، زمینه‌های تأمین آب و زمینه‌های آبیاری قطعه‌ای و اعتبارات مورد نیاز را تأمین بکنند و بعداً با همکاری خود مردم اقدام بکنند.

از وزیر محترم بهداشت و درمان می‌خواهم که تنها بیمارستان علوم پزشکی شهرستان تاکستان را که (۹۷) تختخوابی است و بیش از (۵۰) هزار نفر از این بیمارستان استفاده خواهند کرد هرچه سریعتر مورد افتتاح قرار دهنده در تجهیز آن و پست‌های سازمانی اقدام نمایند.

از وزیر محترم راه و شهرسازی می‌خواهم که نسبت به افزایش محدوده شهر تاکستان و بالای کمرنگی تا اتبان و همچنین میزان تفکیک از (۵۰۰۰) متر مترمربع که یک چیز ناشدنی است به (۵۰۰)، (۸۰۰) و (۱۰۰۰) متر اقدام کنند تا قشر متوسط جامعه بتوانند دارای مسکن شوند و همین‌طور طرح تفصیلی شهرهای اسفرورین، نرجه، ضیاء‌آباد و نهادن مورد توجه قرار گیرد.

از وزیر محترم کشور می‌خواهم که هرچه سریعتر لایحه تقسیمات کشوری را به مجلس شورای اسلامی ارائه فرمایند تا بحث ارتقاء بخشداری‌هایی که در دولت گذشته دستور ارتقاء آنها به فرمانداری آخذ گردیده و همچنین ارتقاء شهر نرجه به بخش و دهستان یحیی‌آباد به بخش غازان شرقی اقدام گردد.

تأسیس شهرداری اک، فارسجین و طیوقچی، یحیی‌آباد و آشجین، پناه‌آباد، جعفرآباد، طرویزک، رادکان، کهک، دیال‌آباد و لوشكان مورد توجه قرار گیرد.

از وزیر محترم کشور و از دولت محترم می‌خواهم نسبت به پرداخت خسارات وارده از سرمزدگی کشاورزان و باگداران و طوفان شدید و گردید شدید اسفرورین و لوشكان و روستاهای یاری‌آباد، پناه‌آباد، طرویزک و جعفرآباد و خسارات سنگین سیل وارده به شهرستان تاکستان اقدام نمایند (بذرپاش - خیلی مشترک جناب آقای رحمانی) و با دادن وام و تسهیلات

(که هر کدام هفت دقیقه وقت داردند)

- آقای رسول خضری نماینده محترم پیرانشهر و سردشت.

- آقای محمدعلی اسفانی نماینده محترم فریدن، چادگان، فریدونشهر و میاندشت.

(که هر کدام پنج دقیقه وقت داردند)

جناب آقای رجب رحمنی بفرمایید.

**رجب رحمنی (تاکستان) - بسم الله الرحمن الرحيم
«لا حول ولا قوه الا بالله العلي العظيم»**

با تبریک اعیاد شعبانیه و روز پاسدار و روز جانباز و روز آزادسازی خرمشهر به ملت بزرگوار و شهیدپرور ایران اسلامی و بزرگ جانباز انقلاب مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی).

در موضوع هسته‌ای ضمن پشتیبانی و حمایت از تیم مذاکره‌کننده به خاطر مأموریت سختی که بر عهده دارند قویاً از آنها می‌خواهم که خطوط قرمز ترسیم شده توسط مقام معظم رهبری را مورد توجه قرار داده و بدانند که آنجا میز مذاکرات نیست، بلکه میدان نبرد و دفاع از حیثیت و از اقتدار دینی و غرور ملی جمهوری اسلامی است.

در موضوع هسته‌ای همه باید مراقب باشیم که آمریکا نتواند به بهانه این مذاکرات راهی برای مداخله در امور سیاسی ایران پیدا کند و یا بخواهد به مراکز نظامی و امنیتی ما در قالب بازدیدهای آشناس وارد شود و جاسوسی کند. ملت ایران همواره در طول تاریخ پرافتخار خود با نثار جان و مال خود از استقلال کشور دفاع کرده است. «استقلال» نخستین کلمه‌ای است که از شعارهای جمهوری اسلامی در دوران انقلاب شروع شده است. دفاع ما از حق ملت ایران برای استفاده صلح‌آمیز از انزوازی هسته‌ای، جلوه و مصدقی از دفاع و استقلال کشور ما است. مذاکره‌کنندگان مراقب باشند در توافق ذره‌ای به استقلال و عزت ملی و مصالح و منافع ملت ایران خدشه وارد نشود و همانند رزمندگان دوران دفاع مقدس و با روحیه شهادت طلبی وارد این کارزار شوند و بدانند که سخن مقام معظم رهبری سخن ملت ایران است. وقتی که مقام معظم رهبری می‌فرمایند: «من اجازه نمی‌دهم از دانشمندان هسته‌ای، از فرزندان این ملت عزیز بازجویی کنند» این حرف، حرف ملت است، حرف دل تمام ملت ایران است.

از ریاست محترم جمهور و اعضای کابینه به جد می‌خواهم مواردی را که مطرح شد و مطرح می‌شود مورد توجه و عنایت قرار دهند.

یکی از مسائل بسیار مهم، مطالبات فرهنگیان و اجرای طرح تحول، باید معلمین در جامعه مورد تکریم قرار بگیرند و هرچه مقام معلم بالا رود مقام جامعه بالا می‌رود و لذاست که بایستی طرح بیمه طلایی، طرح رتبه‌بندي معلمان و رفع تبعیضات نابجای حقوقی فرهنگیان مورد توجه قرار گیرد و مشکلات معلمین حق التدریس و پیش‌دبستانی مورد توجه قرار گیرد.

برای کارگران که زحمتکشان این کشور هستند و علی (علیه‌السلام) فرمود: «کسانی که کار می‌کنند به گردن همه ملت حق دارند»، باید به آنها مزد عادلانه‌ای داده شود، بایستی کارگران ما از یک امنیت شغلی پایدار برخوردار باشند.

سودهای بانکی بسیار بالا است، با این سودهای بانکی، تولیدکنندگان نمی‌توانند وارد صحنه تولید و اشتغالزایی شوند. سودهای بانکی باید به زیر (۱۰) درصد برسد و دولت در این زمینه کمک کند.

منطقه ویژه اقتصادی در شهرستان تاکستان در تاریخ ۹۴/۲/۸ در شورای عالی مناطق ویژه اقتصادی مصوب گردید و قبل از آن در کمیسیون

لوزان به موافقت همگانی آنان تبدیل شده است و البته گاهی به شکل تاکتیکی و برای امتیازگیری بیشتر از ایران مخالفت‌های ظاهري شنیده می‌شود. اکنون با حمایت مجدد از تیم مذاکره‌کننده از رئیس جمهور و آقای ظرفیف می‌خواهیم تا با تغییر رویکرد نسبت به تعامل با مجلس و مردم شریف از حالت افعالی و التمسی خارج شوند.

زمانی که طرح مشترک اقدام در زُو اعلام شد با بررسی محتوای طرح موجی از مخالفت در داخل کشور صورت گرفت. مسؤولین دولتی زیان به تبریک و تشکر گشودند، با بلندشدن زوزه مخالفت رژیم صهیونیستی و برخی شیوخ منطقه متأسفانه مسؤولین در دولت، معتقدین را به همسویی با اسرائیل متهم نموده و چه حرف‌های گزاری که نزدند. قرار بود توافق نهایی در یک مرحله آن هم با روش شدن جزئیات انجام شود که با مدیریت صحنه از سوی طرف مقابل و بی‌تدبیری تیم هسته‌ای به بیانیه لوزان رسیدیم. بیانیه لوزان امتیازهای داده شده و عقب‌نشینی ما را با شرح بیشتری بیان می‌کرد ولی به تعهدات طرف مقابل در هاله‌ای از ابهام اشاره نمود. در این مرحله مجددًا اختلافات در درون آمریکا فی‌مابین تیم اویاما و سناتورها و های و هوی رژیم غاصب اسرائیل و برخی شیوخ منطقه بلند شد. اویاما تهدید به تویی مصوبات سنا کرد و تعدادی از سناتورها به مسؤولین ما نامه نوشتند که دولت آمریکا اختیاری برای لغو تحریم‌ها ندارد. تعجب اینجاست که همه مخالفان دیروز توافق بدون اینکه هنوز توافقی صورت گرفته باشد امروز موافق توافق شده‌اند. حقیقتاً چه شده و چه اطلاعی به آنان رسیده که در کمپ‌دیوید شیوخ منطقه، رژیم صهیونیستی و سناتورهای مخالف دیروز از توافقی که هنوز به نتیجه نرسیده رسمًا اعلام رضایت می‌کنند؟

اگر تیم مذاکره‌کننده گزاره‌برگ خود را برای مجلس و مردم منتشر و اعلام می‌نمود حدود و غور انتظارات طرف مقابل را مدیریت و از خطوط قرمز نظام با صلابت دفاع می‌کرد. عدم ارائه گزارش از محتوای مذاکرات به مجلس به پهنه اعدام امکان انتشار آن به هیچ‌وجه پذیرفته نیست. مگر طرف‌های مقابل به کنگره گزارش نمی‌دهند، مگر حامیان منطقه‌ای خود را از محتوا مطلع نمی‌کنند؟ مگر اینکه تقسیم‌کاری برای مدیریت فضای مذاکرات کرده‌اند، تردید وجود دارد؟ چرا به ظرفیت مجلس و مطلع نمودن مردم به عنوان حامی تیم مذاکره‌کننده بی‌اعتنایی می‌شود؟

و اما جایگاه مجلس در فرآیند مهمترین توافق کشور کجاست؟ مطابق اصل (۷۷) قانون اساسی می‌باشی که توافق‌نامه‌ها به تصویب مجلس برسد.

ثانیاً مصوبه سال ۸۴ مجلس در توقف اجرای داوطلبانه پروتکل الحقی کماکان به قوت خود باقی است. لذا توافق خوب از نظر ما در مجلس شورای اسلامی توافقی است که اولاً در چهارچوب خطوط قرمز نظام تنظیم شده باشد و ثانیاً توسعه صنعت هسته‌ای صلح‌آمیز را از مرحله بهره‌برداری از معدن تا غنی‌سازی و بازفرآوری به رسمیت شناخته و نظارت و بازرگانی در چهارچوب NPT باشد.

اساساً با محدود شدن فعالیت هسته‌ای چرا نظارت‌های گستردۀ حتی پروتکل الحقی را پذیریم؟ به وضوح روشن است که هدف دشمنان دسترسی به زمینه‌هایی است که موجب اقتدار علمی و نظامی شده و آنان از این همه خلاقیت و توانایی نیروهای متعهد در بہت به سر می‌برند. مگر شهادت دانشمندان هسته‌ای در شناسایی آنان در همین فرآیند دسترسی و بازرگانی نبود؟ اجرای پروتکل الحقی هیچ مبنای منطقی و علمی نداشته صرفاً خواسته‌ای سیاسی از سوی دشمنان است. فلذا از تیم مذاکره‌کننده به جد می‌خواهیم تا از پذیرش اجرای پروتکل الحقی امتناع نموده و دسترسی‌ها

بانکی و بلاعوض اینها را کمک کنند.

با توجه به دستورها و پیگیری‌های چندین ساله وزیر محترم نفت در مورد گازرسانی شهرک‌های صنعتی (۳۰۰۰) هکتاری خرمدشت و اتصال لوله نهادهند به آبگرم برای گازرسانی روستاها آوج، بوین زهراء و تاکستان، روستاها چوزه، شاکین، قمرآباد، ارنفاس، مایان، کورچشم، بوزندان، سراس، دریهان، قلات، شناسوند، نهب، صادق‌آباد، حصار، حسین‌آباد، حسن‌آبادسادات، چیذر، سکزاناب اقدام گردد.

از مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) به خاطر انتصاب بسیار بجا و شایسته حضرت آیت‌الله شیخ عبدالکریم عابدینی که باعث خوشحالی مردم استان قزوین گردید از طرف خود و مجمع متعدد و منسجم نمایندگان استان قزوین صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم. (بذرپاش - مشترک، خیلی ممنون) از خدمات نیم قرن حضرت آیت‌الله باریک‌بین صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم و از خداوند متعال نقاضی شفای عاجل ایشان را دارم.

بحمد الله در استان قزوین، با تدبیر دولت، استانداری اعتدال گرا منصوب شده. امروز با محوریت جناب آقای عابدینی استاندار محترم و مدیران میانی استان و مجمع نمایندگان، یک اتحاد و انسجام بسیار خوبی وجود دارد که برای رشد و توسعه استان ان شاء الله راهها را هموار خواهد کرد.

از دولت محترم می‌خواهم که به این موضوع توجه ویژه داشته باشند و به استاندار کمک بکنند، به مدیران اجرایی استان کمک بکنند. مجمع نمایندگان و نمایندگان ولی فقیه و ائمه جمعه مصمم هستند که مشکلات مردم را حل بکنند و خدمتگزاری خودشان را با مدیریت جهادی در این دوره ان شاء الله ثابت کنند. (نایب‌رئیس - خیلی مشترک‌بین) من تشکر می‌کنم از انتخابات هیأت‌رئیسه و از ائتلاف دو فراکسیون اصولگرایان و از جناب آقای حدادعادل هم که همواره منشأ وحدت برای اصولگرایان بوده‌اند (نایب‌رئیس - خیلی ممنون، اینها را اول می‌فرمودید) صمیمانه تقدیر و تشکر می‌کنم.

والسلام عليکم و رحمة الله و برکاته دبیر (بذرپاش) - خیلی مشترک و ممنون از جناب آقای رحمتی نماینده محترم تاکستان. از ناطق بعدی برادر گرامی جناب آقای علی‌صغر زارعی نماینده محترم مردم شریف تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس دعوت می‌کنم که به ایراد نطق‌شان بپردازنند.

علی‌صغر زارعی (تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

در آغاز اعیاد ماه شعبان و بالاخص میلاد مسعود امام عصر (عجل الله تعالى فرجه الشریف) را به محضر رهبر معظم انقلاب اسلامی، امت مسلمان ایران، همه مسلمانان و شیعیان جهان تبریک عرض می‌کنم.

ملت شریف ایران، همکاران محترم! مذاکرات هسته‌ای با تدبیر رهبر معظم انقلاب مبنی بر کسب تجربه تاریخی توسط ملت ادامه دارد و بر اساس تدبیر و تصمیم نظام هیچ کس با اصل مذاکرات مخالف نیست ولیکن متأسفانه عملکرد تیم مذاکره‌کننده در تعامل با مجلس و مردم ضعیف و منفی است به طوری که نمایندگان ملت از محتوای توافقی که به آن رضایت داده شده مطلع نیستند. تیم مذاکره‌کننده تاکنون فقط گزارش امتیازهای داده شده و محدودشدن فعالیت‌های هسته‌ای کشور را به مجلس و مردم ارائه نموده است و لیکن تاکنون خبری از سtanدها در برابر این همه عقب‌نشینی ارائه نکرده است. در برابر این بی‌اطلاعی در این سو مشاهده می‌شود که تیم طرف مقابل با زیرپا گذاشتن تعهدات اخلاقی گزارشی از محتوا و فرآیند آن را به کنگره، حامیان منطقه‌ای، رژیم صهیونیستی و مراکز پژوهشی در آمریکا می‌دهند و نتیجه آن اینکه اختلافات و مخالفت‌های اولیه بر روی توافق زن و

فرمودند: «اگر سپاه نبود، کشور هم نبود». دولتمردان بدانند امنیت، اقتدار، عظمت و راه نجات امروز کشور ما هم در سایه مدیریت جهادی و تفکر ایثار و فدایکاری شهدا است. امروز هم صبر و بصیرت و ایمان و شهادت طلبی امثال سردار حاج قاسم سلیمانی‌ها است که لرزه بر اندام صحابان زر و زور و تزویر و دنیا می‌اندازد. اگر آمریکا هیچ غلطی نمی‌تواند بکند، اگر پشت میز مذاکره (۶) قدرت برتر دنیا در برابر ملت ایران زانو می‌زنند اگر در این اقیانوس طوفان‌زده در امنیت و آرامش هستیم به برکت ایثار و فدایکاری پاسداران و بسیجیان ولایت‌پذیر است نه احمق‌های گول خورده و مزدورانی که شعار نه غزه و نه فلسطین داده‌اند و امروز سر در آخر بیگانگان دارند.

تذکراتی به مسئولین و کارگزاران نظام اسلامی: در عرصه اقتصاد اجرای اقتصاد مقاومتی راهی که مقام معظم رهبری برای حل مشکلات اقتصادی ترسیم فرمودند راه نجات و استقلال کشور است. دولت نباید حل مشکلات اقتصادی را منوط به رفع تحریم‌های ظالمانه دشمنان ملت ایران بداند، ما نباید چشم به دست دشمنان داشته باشیم. کارنامه پنجه‌الله استکبار جهانی نسبت به ملت ایران تحریم، تحقیر، جنگ‌افروزی و خیانت بوده است. ساده‌اندیشی است که امروز در اوج عزت و اقتدار ایران اسلامی با عقب‌نشینی گام به گام به لبخند خیانت‌آمیز صحابان زر و سیم و تزویر دنیا امید داشته باشیم.

درخصوص مشکلات آموزش و پرورش و مطالبات بحق معلمان عزیز، معماران روح و اندیشه جامعه اسلامی. تبعیض‌ها در پرداخت‌های حقوق و مزايا و پاداش‌ها، عدم اجرای نظام هماهنگ پرداخت‌ها، مشکلات صندوق ذخیره فرهنگیان و تدبیر در (۶۰۰۰) میلیارد تومان سرمایه این صندوق، بیمه طلایی که ارزش مس هم ندارد، (۵۰) هزار کمبود نیروی انسانی در آموزش و پرورش، اینکه از حدود (۱۵) سال پیش فقط در اسفندماه وزارت آموزش و پرورش با کمبود اعتبار مواجه است و در سال ۹۳ (۴۰۰۰) میلیارد تومان کسری بودجه وزارت آموزش و پرورش بود، مشکلات دانشگاه فرهنگیان، اجرای سند تحول بنیادین و منویات رهبر عزیز انقلاب، پیشنهاد می‌کنم به جای وصف مشکلات وزارت آموزش و پرورش، دولت و مجلس:

- ۱ - در جلسه‌ای غیرعلنی با حضور هیأت دولت و نمایندگان مجلس شورای اسلامی مشکلات فوق بررسی و راه حل‌های عملی و اجرایی به دور از شعار ارائه شود.

- ۲ - شورای مشترک با حضور نمایندگان تام‌الاختیار دولت و مجلس برای پیگیری مطالبات بحق معلمان عزیز تشکیل شود و با اختیارات کامل، بررسی کارشناسی و اجرایی در امور آموزش و پرورش راه حل اجرایی ارائه شود. اما در مورد شهرستان‌های هزار شهید، هزار امید و هزار تلاش تربیت‌حیدریه، طلایه‌داران در پیروزی انقلاب اسلامی که در مرکز (۲۲) بهمن پیش‌تاز در پیروزی انقلاب اسلامی بودند، منطقه‌ای که در مرکز (۱۲) شهرستان، (۱) میلیون جمعیت، (۷) مرکز دانشگاهی، (۱۰) هزار دانشجو، فردگاه شهید مدرس و راه‌آهن متصل به همه نقاط کشور و هرات، افغانستان، حوزه علمیه گرانسینگ، شهرستانی اهل همه خوبی‌ها و زیبایی‌ها، قطب تولید زعفران و پسته و ابریشم کشور.

براساس نظر کارشناسی وزارت کشور این شهرستان شایستگی مرکزیت استان خراسان مرکزی را داراست. نظر کارشناسی که در تقسیم اولیه استان خراسان هم به تأیید همه کارشناسان رسید از دولت تدبیر و امید و وزیر محترم کشور استدعا دارم این نظر کارشناسی را عملیاتی و اجرایی نمایند. و اما درخصوص بیمه؛ (۱۷) نوع بیمه در کشور شایسته نظام اسلامی نیست. چرا بیمه نماینده مجلس، هیأت دولت، وزارت نفت با کارمند وزارت

در چهارچوب مقررات NPT کفايت از اعتمادسازی است. متأسفانه تصور اکثر مدیران دولتی بر این است که با لغو تحریم‌ها به سرعت مشکلات برطرف می‌شود. این مسأله حتی مورد تأیید اقتصادان طرفدار دولت نیز نمی‌باشد.

ثانیاً در صورت رفع تحریم‌ها بایستی نسبت به برقراری روابط اقتصادی با کشورهایی که در تحریم‌های ظالمانه بیشترین آسیب‌ها را متوجه ماندند تجدیدنظر (بذرپاش - خیلی مشکر آقای دکتر زارعی) جدی داشته باشیم. مبادا دولت‌هایی که با جسارت و گستاخی از دادن دارو و آمبولانس، دانش فنی و تجهیزات صنعتی و اقلام کشاورزی ممانعت کرده‌اند و محدودیت‌های مالی و بانکی ایجاد نموده‌اند نسبت به شرکت‌ها و پیمانکاران داخلی که با تلاش فراوان چرخ اقتصاد و تولید را در حرکت نگه داشته‌اند در اولویت قرار بگیرند.

در پایان از رئیس جمهور محترم و آقای ظریف می‌خواهم تا در این مرحله نهایی و سخت از مذاکرات نسبت به تغییر و تقویت تیم مذاکره‌کننده اقدام نمایند تا با روحیه و توان جدید مراحل نهایی با رعایت خطوط قرمز و مصالح کشور به سرانجام برسد و تأکید می‌نمایم که مطالبه رهبر معظم انقلاب و نمایندگان مجلس شورای اسلامی مبنی بر لغو یکباره و همزمان همه تحریم‌ها و پذیرش هر توافق احتمالی نیازمند کسب نظر مجلس شورای اسلامی خواهد بود. والسلام عليکم و رحمة الله

دبیر (بذرپاش) - خیلی مشکر از آقای زارعی نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس، دعوت می‌کنم از ناطق بعدی برادر گرامی جناب آقای ابوالقاسم خسروی سهل آبادی نماینده محترم مردم شریف تربیت‌حیدریه، مهولات و زاوہ که به ایراد نطق شان بپردازند.

ابوالقاسم خسروی سهل آبادی (تربیت‌حیدریه، مهولات و زاوہ)

بسم الله الرحمن الرحيم
سلام و صلوات بر پیامبر رحمت و رافت اسلام و انبیا و اولیای الهی به ویژه آخرین ذخیره خداوند ولی عصر (عجل الله تعالى فرجه الشریف) و معمار کبیر انقلاب اسلامی، احیاگر اسلام ناب محمدی و شهدای عزیز. امید است با رهبری‌های حکیمانه رهبر فرزانه انقلاب در مسیر آرمان‌های امام و شهدای عزیز با احیاء تمدن نوین اسلامی زمینه‌ساز ظهور حضرت حجت باشیم.

اسلام عزیز و ولایت‌پذیری اهل بیت در عصر حاضر کشته نجات و چراغ هدایت بشریت است. اگر تمدن در حال فروپاشی غرب باعث بحران‌های بزرگ برای جوامع بشری شده است، انسان‌ها از بحران فقر بحران محیط زیست، گسترش سلاح‌های کشتار جمعی، مواد مخدّر و امثال آن رنج می‌برند نتیجه تفکر مادی و دور شدن از خداوند و ارزش‌های الهی است.

در عصر غربت و مظلومیت حق و عدالت و حاکمیت جاهلیت مدرن انقلاب اسلامی با رهبری و هدایت امام راحل از مشرق ایران طلوع کرد، این انفجار نور الهی هر روز قلب انسان‌های آزاده و عدالت‌خواه جهان را همانند اکسیری متحول می‌کند. انقلاب اسلامی حاصل مجاهدت انبیاء، صدیقین و شهدا و صالحین در طول تاریخ امروز امانتی بزرگ در اختیار ماست. عوامل پیروزی نهضت الهی، ایمان، صبر، بصیرت، ولایت‌پذیری، مدیریت جهادی و وحدت در اصول و ارزش‌های الهی بوده است. در عرصه جهاد اقتصادی و جهاد فرهنگی نیز باید ایمان، صبر و بصیرت و ولایت‌پذیری و وحدت در عمل داشته باشیم. بدون تردید تفرقه، اختلاف، دنیاطلبی و خودخواهی عامل شکست و ذلت خواهد بود.

در ماه شعبان‌المعظم سالروز ولادت امام حسین (علیه السلام) روز پاسدار و ولادت علمدار کربلا روز جانبازان عزیز را داشتیم. امام راحل و عزیzman

اعتبار و تخصیص مبلغ (۲) میلیارد تومان به کلینیک جانبازان شیمیایی سردشت اقدام نماید تا قبل از سالگرد امسال که من در همین مکان مقدس و پشت تربیون از مقامات کشوری دعوت می‌کنم در بیست و هشتمین سالگرد امسال در (۷) تیر در سرداشت شهید و سلحشور حضور پیدا کنند تا مرهمی باشد بر درد بی‌درمان این مصدومان عزیز.

درخصوص لایحه تبیه بنده معلمان و بحث معیشت این عزیزان و نظام هماهنگی پرداخت حقوق ما انتظار داریم دولت و شخص وزیر محترم آموزش و پرورش بجد اقدام کند و مجلس با پشتیبانی از این وزارت زیربنایی و انسان‌ساز حرکت و تحولی را در این وزارت به وجود بیاورد.

درخصوص جاده‌های موصلاتی که به عنوان محور اصلی توسعه هستند، در سفر اخیری که معاون محترم وزیر راه و شهرسازی به منطقه سردشت و پیرانشهر داشتند متأسفانه ما از مشکلات عدیده بحث جاده‌های موصلاتی برخوردار هستیم. جاده موصلاتی و ترازیتی تمرچین، پیرانشهر به نقدی یکی از جاده‌های اصلی و استراتژیک است که ان شاء الله درخصوص تأمین اعتبار برای تسریع در ساخت و احداث این اتوبویان به طول (۵۰) کیلومتر اقدامات شایسته و جدی را شاهد بشیم. در جاده موصلاتی سردشت - ربط - بوکان که یکی از آرزوهای دیرینه مردم شهید سردشت هست، انتظار داریم همانگونه که معاون وزیر در دو هفته اخیر قول دادند هر چه سریع‌تر این پروژه شروع بشود. در بحث جاده‌های روستایی بالای (۲۰۰) کیلومتر قولی که دادند (بذرپاش - خیلی ممنون و متشرک آقای دکتر) هر چه سریع‌تر در این خصوص اقدام جدی و عاجل را ان شاء الله انجام بدند.

در لایحه مربوط به حقوق بهورزان از وزیر محترم بهداشت انتظار دارم این قشر رحمت‌کش که خط مقدم حوزه سلامت - بهداشت و پیشگیری در روستاهای ما هستند انتظار داریم درخصوص احتساب دو سال آموزش‌شان هم به عنوان هم به عنوان سنتوات خدمتی اقدام عاجل صورت بگیرد. ما چندین طرح نوشتیم ولی چون بار مالی دارد وزیر باید به صورت لایحه در این خصوص اقدام کند. درخصوص ارتقای رتبه شغلی این عزیزان و همچنین درخصوص تکمیل بیمارستان پیرانشهر و درمانگاه تأمین اجتماعی شهر سردشت که بالای (۳۰) هزار نفر پوشش دارد و همچنین اعطای مجوز منطقه آزاد تجاری به شهرستان‌های سردشت و پیرانشهر با توجه به (۲۴۰) کیلومتر مز مشرک با اقلیم کردستان عراق به عنوان مصرفی ترین بازار خاورمیانه انتظار داریم انتظار بحق ما از رئیس جمهور در سفر استانی اعطای مجوز منطقه آزاد تجاری (بذرپاش - خیلی متشرک آقای دکتر، دو دقیقه گذشته) به خصوص شهرستان پیرانشهر و سردشت و این آرزوی دیرینه است که ان شاء الله بتوانیم در راستای هر چه بیشتر توسعه در مناطق مرزی، محروم، مرزدار و مرزنشین، گام‌های اساسی و اصولی برداریم.

والسلام عليکم و رحمة الله

دبیر (بذرپاش) - خیلی ممنون و متشرک از جناب آقای دکتر خضری نماینده محترم پیرانشهر و سردشت، دعوت می‌کنم از ناطق پایانی برادر گرامی جناب آقای محمدعلی اسفانی نماینده محترم مردم شریف فریدن، چادگان، فریدونشهر، بوئین و میاندشت که نطق خودشان را آغاز بفرمایند.

محمدعلی اسفانی (فریدن، فریدونشهر، چادگان، بوئین و میاندشت) -

بسم الله الرحمن الرحيم

با درود بیکران به روان پاک پیامبران الهی خصوصاً پیامبر عظیم الشأن اسلام و اوصیای الهی و ائمه هدی و سلام و درود فراوان به ساحت مقدس حضرت بقیه الله الاعظم (ارواحنا لتراب مقدمه الفداء) و درود بر روح بلند شهدای بزرگ تاریخ از صدر اسلام تاکنون و آرزوی صحت و سلامت برای

آموزش و پرورش تفاوت داشته باشد؟ (بذرپاش - خیلی متشرک آقای خسروی) باید حل کنیم این مشکل را، هنوز روستاییان عزیز ما بعد از (۷۰) سال تأمین رزق حلال جامعه از تأمین اجتماعی لازم و در خور شأن برخوردار نیستند. والسلام عليکم و رحمة الله و برکاته

دبیر (بذرپاش) - خیلی متشرک از آقای خسروی سهل آبادی نماینده محترم مهولات، زاوہ و تربت‌حیدریه، دعوت می‌کنم از ناطق اول اضطراری برادر گرامی جناب آقای رسول خضری نماینده محترم مردم شریف پیرانشهر و سردشت که نطق شان را آغاز بفرمایند.

رسول خضری (پیرانشهر و سردشت) - بسم الله الرحمن الرحيم

در آغاز کلام با تبریک سوم خردادمه سالروز آزادسازی خرم‌شهر نام و یاد شهدای عظیم الشأن انقلاب اسلامی را گرامی می‌داریم و به ارواح مطهر آنها و روح بلند امام عزیز درود می‌فرستیم و آرزوی طول عمر همراه با صحت و سلامتی برای مقام معظم رهبری و با موفقیت و سرافرازی برای همه خادمین به نظام مقدس و مردم بزرگ ایران.

در بدو امر برای تیم مذاکره کننده هسته‌ای بالاخص آقای دکتر طریف و تیم پرلاش‌شان آرزوی موفقیت و تقدیر و تشکر می‌کنم.

ملت بزرگوار ایران، همکاران محترم، برادران خوب! انتخابات هیأت‌رئیسه را به رئیس محترم، نواب و عزیزان برگزیده خودتان تبریک عرض می‌کنم.

در آستانه حماسه سیاسی بیست و چهارم خردادمه هستیم. انتظار داریم دولت در ورود به سال سوم خدمت تحولات بیشتر و سرعت بیشتری داشته باشد. در بحث کاهش نرخ تورم حرکت بسیار خوب بوده ولی در بحث رکود و بیکاری متأسفانه رشد بالای (۱۳) درصد که به آماری به تعییری بالای (۱۹) درصد شاید موضوع بسیار بعنجه و نگران‌کننده‌ای برای آحاد مردم کشور باشد. ما انتظار داریم رئیس جمهور محترم و تیم همراهشان تحرک بیشتری داشته باشند و درخصوص معیشت و اشتغال بیکاران حرکت و جدیت بیشتری به خودشان بدهند.

رئیس جمهور محترم! بعد از گذشت دو سال از عمر دولت تدبیر و امید در سالی که مزین به سال دولت و ملت همدلی و همبازانی است، انتظار داریم در بحث مواضع خویش در بیانیه شماره (۳) درخصوص توسعه مدیریت سیاسی در شهرستان‌ها حداقل درخصوص مطالبات بحق مردم در بحث مدیریت شهرستان‌ها و فرمانداران نهایت تلاش و کوشش خودتان را به عمل بیاورید تا قبل از سفر استانی باعث رضایتمندی مردم و حرکت و جذب مردم به سوی دولت تدبیر و امید گردید. قطعاً درخصوص مدیریت‌های سیاسی چالش‌های بسیار جدی ما داریم که انتظار داریم با تدبیر سبب ایجاد امید در بین قاطبه مردم گردد.

عزیزان! شهرستان سردشت اولین شهر قربانی جنگ‌افزارهای شیمیایی است، متأسفانه امسال در بیست و هشت‌مین سالگرد یاد و خاطره این شهیدان و قربانیان ناشی از این بیماران و حشیانه توسط صدام و استکبار جهانی هستیم. انتظار داریم درخصوص مصدومین شیمیایی سردشت سه خواسته اصلی:

یک، بحث احراز جانبازی عزیزانی که در نوبت احرار جانبازی هستند.

دو، بحث طرح دعوا در دادگاه لاهه و مجتمع بین‌المللی از طرف وزارت امور خارجه و کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی که پارسال نیز بجد از آقای بروجردی پیگیر بودند، من تشکر می‌کنم.

و سوم درخصوص تخصیص (۲) میلیارد تومانی که وزیر محترم بهداشت در سالگرد بیست و هفت‌مین سال یاد و خاطره و شهدای مصدوم سردشت در سفری که به سردشت داشتند، ان شاء الله هر چه سریع‌تر در جهت تأمین

انسان بی‌گناهی از دست بود. چرا اقدام عاجل نمی‌کنید؟ راه آهن اصفهان - داران - ازنا علی‌رغم گذشت چندین سال از دارا شدن ردیف اعتباری هنوز اندازه و جبی از سمت اصفهان اقدام اجرایی نشده است، البته گله‌مندی ما از مسؤولین استان اصفهان، اعم از مسؤولین تحت امر شما و خصوصاً استاندار محترم اصفهان جای خود دارد و بسیار قابل توجه است که تاکنون در این خصوص حتی کلامی لب به سخن نگشوده‌اند، اما شما که مسؤول مستقیم این امر هستید چرا این همه کوتاهی می‌فرمایید؟

آقای وزیر! قطعاً شما می‌دانید یکی از مهم‌ترین زیرساخت‌ها در جهت توسعه هر کشور راه و راهسازی و گسترش راهسازی اعم از ریلی و غیرریلی است. کشور ما در این خصوص به شدت دچار مشکل است و حوزه انتخابیه بنده نیز در هر چهار شهرستان صدق‌نдан دچار مشکل است، لذا شایسته است در این خصوص اقدام فرمایید.

وزیر محترم بدهادست، درمان! بنا به قولی که فرمودید تنها بیمارستان چادگان می‌باشد تا پایان ماه مبارک رمضان افتتاح شود و درمانگاه تخصصی داران و بخش درمان‌بستر شهر بویین میاندشت باید در اسرع وقت تکمیل، تجهیز و تحويل شود. عنایت فرمایید دستور فرمایند هرچه سریع‌تر این امر محقق و از دعای خیر مردم بهره‌مند شوید.

وزیر محترم ورزش! نبود امکانات ورزشی در حوزه انتخابیه بنده امری مشهود است و چنانچه استخر شنای بویین میاندشت با توجه به تأمین اعتبار اجرا نشود تمام پیامدهای آن متوجه شخص حضرت‌عالی است و بنده پیگیر جدی این امر می‌باشم. والسلام علیکم و رحمة الله

نایب‌رئیس - متشکرم، قبل از اینکه دستور جلسه را ادامه دهم، بنده لازم می‌دانم از همکاران ارجمند در هیأت‌رئیسه حضرت حجت‌الاسلام و المسلمين جناب آقای سبحانی نیا که با کوله‌باری از تجربه و تلاش یکی از همکاران گرانقدر ما در هیأت‌رئیسه در این سال‌های طولانی بودند و در آینده هم از نظرات مشورتی ایشان بهره خواهیم گرفت تشکر و تقدير ویژه‌ای را داشته باشم و برای این برادر بزرگوار آرزوی توفیق و خدمت شایسته را در نهاد قانونگذاری دارم، همینطور از همکار ارجمند جناب آقای نعمتی که از حضور این برادر گرانقدر در هیأت‌رئیسه در سال جدید محروم هستیم تشکر و تقدير دارم، امیدوارم که همچنان با نظرات مشورتی شان همکاران شان را در هیأت‌رئیس بفرمایند.

از بذل محبت و اعتماد یکایک بزرگواران به همکاران ارجمند در هیأت‌رئیس و این برادر کوچک کمال تشکر و تقدير را دارم.

۹- تصویب طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی (جهت تأمین نظر شورای نگهبان) (ثبت ۵۵۶)

نایب‌رئیس - جناب آقای فرهنگی بفرمایید.

دبیر (فرهنگی) - دستور بعدی گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل (۴۴) قانون اساسی در مورد طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی اعاده‌شده از شورای محترم نگهبان است. جناب آقای جلیلی تشریف می‌آورید؟ سخنگوی محترم کمیسیون توضیح می‌دهند.

نایب‌رئیس - قبل از اینکه آقای جلیلی توضیح بدنه، آقای دکتر صادقی میهمان عزیزی که باید تشکر شود، تشکر بفرمایید.

دبیر (صادقی) - جمعی از خبرنگاران و اصحاب رسانه شهرستان‌های چالوس، نوشهر و کلاردشت استان مازندران که میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای دکتر احمدی لاشکی نماینده محترم چالوس، نوشهر و

رهبر معظم انقلاب و با تبریک اعیاد بزرگ شعبان، ولادت باسعادت سرور و سالار شهیدان و روز پاسدار، ولادت حضرت بالفضل العباس و روز جانباز، ولادت حضرت امام سجاد و روز آزادی خرمشهر قهرمان و نیز ولادت موفور السرور تنها منجی عالم به تباہی رفته بشریت حضرت صاحب‌العصر (ارواحتنا لراب مقدمه‌الفداء) و عرض تبریک به هیأت‌رئیسه محترم مجلس که برای یک سال دیگر مسؤولیت سنگین اداره مجلس بر عهده آنان قرار گرفت و آرزوی توفیق روزافزون برای آنان مطالبی را در دو بخش به عرض ملت شریف و مردم ارزشمند و بزرگ حوزه انتخابیه می‌رسانم.

اول؛ بدون شک اوضاع و احوال حاکم بر جهان خصوصاً اوضاع حاکم بر اطراف کشور عزیز اسلامی مان بسیار نابسامان، دردنگ و تأمل برانگیز است، دنائت و وحشی‌گری تروریست‌های تکفیری و جنایات رژیم سفاک سعودی نسبت به مردم مظلوم یمن دل هر انسان را آکنده از درد نموده و فریاد استغاثه کودکان و زنان و مردان بیگناه و بی‌پناه یمن، عراق و سوریه دل دردمد و آزده مسلمانان و انسان‌های آزده را آزده‌تر نموده است.

مسئولین و مردم بزرگوار بدانید که نوک پیکان اشارت همه این توطئه‌های ایران اسلامی و در رأس آن نظام مقدس جمهوری اسلامی است. از طرفی اوضاع حاکم بر بحث هسته‌ای و مباحث پیرامون تحریم‌های به ناحق اعمال شده علیه کشور و مردم عزیز ما وضعیت نامطلوب اقتصادی و وضع معیشت مردم و وضعیت اسفبار اشتغال در کشور دیگر جایی برای اختلاف و تفرقه در بین مسؤولین باقی نمی‌گذارد. این است که مقام معظم رهبری امسال را با تدبیر و تیزبینی و ژرفنگری قابل ستایش «سال دولت و ملت، همدلی و همزبانی» نامگذاری می‌فرمایند.

توصیه‌ای به همکاران عزیز و محترم در مجلس شورای اسلامی دارم که توجه نمایند، بیان برخی مطالب و ابراز برخی رفتارها در این وضعیت نه تنها به مصلحت نظام مقدس جمهوری اسلامی نیست، بلکه به نوعی کوبیدن بر طبل تفرقه و ریختن آب به آسیاب دشمن و خالی کردن پشت مسؤولین مذکوره کننده است. قطعاً بی‌اعتمادی به آمریکاییان بنا به فرمایش مقام عظمای ولایت جزء دانسته‌های قطعی و یقینی هیأت محترم مذکوره کننده است. اما آیا گمان نمی‌کنید در مقابل این طرف غیرمعتمد رفتارهای تضعیف کننده هیأت، مساعدت به طرف مقابل و النهایه جری تر کردن آنان و زیاده‌طلب تر کردن آنها خواهد بود؟ شما از همدلی و همزبانی بیان شده از سوی مقام معظم رهبری چه استنباطی نموده‌اید؟ آیا از همدلی و همزبانی جز وحدت کلمه و مساعدت در جهت توفیق مسؤولین در رفع مشکلات و معضلات موجود می‌توان معنای دیگر برداشت نمود؟

مسائلی درخصوص حوزه انتخابیه، وزیر محترم کشاورزی! سال گذشته قبل از برداشت سیب‌زمینی که تنها محصول منطقه است مکاتبات مکرر نموده و چند بار حضوراً مراتب وضعیت نابسامان قیمت این محصول را معروض داشتم اما با کمال تأسف اقدامی صورت نگرفت و تأسیباتی اینکه روز گذشته پاسخی از آن وزرایخانه آمده که (۱۵۰) ریال به قیمت حال جهت خرید اضافه شود که در ادامه بیان شده آن هم تأمین اعتبار نشده است. وزیر محترم! اولاً نوشداروی ارائه شده بعد از مرگ سهراب است و ثانیاً داروی تجویزی شما به فرض در موعد بودن نیز فاقد شفایخشی است. این چه نحوه مدیریت این وزارتخانه تأثیرگذار و حیاتی کشور است؟

وزیر محترم راه و شهرسازی بارها در قالب‌های مختلف اظهار داشته‌ام، جاده دامنه‌داران و کمربندی شمال داران و نیز حدفاصل بؤین میان داشت - الیگودرز کماکان کشته می‌گیرد. برای جان مردم ارزش قائل باشید تمام دنیا و ماقبه‌ها ارزش این را ندارد که در اثر بی‌تدبیری و بی‌توجهی فردی جان

ماده (۲) تقدیم شد، این بود که برای اصلاح و پالایش یا لغو موادی که مغایر و تنقیح موارد منطبق با این سیاست‌ها هست اقدام قانونی به عمل آورد و نهایتاً آن را در قالب کارگروه مشترک ظرف شش ماه مهیا کنند و تقدیم کنند به مجموعه‌ای که باید تصمیم‌گیری شود. در ماده (۴) اصلاحی که صورت گرفت بخش گزارشی بود که بایستی شورا آن را رائه کند هم جهت اطلاع افکار عمومی و هم جهت قرائت در صحنه علنی.

هر چهار ماده اصلاحات آن صورت گرفته و امروز تقدیم شده، امیدوارم که همکاران محترم همانگونه که در جلسه قبل که در ابتدای اردیبهشت ماه با رأی اکثریت و بدون مخالف پیشنهادات مطرح شده به رأی گذاشته شد و طرح مربوطه به تصویب رسید امروز هم شاهد این اصلاحیه برای تقدیم به شورای نگهبان و نهایی شدن آن باشیم، مجددًا تشکر می‌کنم و امیدوارم که با رأی همکاران عزیز شاهد باشیم که این طرح با رفع ایراداتی که مطرح شده تقدیم شورای محترم نگهبان و به عنوان یک مصوبه در جهت نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های اصل (۴۴) توسط مجلس که تلاش بسیاری هم برای آن صورت گرفته هم در دولت، هم در مجلس و هم بخش‌هایی که بخش خصوصی به طور خاص تلاش‌های زیادی را در جلسات داشتند و گزارشات را به صورت کارشناسی دنبال می‌کردند و پیشنهادات را مطرح کردند را بتوانیم به تصویب برسانیم. مجددًا از مجموعه همکاران عزیز تشکر می‌کنیم.

دبیر (فرهنگی) - آقای رئیس! در ماده (۱) اگر مخالفتی وجود ندارد من قرائت کنم.

دبیر (منادی‌سفیدان) - اجازه بدید مخالف دارد، آقای جعفری صحبت می‌فرمایید؟ صحبت نمی‌کنند.

دبیر (فرهنگی) - آقای خسروی صحبت می‌کنند، بفرمایید.

علیرضا خسروی (سمنان و مهدی شهر) - بسم الله الرحمن الرحيم عرض سلام و ادب و احترام دارم خدمت همه نمایندگان محترم و بنده هم به نوبه خودم به هیأت رئیسه تبریک می‌گویم، حضرت جناب آقای ابوترابی، جناب آقای دکتر لاریجانی، جناب آقای مهندس باهنر و همه همکاران و آرزوی موفقیت را برای آنها دارم.

جناب آقای ابوترابی! من یک تذکر آیین‌نامه‌ای دارم، اگر اجازه می‌فرمایید این را هم بگوییم، در ارتباط با جلسه علنی روز یکشنبه که قرار بر این بود مطالبی گفته نشود، (نایب‌رئیس - غیرعلنی، بله غیرعلنی) در جلسه غیرعلنی، اما ظاهراً فیلم مربوط به جلسه متن مذاکرات ارائه شد، من به نظرم می‌رسد که هر کس این کار را کرده تخلف کرده و باید این رسیدگی شود، اگر قرار بر این است و قول و قراری ما گذاشتیم باید روی قول و قرار خود باشیم، قاطبه نمایندگان با این کار مخالف هستند، اینکه این مطالب به رادیو و تلویزیون و سایتها کشیده شود خیلی شاید پسندیده نیست،

خواهشم این است که جناب عالی یک راهنمایی داشته باشد.

نایب‌رئیس - من توضیح می‌دهم شما بفرمایید.

خسروی - در ماده (۱) آن چیزی که اتفاق افتاده و دوستان آمدند اصلاح کردند، خیلی شاید تغییری حاصل نشده، شورای محترم نگهبان اصل (۷۵) را ایراد گرفته و اصل (۱۰) قانون اساسی.

نایب‌رئیس - جناب آقای خسروی! بحث این است که قبول کرد، بحث این است که با نماینده محترم شورای نگهبان که تشریف آورده جلسه گذاشتند و پذیرفتند اصلاح را، لذا با توجه به این اگر اجازه بفرمایید همراهی کنیم، انشاء الله بعداً عبور کنیم.

خسروی - یعنی الان جناب عالی هم قبول دارید این اتفاقی را که افتاده؟

کلاردشت هستند.

- همچنین جمعی از دانشجویان رشته حقوق دانشگاه پیام نور شهرستان تاکستان استان قزوین که میهمانان مجلس شورای اسلامی و جناب آقای مهندس رحمنی نماینده محترم تاکستان هستند. به همه این عزیزان خیرمقدم عرض می‌کنیم، خیلی خوش آمدید ان شاء الله موفق و مؤید باشید.

نایب‌رئیس - مشکرم، جناب آقای جلیلی بفرمایید.

اسماعیل جلیلی (سخنگوی کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی) -

بسم الله الرحمن الرحيم

عرض سلام و خدا قوت دارم خدمت همکاران عزیز و عرض تبریک انتخاب هیأت محترم رئیسه و همچنین عرض تبریک دارم روز پنج خردادماه روز مسجدسلیمان را که در تاریخ ایران اسلامی ثبت شده است.

همکاران محترم به استحضار می‌رسانم طرحی را که در یکم اردیبهشت ماه امسال کلیات و مواد آن را برای اکثریت مجلس بدون مخالف به تصویب رسید و تقدیم شورای نگهبان شد به دلیل ایراداتی که شورای محترم نگهبان طبق اصول (۱۱۰)، (۵۲) و (۷۴) به طرح تقدیمی داشتند این طرح از شورای نگهبان اعاده شد که گزارش کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود.

در این طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که اعاده شده از شورای محترم نگهبان است به عنوان کمیسیون اصلی، به کمیسیون ارجاع شد جلسات متعددی دو جلسه با نماینده محترم شورای نگهبان و مسؤولین دستگاه‌هایی که مرتبط بودند برگزار گردید، وزارت امور اقتصاد و دارانی، اعضا محترم کمیسیون ویژه، بحث و بررسی و نهایتاً اصلاحاتی صورت گرفت که این اصلاحات در قالب این گزارش تقدیم صحنه علنی می‌شود.

ایراداتی که مطرح شد در هر چهار ماده بود، به خصوص بخش‌هایی که در حوزه اصل (۱۱۰) در وظایف رهبری بخش نظارتی آن ایراداتی را شورای نگهبان وارد کرده بود، کمیسیون اصلاحات آن را انجام داد و این اصلاحات امروز تقدیم صحنه علنی شد، هر چند که جا دارد بابت مجموعه تلاش‌هایی که بخش‌های مختلف به خصوص صحنه علنی که با رأی قاطع گزارش قبلي به تصویب رساندند و نهایتاً تقدیم شد، امروز هم ایراداتی را که شورای نگهبان داشته مرتفع، به خصوص اصلاحاتی که در مواد (۱)، (۲)، (۳) و (۴) بود، هر چند که کلیت کار تغییر جدی نکرد، بخش‌هایی که مغایرت داشت با اصولی که عرض کردم توسط شورای نگهبان ایراد وارد شده بود اصلاح صورت گرفته و امروز هم در صحنه علنی ارائه شد.

همانطور که استحضار دارید رویکردی را که طرح در بحث تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی دنبال می‌کرد تشکیل شورایی بود که مشکل از معاون اول رئیس جمهور، نایب اول رئیس مجلس و نایب اول یا معاون اول قوه قضائیه بود که مقرر شده بود فعالیت‌هایی که مربوط به اجرای سیاست‌های کلی است را بررسی و نهایتاً هر دستگاه یا هر قوه‌ای که در اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی برنامه‌ها و طرح‌هایی را دارند، آنها را توسط ریاست قوه مربوطه مطرح و نهایتاً در قالب طرح یا لایحه برای اصلاح نحوه اجرا تقدیم کنند.

رویکرد دوم یا ایرادی را که مطرح شده بود بحث مربوط به حوزه نظراتی بود که برای تغییر در روش اجرای سیاست‌ها بود که این را هم مورد ایراد واقع کردن، اما رویکردی را که کمیسیون اصلاح کرد، این اصلاحیه در قالب

این است که این سه قوه باید دخالت در کار همیگر کنند.
نایب‌رئیس - ببینید! چون فعلاً ماده (۱) را با اصلاح قبول کردید،
 امیدوارم که این ایراد دوم رفع شده باشد، همراهی بفرمایید، خیلی متشرکم.
دبیر (فرهنگی) - ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده (۲) - کارگروه مشترکی از قوای سه‌گانه با انتخاب شورای مذکور در
 ماده (۱) ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون، موظف است در صورت
 لزوم با کسب نظر کارشناسی صاحب‌نظران، قوانین و مقررات مرتبط با
 سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را شناسایی کند تا به منظور اصلاح،
 پالایش و یا لغو موارد مغایر و تنقیح موارد منطبق با این سیاست‌ها، اقدام
 قانونی متناسب با اختیارات هر قوه را به صورت پیشنهاداتی به ریاست آن قوه
 در ضمن گزارش‌های سمه‌ماهه ارائه دهد.

نایب‌رئیس - حضار ۲۱۰ نفر، همکاران محترم اعلام رأی بفرمایید، حضار
 محترم برای رفع ایراد شورای محترم نگهبان نسبت به ماده (۲) اعلام رأی
 بفرمایند، پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد.

کاتب - حاج آقا! همان ایراد و ایراد اصل (۵۲) هم هست.

نایب‌رئیس - اجازه می‌دهید بخوانند؟ بفرمایید آقای فرنگی.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده (۳) - دولت مکلف است اجرای قوانین مربوط به سیاست‌های کلی
 اقتصاد مقاومتی را در اولویت قرار داده و در لواح ارسالی خصوصاً برنامه‌های
 پنجساله و بودجه‌های سنتوای، این سیاست‌ها و احکام قانونی مربوط را
 مدنظر قرار دهد. بدین منظور با همراهی شورای مذکور در ماده (۱) و
 در صورت لزوم کسب نظر کارشناسی صاحب‌نظران، شاخص‌های مربوط به

میزان تحقق اقتصاد مقاومتی را تعیین و به صورت مستمر پایش نماید.

نایب‌رئیس - حضار ۲۱۳ نفر، همکاران اعلام رأی بفرمایید، برای رفع
 ایراد شورای محترم نگهبان، همکاران محترم در رأی گیری مشارکت

بفرمایید، پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم، تصویب شد.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۴) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده (۴) - شورای مذکور در ماده (۱) موظف است، تا پایان خردادماه هر
 سال عملکرد سال گذشته و برنامه‌های یک ساله هر قوه را در جهت تحقق
 اقتصاد مقاومتی در کشور بررسی، جمع‌بندی و به منظور اطلاع عموم، جهت
 رقابت در صحن علنی به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

نایب‌رئیس - حضار ۲۱۴ نفر، همکاران آخرین ایراد را که شورای محترم
 نگهبان داشتند اعلام رأی بفرمایید برای رفع ایراد، همکاران محترم و
 خواهران گرامی اعلام رأی بفرمایند، پایان رأی گیری را اعلام می‌کنم،
 تصویب شد. اجازه دهید چند تا تذکر را داشته باشیم. آقای قاضی پور شما
 بفرمایید.

نادر قاضی پور (ارومیه) - بسم الله الرحمن الرحيم

اخطر قانون اساسی اصل سوم «پی‌ریزی اقتصاد صحيح» در رابطه با
 افزایش قیمت بنزین، ما خیلی خوشحال هستیم که یکنفری کردند تا
 رانتها از بین بروند، ولی این کار خوب باعث خواهد شد مصرف خیلی بیشتر
 خواهد شد و مردم با مشکلات عدیده روی رو شوند، از حضرت‌عالی به عنوان
 نایب‌رئیس اول مجلس می‌خواهیم به دولت بگوییم بحث حمل و نقل شهری
 و بین‌شهری را اولویت دهند، تاکسی‌داران عزیز و صاحبان مینی‌بوس و
 اتوبوس با مشکلات عدیده مواجهند، از این طرف گران نخواهد شد، از این
 طرف هزینه می‌دهند، وقتی که هزینه بیشتر از درآمد باشد، تعطیلی و
 کارهای خلاف انجام می‌شود. خواهشمند است به دولت ابلاغ بفرمایید طرح
 حمایتی از تاکسی‌داران کل کشور و صاحبان مینی‌بوس و اتوبوس به عمل

نایب‌رئیس - بله، دوستان می‌فرمایند با نماینده محترم شورای نگهبان در
 کمیسیون جلسه گذاشتند این متن توافق شده، امیدواریم که انشاء الله
 نهایی شود.

حسروی - خیلی متشرک.

دبیر (فرهنگی) - ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:
 ماده (۱) - شورایی با عضویت معاون اول رئیس جمهور، نایب‌رئیس اول
 مجلس شورای اسلامی و معاون اول رئیس قوه قضائیه به منظور کسب اطلاع
 از برنامه‌های سه قوه و هماهنگی لازم در جهت رفع موانع اجرایی تحقق
 اقتصاد مقاومتی در کشور به تناسب وظایف و اختیارات قانونی هر قوه
 تشکیل می‌شود.

نایب‌رئیس - حضار ۲۰۹ نفر، همکاران محترم و دوستان تعدادی قابل
 توجهی در صندلی‌ها تشریف ندارند، بفرمایید در رأی گیری شرکت بفرمایید،
 همکارانی که در صندلی‌های خودشان نیستند، بفرمایند، دوستان اگر در
 صندلی‌ها نباشید این نهایی نمی‌شود، برای رفع ایراد شورای محترم نگهبان
 اعلام رأی فرمودند، تصویب شد. آقای کاتب اجازه دهید! توافق شده، هم
 وقت ملن کم است، اجازه دهید.

کاتب - همین اظهارنظر کردن باعث می‌شود دو بار دیگر به شورای
 نگهبان برود الان اینجا بحث کنیم بهتر است. مدام به شورای نگهبان می‌رود
 و برمی‌گردد.

نایب‌رئیس - بفرمایید استفاده می‌کنیم.

دبیر (فرهنگی) - آقای کاتب بفرمایید.

غلامرضا کاتب (گرمسار و آزادان) - بسم الله الرحمن الرحيم
 من از حاج آقا ابوترابی عذرخواهی می‌کنم که جسارت کردم محضر
 حضرت‌عالی! من خواهش می‌کنم که حضرت‌عالی اجازه دهید که وقت
 مجلس بیهوده گرفته نشود، شما می‌دانید همین قانون را اگر همان زمانی که
 می‌خواست تصویب شود، مجلس شورای اسلامی دقت می‌کرد تداخل قوا را
 ایجاد نمی‌کرد به شورای نگهبان نمی‌رفت باز برگردد وقت مجلس گرفته
 شود.

الآن این متنی که نوشته من خواهش و استدعا می‌کنم حضرت‌عالی این را
 قبول کنید همان اخطار وارد است، شما وقتی که شورای نگهبان اخطار اصل
 (۱۱۰) را داده، اخطار بند (۲) اصل (۵۷) را دارد هر دو آن مشخص است،
 اخطار اصل (۵۷) می‌گوید: قوای حاکم در جمهوری اسلامی عبارت است از
 قوه مقننه، قوه مجریه، قوه قضائیه که زیر نظر ولایت مطلقه امر و امامت امت
 بر طبق اصول آینده این قانون اعمال می‌گردد و این قوا مستقل از یکدیگرند.
 خوب شما وقتی که می‌بینید همین جا گفته که باز کارگروهی مشترک
 از...

نایب‌رئیس - جناب آقای کاتب! اگر اجازه بفرمایید، ببینید! ماده (۲) ایراد
 شورای محترم نگهبان مبنیاً بر ایراد ماده (۱) است، ایراد ماده (۱) توافق
 شده، لذا با توجه به آن انشاء الله این ایراد رفع است، من خواهش می‌کنم
 میکروفون آقای کاتب را باز کنید.

کاتب - حاج آقا! ابوترابی ببینید! در ایراد ماده (۲) شورای نگهبان گفته
 همان ایرادی که بر ماده (۱) وارد است در ماده (۲) هم وارد است.

نایب‌رئیس - نه! نوشتن مبنیاً بر ایراد ماده (۱) ایراد دارد، یعنی اگر شما
 ماده (۱) را اصلاح کردید این ایراد رفع می‌شود.

کاتب - حاج آقا! همان ماده (۱) را هم ما ایراد داشتیم، به خاطر اینکه در
 هر دوی آن دخالت قوا بر طرف نشده، حاج آقا ابوترابی! بحث روی این است
 که شما وقتی می‌گوید کارگروه مشترکی از سه قوه وجود داشته باشد، عملأ

بعضی رؤسای دانشگاه‌ها هم گفتند این درست است، باید اصلاح و برنامه‌ریزی شود، برنامه ایشان چیست؟

آیا وزیر علوم باید در صحن دانشگاه حضور بیشتری داشته باشد، ایشان اصلاً غایب است، اصلاً کسی ایشان را نمی‌بیند در صحنه دانشگاه، در صحنه علم و آموزش و پژوهش ما وزیر علوم را بیشتر می‌خواهیم، مثل اینکه دیگران تصمیم می‌گیرند و ایشان اجرا می‌کنند، این حضور کمرنگ باید پررنگ‌تر شود و انتظار مردم اینگونه است.

دبیر (دستغیب) - آقای دکتر خیلی ممنون! جناب آقای غلامرضا نوری قزلجه نماینده محترم استان آباد بفرمایید.

غلامرضا نوری قزلجه (استان آباد) - بسم الله الرحمن الرحيم با تبریک اعیاد شعبانیه خدمت همکاران عزیز و ملت شریف ایران و با عرض تبریک به هیأت‌رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی در سال چهارم دوره نهم و آرزوی موفقیت‌های روزافزون برای این عزیزان.

ابتدا لازم می‌دانم از سفر ریاست محترم جمهور به استان و صدور دستورات لازم درخصوص مسائل مهم جاری استان نظری بحث دریاچه ارومیه، کارهای عمرانی اساسی، رسیدگی به مشکلات تولیدکنندگان و کشاورزان و همچنین بروخورد با خاطیان و سهل‌انگاران ماجراهی ورزشگاه یادگار امام تبریز در فینال مسابقات لیگ برتر قدردانی نمایم و در اینجا لازم می‌دانم که از حضور کم سابقه مردم فهیم، شریف و نجیب آذربایجان در مراسم استقبال از ریاست محترم جمهوری که در برده حساسی اتفاق افتاد قدردانی کنم، مردم عزیز استان آذربایجان شرقی بدین وسیله پشتیبانی محکم خودشان را از دولت و تیم مذاکره‌کننده خود که مورد اعتماد مسؤولین نظام و مردم هستند نشان دادند و اعلام کردند که ضمن پافشاری بر خواسته‌های بحق خود و بحق ملت ایران از اقدامات تیم در چهارچوب خطوط قرمز تعیین شده از سوی مقام معظم رهبری کاملاً حمایت می‌کنند. همچنین از حضور وزرای محترم راه و شهرسازی، جهاد کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت در شهرستان که موجبات دلگرمی مردم و تولیدکنندگان را فراهم آورده و امیدواریم با عملی شدن وعده‌های مورد توافق در این سفر، ان شاء الله شاهد رضایتمدی بیش از پیش مردم مقاوم و صبور باشیم.

چند مورد درخواست از مسؤولین محترم اجرایی دارم. از وزیر محترم فرهنگ و ارشاد اسلامی می‌خواهم برای برگزاری هر چه باشکوه‌تر گرامیداشت آیت‌الله شهیدی و همچنین استاد شهریار در حیدریبا و خشگناب، از مساعدت‌های خویش دریغ نفرمایند.

از وزیر محترم نیرو اجرای هر چه سریعتر پروژه‌های آبرسانی روستایی در قالب مجتمع‌های سه‌گانه که متأسفانه مدت‌ها است از پیشرفت قبل قبولی برخوردار نیستند، همچنین عملیاتی نمودن طرح تأمین آب شرب، صنعت و بهداشت از سد کلغان و دستور پیگیری مصوبات سفر سال گذشته به شهرستان، خصوصاً در مورد اجرای سدهای قایش قورشاق، گلهین و سیرل را دارم.

از وزیر محترم جهاد کشاورزی می‌خواهم در مورد تنظیم بازار سیب‌زمینی اقدامات جدی به عمل آورده و از متضرر شدن بیش از پیش کشاورزان رحمتکش جلوگیری نمایند (دستغیب - خیلی ممنون) که تعدادی از کشاورزان سیب‌زمینی کار عزیز نیز امروز در مجلس حضور دارند.

از ریاست محترم جمهور تقاضا دارم از طریق سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی نسبت به تخصیص اعتبارات عمرانی به مناطق سرdesیر که (۴) ماه بیشتر از فصل کاری آنها نمانده، اقدام عاجل معمول فرمایند.

در پایان از هیأت‌رئیسه محترم می‌خواهم با حرفت‌شکنی که در جلسات

آید. والسلام

نایب‌رئیس - متشکریم، آقای مفتح اجازه می‌دهید تذکرات دوستان را داشته باشیم، چون نام مبارک شما آخر هست، اگر این انجام شد بعداً خدمت شما باشیم، این تذکرات را گوش کنم.

۱۰ - تذکر آیننامه‌ای و اخطار قانون اساسی نمایندگان مجلس شورای اسلامی

نایب‌رئیس - آقای دستغیب بفرمایید.

دبیر (دستغیب) - بسم الله الرحمن الرحيم

ابتدا از حضرت حجت‌الاسلام و المسلمین جناب آقای سبحانی نیا که در طول این مدت به شایستگی زحمت قرائت تذکرات همکاران محترم را داشتند من تشکر می‌کنم و برای ایشان آرزوی توفيق روزافزون و صحت و سلامتی را دارم.

بر اساس قرعه‌کشی جناب آقای محمد سليمانی نماینده محترم تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر و پردیس به مدت دو دقیقه، خدمت جناب عالی هستیم بفرمایید.

محمد سليمانی (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) - سلام‌علیکم بسم الله الرحمن الرحيم

به هیأت‌رئیسه تبریک عرض می‌کنم، ان شاء الله در سال جاری بهتر و فعال تر از سال گذشته عمل کنند، از زحمات آقای سبحانی نیا هم تشکر می‌کنیم، به آقای دستغیب هم خوش‌آمد می‌گوییم.

چند تذکر دارم اجازه می‌خواهم خیلی مختصر مطرح کنم، واقعاً به دولت می‌گوییم در حوزه اقتصاد تدبیر بیشتری لازم است، این بی‌تدبیری‌ها دارد غوغایی می‌کند، تدبیر دولت شده دست کردن در جیب مردم و هزینه کردن از مال مردم، این خوب نیست افزایش نرخ بنزین و تکریخی کردن یعنی دولت هیچ تفاوتی بین پرآمد و کم‌درآمد قائل نیست. دولت باید هزینه جاری خودش را کم کند، هزینه جاری در سال جاری دارد دو برابر سال ۹۱ می‌شود، یعنی الان نزدیک به (۱۷۰) هزار میلیارد می‌رسد، اگر (۱۰) درصد از این کم کند، (۵) درصد کم کند، دیگر لزومی ندارد دست به جیب مردم کند. به هر حال یارانه پردرآمددها را حذف کند، چرا حذف نمی‌کند؟ یا این هزینه‌هایی که در دون دلت از سفرهای پرخرج و افزایش حقوق نزدیکان، همایش‌های کم‌خاصیت یا بی‌خاصیت و اینها را باید کم کرد.

بازی سیاسی در واگذاری باشگاه‌های محبوب ملت ایران واقعاً پسندیده نیست. باید متوقف شود، خودروسازان باید بروند کیفیت خودرو را بالا ببرند، تنوع در تولید ایجاد کنند، فناوری‌های نوین را به کار بگیرند و قیمت خودرو را کاهش دهند.

مردم در بحث هسته‌ای باید محروم شوند، تذکرم به رئیس محترم دولت، رئیس‌جمهور محترم است که مردم را محروم بدانید، دولت به لطایف‌الحیل از ارائه فکت‌شیوه سر باز زد، حداقل در مورد سطح و حجم بازسی‌ها، تولید صنعتی، تحقیق و توسعه و اینکه آیا واقعاً دولت و کشور دارد وابسته می‌شود در چند دهه آخر به مردم راستش را بگوید، با صداقت برخورد کند.

دولت نایب‌مجلس را دور بزند و باید اجازه داد که مجلس در متن مذاکرات و فعالانه نظارت کند و حضور داشته باشد، ملت ایران و تاریخ نخواهند بخشید کسانی که می‌خواهند ملت و دولت را حذف کنند، این به هیچ وجه زیبینده نیست و به نفع کسی هم نیست.

دیدگاه حاکم بر وزارت علوم دفع نخبگان و مشارکت در فرار مغزا شده، افت علمی کشور که به تأیید مراجع و مسؤولان دولت یازدهم هم رسید،

قاضی پور هم امضا کرده است.

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

سلام علیکم

با توجه به مسائل پیش آمده در مسابقه پایانی لیگ برتر مورخه (۲۶) اردیبهشت ماه، ابهامات و مشکلاتی که در مسابقه تراکتورسازی و نفت که منتهی به جلوگیری از قهرمانی یکی از دو تیم مذکور به ویژه تیم تراکتورسازی که شرایط بهتری نسبت به سایر تیم‌ها داشت گردید، درخواست بررسی علل عدم رعایت شوونات و قواعد ورزشی و نقض قوانین و مقررات مخصوصاً در انتخاب داور بی طرف، با استناد به ماده (۲۳۶) آیین نامه داخلی مجلس را داریم. این ماده چنانچه نظر مجلس بر تأیید این گزارش باشد، موضوع به قوه قضائیه و سایر مراجع ذی صلاح ارجاع تا خارج از نوبت و بدون تشریفات دادرسی رسیدگی خواهد شد.

مواردی که لازم است به طور مشخص در خصوص آنها بررسی‌های لازم انجام پذیرد عبارتند از:

۱ - علت انتخاب داوری که در همین فصل و در مسابقه تیم‌های تراکتورسازی و راه‌آهن تصمیماتی علیه تراکتورسازی گرفته و انتقاد و اعتراض جدی بر عملکرد وی مطرح شد چه بوده است؟

۲ - علت اخطرهای مداوم به آقای تیموریان از بازیکنان اصلی تیم تراکتورسازی و اخراج وی و همچنین بی‌توجهی به پنالتی مسلم به نفع تراکتورسازی با توجه به حساسیت بازی و حضور گسترده تماشاگران چه بوده است؟

۳ - علت کار نکردن اسکوریورد ورزشگاه در خصوص مسابقه همزمان چیست؟

۴ - علت اطلاع‌رسانی ناصحیح در ورزشگاه در دقایق پایانی بازی چه بوده است؟

۵ - علت قطع ارتباط تلفنی و اینترنتی در کل ورزشگاه در مسابقه چه بوده است؟

خواهشمند است دستور بفرمایید با استناد به ماده یادشده یعنی (۲۳۶) آیین نامه داخلی، ارجاع به کمیسیون و اقدام بعدی معمول گردد.

اما مشکل بعدی مشکل فرش در شهر ما است که تولید مردم در دستشان مانده است.

بحث فرهنگیان است که الان واقعاً مشکلات معیشتی فراوان دارند. (دستغیب - خیلی منون و متشکر) و نهایتاً بحث کارکنان نیروگاه تبریز است که پس از واگذاری آن متأسفانه در این واگذاری حق و حقوق این کارکنان لحظه نشده است. در خصوص واگذاری ماشین‌سازی به شدت اعتراض داریم و همچنین انتظار داریم که بخش‌های خصوصی واگذار شده در استان مورد توجه قرار گیرد و حقوق ضایع نگردد، مخصوصاً تأکید بر احراق حق تراکتورسازی تبریز را دارم. این نامه ماده (۲۳۶) را که گفتم اکثر نمایندگان شمال‌غرب و استان آذربایجان شرقی امضا کرده‌اند.

والسلام علیکم و رحمه الله

نایب‌رئیس - متشکر، بفرمایید.

دبیر (دستغیب) - جناب آقای حمید رسانی نماینده محترم تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس بفرمایید.

حمید رسانی (تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس) -

بسم الله الرحمن الرحيم

به اعضای محترم هیأت‌رئیسه تبریک می‌گوییم، امیدوارم که به قسمی که امروز خورده‌اند، پایبند باشند و از جناب آقای حسینیان هم تشکر می‌کنم که

غیرعلنی مجلس اتفاق می‌افتد و کاملاً مرتبط با امنیت ملی ما است، برخورد قاطع و جدی داشته باشند. منون و متشکر.

دبیر (دستغیب) - خیلی منون و متشکر، جناب آقای عزت‌الله یوسفیان ملا نماینده محترم آمل بفرمایید.

عزت‌الله یوسفیان ملا (آمل) - بسم الله الرحمن الرحيم

با عرض تبریک اعیاد شعبانیه و با عرض تبریک به ریاست محترم مجلس شورای اسلامی، نواب محترم و دبیران محترم و ناظران؛ امیدوارم به حرمت متولدین شعبان همه اعضای هیأت‌رئیسه موفق و مؤید باشند.

فرهنگیان در کمال متناسب اعتراض خودشان را درباره معیشت اعلام کردند.

عیزان من! باید فکری برای شاغلین و بازنشسته‌ها کرد. اگر در کشور حقوق بالای (۱۰) میلیون تoman پرداخت می‌شود که می‌شود و همه هم می‌دانیم بیش از اینها هم پرداخت می‌شود، دیگر قابل قبول نیست که فرهنگیان و کارمندان جزء با ماهی (۷۰۰) هزار تoman زندگی کنند. به اعتقاد بنده باید کمیته‌ای در مجلس برای افزایش حداقل (۷۰) درصدی حقوق کارکنان دولت به خصوص فرهنگیان شکل بگیرد.

نکته مهم دیگر استخدام حق التدریسی‌ها بوده که الان سالها است این عیزان در مقابل مجلس، در مقابل وزارت‌خانه آموزش و پرورش و ادارات شهرستانی گرفتارند و تعیین تکلیف نمی‌شوند. اینها با احکام وزیر وقت به تدریس شروع کردند، دلیلی ندارد از حقوق مکتبه آنها صرف‌نظر کنند و حقوق مکتبه آنها از بین بروند. ما استدعا و انتظارمان این است که این اتفاق بیافت. به هر حال بار مالی افزایش حقوق فرهنگیان عدد و رقم بالایی نیست، اگر مجلس و دولت بخواهند به راحتی می‌شود منبع آن را تأمین کرد و این اتفاق بیفت.

واردات بی‌رویه برج نه کشور هم دیگر در داخل تجارت برج رفتند و آنها هم بی‌رویه شدند. عدم توجه به بخش تولید که به افسارگسیختگی بانکها برمی‌گردد و اقتصاد کشور را دارد به نقطه نامعلومی می‌رساند.

عیزان من، سروران من! فقر دارد بیداد می‌کند. اگر خواهان محترم مجلس یک سری به دادگاه خانواده بزنند، آمار طلاق و آمار مشکلات خانوادگی و اجتماعی را ببینند، قطعاً و یقیناً مجلس تصمیمات دیگری خواهد گرفت. ما جلسات عدیده‌ای با دولت محترم داشتیم، ولی هیچ خروجی در این جلسات نداشتیم. اراده کنیم در هر جلسه‌ای یک مسأله مطرح شود، یک مسأله خروجی داشته باشد و یک مشکل را حل کنیم. قطعاً دیگر با شعار و با حرف زدن به نتیجه تخواهیم رسید.

والسلام علیکم و رحمه الله

دبیر (دستغیب) - خیلی منون و متشکر، جناب آقای علیرضا منادی نماینده محترم تبریز، آذرشهر و اسکو بفرمایید.

علیرضا منادی سفیدان (تبریز، اسکو و آذرشهر) -

بسم الله الرحمن الرحيم

از همکاران عزیزم تشکر می‌کنم که به این حقیر و دوستانمان برای چهارمین بار اعتماد فرمودید، ان شاء الله که خداوند جزای خیر عطا نماید. من اجازه می‌خواهم «سوم خرداد» را تبریک بگویم، از شهدای عزیزان و امام شهیدانمان یاد کنم و برای مقام معظم رهبری آرزوی توفیق کنم.

اجازه می‌خواهم یک تذکری را در باب ماده (۲۳۶) آیین نامه داخلی که جمعی از نمایندگان استان آذربایجان شرقی، یعنی همه‌شان در خصوص جریان ورزشی که رخ داد این را امضا کردند. بله، همه امضا کردند، آقای

رسائی) زمان آزادی خرمشهر در حالی که سیلوهای کشور خالی بود، آقای هاشمی در نماز جمعه می‌گفت سیلوها پر است، ولی شما می‌گویید خزانه خالی است، بعد می‌خواهید بروید خرمشهر جدید آزاد کنید؟ هرگز آزاد نمی‌شود. داعش دم مزهای ما آمده است.

نایب‌رئیس - متشرکریم، بفرمایید.

دیبر (دستغیب) - جناب آقای حامد قادر مزی نماینده محترم قروه و دهگلان بفرمایید، یک دقیقه.

حامد قادر مزی (قروه و دهگلان) - بسم الله الرحمن الرحيم

تشکر، دو تا تذکر خیلی کوتاه دارم؛ اول تذکر به وزیر احترم جهاد کشاورزی و کشور در خصوص سرمازدگی و خشکسالی واقع در شهرستان‌های قروه و دهگلان است. متأسفانه سرمازدگی و خشکسالی در فروردین و اردیبهشت‌ماه امسال خسارت‌های بسیار زیادی را به مزارع و باغات شهرستان‌های قروه و دهگلان وارد کرده است برخی از مزارع و باغات بیمه هستند که از بیمه می‌خواهیم حداکثر خسارت را به کشاورزان پرداخت کند و مزارع زیادی هم بیمه ندارند، ان شاء الله از طریق ستاد بحران با همکاری و هماهنگی دولت جبران خسارت شود و خسارتی به آنها پرداخت شود.

موضوع بعدی هم تذکر به سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت نیرو در مورد حفاظت و صیانت از سراب شهر قروه است. سراب شهر قروه اثر بالارش طبیعی، زیست‌محیطی، گردشگری و حتی اجتماعی و اقتصادی است که متأسفانه به علت بی‌توجهی در حال نابود شدن است. ان شاء الله سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت نیرو در یک اقدام مشترک نسبت به لای‌روی، پاکسازی و بهسازی سراب شهر قروه اقدام بفرمایند، منون و متشرک.

دیبر (دستغیب) - خیلی منون و متشرک، جناب آقای عیسی امامی نماینده محترم گرگان و آقلاً جناب عالی هم یک دقیقه بفرمایید.

عیسی امامی (گرگان و آقلا) - بسم الله الرحمن الرحيم

اعیاد شعبانیه، میلاد خجسته امام حسین (علیه السلام)، امام سجاد (علیه السلام) و حضرت ابوالفضل العباس و همچنین روز آزادسازی خرمشهر را تبریک و تهنيت عرض می‌کنم و یاد شهدا و امام عزیز را گرامی می‌دارم. تذکر به ریاست محترم جمهور جناب آقای دکتر روحانی! از ابتدای مسؤولیت‌تان با خانواده‌های معظم شهداء، جانبازان و ایثارگران دیدار داشتید. قطعاً صدای آنها را در ارتباط با تعارضات، تبعیضات و انحرافات با گوش شنوا شنیدید. جناب آقای رئیس‌جمهور! جای تأسف و تعجب نیست که با وجود محمل‌های قانونی و اولویت‌های در نظر گرفته شده فرزندان فارغ‌التحصیل این عزیزان و آن هم کسانی که تحصیلات عالیه و تکمیلی را تمام کرده‌اند هنوز در پیچ و خم فرآیند جذب و اشتغال به کار بوده و با مشکلات جدی روبرو باشند؟ لطفاً چاره‌اندیشی بفرمایید.

تذکر دیگم به وزیر محترم جهاد کشاورزی جناب آقای مهندس حجتی است. جناب آقای وزیر! نمی‌دانم کجا کار هستید؟ چقدر با فعالیت کشاورزی و کشاورزان ارتباط دارید؟ آیا صدا و آه کشاورزان را نمی‌شنوید؟ آیا از وضعیت قیمت‌های تأسیف‌بار اعلام شده محصولات کشاورزی باخبر نیستید؟ چه کسی مسبب این اقدام سوء است؟ چرا دستهای مافیا در بخش کشاورزی، چه زراعی، چه بافی و چه دام و طیور که هر روز در نتیجه فعالیت‌های بازرگانی داخلی و خارجی، با نوسانات قیمت‌های مصنوعی خطرات جدی به وجود می‌آورند را کوتاه نمی‌کنید؟ چرا همیشه باید کشاورزان تاوان بی‌تدبیری و یا هزینه سوء‌مدیریت را بپردازند؟

امروز نامزد ریاست مجلس شدند.

روز گذشته سخنگوی قوه قضائیه اعلام کرده که یک نفر از دولت قبل و سه نفر از وزرای دولت فعلی برخلاف اصل (۱۴۲) قانون اساسی هنوز لیست اموالشان را اعلام نکرده‌اند. آقای محسنی‌اژه‌ای! خیلی منون، وظیفه شما اطلاع‌رسانی در مورد این موضوعات نیست، وظیفه شما این است که این آقایان را بخواهید و بگویید چرا اموالشان را اعلام نکرده‌اند. از طرفی خبر عضویت برخی از وزرای این دولت در (۱۶) هیأت‌مدیره می‌رسد، من در کمیسیون صنایع سوال کرم، خبر ثروت (۱۰۰۰) میلیاردی برخی از وزرا می‌رسد، چرا دستگاه قضائی اقدام نمی‌کند؟

دو، متأسفانه دولت محترم یارانه نان را قطع کرده، یارانه (۴) میلیون نفر بدون توجیه قبلی قطع شده است. البته یارانه ثروتمندان باید قطع شود، ولی چرا بدون اطلاع‌رسانی؟ بنزین بدون اطلاع‌رسانی و برخلاف ادعای این که افزایش پیدا نمی‌کند گران شد، در حالی که می‌توانستند بنزین آزاد را گران کنند نه سهمیه مردم را. سهمیه بنزین رانده‌های تاکسی را بدون خبر قطع کردند، این را هم اعلام نکردند.

امروز اعلام شد گاز (۱۵) درصد گران شده، آقای روحانی! اقلأً این اقدامات را بیایید مردم را توجیه کنید که چرا این تصمیمات را می‌گیرید؟ دلایل را به مردم بگویید. مردم پیامک می‌زنند، طنز تلخی است، پیامک می‌زنند «بنزین گران شد، آب گران شد، گاز گران شد، نان گران شد، می‌گویند آقای روحانی مدیونی اگر پول دستی بخواهی نگویی!» این طنز تلخی است. چرا می‌گذارید مردم این گونه چیزها را در پیامک‌هایشان بگویند؟ با این که شما سیاست‌هایتان منفعانه بوده و کلی امتیاز به غرب دادید، همه‌اش عقب‌نشینی و افعال بوده، ولی این مشکلات را نتوانسته‌اید حل کنید.

آقای ظریف روز گذشته گفتند در دولت گذشته با دانشمندان هسته‌ای مصاحبه شده، امروز آقای عباسی رئیس سازمان انرژی اتمی این را تکذیب کردند و گفتند این دروغ است. با مدیرعامل دو شرکت بر اساس بیانیه سعدآباد که آقای ظریف و روحانی امضا کرده بودند و تعهد داده بودند از آنها توضیح خواستند.

آقای ظریف! چرا این دروغ را می‌گویید؟ برای این که موضع قاطعانه رهبر انقلاب را سست کنید که ایشان فرموند «تا من هستم اجازه نمی‌دهم از دانشمندان هسته‌ای ما بازجویی شود».

امروز آقای روحانی گفتند یک اقلیت کوچکی که برخلاف اکثریت ملت ایران که خواهان صلح و تعامل با دنیا هستند، اینها صلح و تعامل را نمی‌خواهند. آقای روحانی! اکثریت ملت ایران خواستار صلح هستند، ولی خواستار ذلت نیستند. (۷۰) درصد مردم می‌گویند آمریکا پایبند به این مذاکرات نیست، (۷۳) درصد می‌گویند غنی‌سازی باید ادامه پیدا کند، (۷۰) درصد مردم می‌گویند باید واردات کاهش پیدا کند، شما به اینها عمل کنید.

(دستغیب - خیلی منون) بگذارید من این جمله را بگویم.

آقای روحانی! در سالروز آزادی خرمشهر گفتند ان شاء الله ما سردارهای سیاسی‌مان خرمشهرهای جدید را که نفت و بنزین (نایب‌رئیس - متشرکریم، وقتیان تمام شد) حاج آقا تمام کنم، گفتند ان شاء الله ما نفت و اقتصادمان را که در چنگال سازمان ملل است آزاد می‌کنیم. خرمشهر جدید با شعار برد - برد آزاد نمی‌شود، ما خرمشهر را با شعار «هیهات‌منا الذله» آزاد کردیم، (نایب‌رئیس - متشرکریم) وقتی ما خرمشهر را آزاد کردیم، دزفول و آبدان و ماشهر را ندادیم بعد مارش پیروزی بزنیم، خرمشهر را وقتی آزاد کردیم با صدام تلفنی حرف نزدیم، خرمشهر را وقتی آزاد کردیم، نگفته‌ی خزانه ما خالی است. (نایب‌رئیس - متشرکریم) وقتی دیگر گذشت آقای

۱۳- اعلام استرداد یک فقره سؤال

دبیر (صادقی) - اعلام انصراف جناب آقای سید رمضان شجاعی کیاسرو نماینده محترم ساری از طرح سؤال خود از وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت درخصوص عدم حمایت از شرکت شهرک های صنعتی و توسعه صنایع سنگین و بزرگ در سال «اقتصاد مقاومتی» که اعلام وصول می شود.

۱۴- اعلام وصول یک فقره طرح

دبیر (صادقی) - طرح عادی نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی اعلام وصول می شود.

نایب رئیس - متشرکریم، جناب آقای مفتح تذکری داشتند، بفرمایید.

محمد مهدی مفتح (تویسرکان) - بسم الله الرحمن الرحيم

جناب حاج آقا ابوترابی! عنایت بفرمایید چون زمانش گذشته و طبق آیین نامه چیزی که تصویب شد دیگر تذکر پذیرفته نمی شود، این عرضی که می کنم در رابطه با این قانون دیگر زمان گذشته، اما بد نیست که به آن توجه بکنید.

ببینید! در این اصلاحیه ای که در ماده (۳)، همین سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی انجام شد، البته در اصل مصوبه هم بود که «دولت مکلف است اجرای قوانین مربوط به سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی را در اولویت قرار داده»، اجرای قانون در اولویت یعنی چه؟ یعنی دولت برخی از قوانین را اجرا نکند؟ کل قوانینی که در مجلس تصویب می شود را دولت باید اجرا کند. این که به دولت اختیار می دهیم که اجرای قانون را اولویت بندی کند و این را قانون می کنیم، یعنی این که اصلاً مصوبات مجلس را، فکر هم می کنم که با قانون اساسی هم خیلی شاید تناسب نداشته باشد.

به هر حال عرض کردم، از این بار ما دیگر گذشتیم، هم در اصل بوده و هم در اصلاحیه بوده، اما این گونه واژه ها و این گونه انشاهایی که بیاید و اولویت اجرای قانون را به دولت بدهد، این به نظر می آید یک مقداری دوستان در کمیسیون ها توجه کنند مطلبی که خلاف عرف قانونگذاری باشد نشود، چون به هر حال می گویند قانونگذار حکیم است و آنچه را که بیان می کند بر مبنای حکمت است و باید اجرا شود. عذرخواهی می کنم، خیلی بخشید.

نایب رئیس - خیلی متشرکر هستم، این نکته تذکر واردی است، شایسته است که معاونت محترم قوانین هم در این موارد یادآور شوند که اگر مواردی این طور بود اصلاح شود.

۱۵- اعلام ختم جلسه و تاریخ تشکیل جلسه آینده

نایب رئیس - خیلی متشرکر، پایان جلسه علنی امروز را اعلام می کنم. جلسه بعدی ما فردا چهارشنبه ششم خردادماه ساعت (۸) بامداد است. دستور جلسه ادامه رسیدگی به دستور هفتگی مجلس شورای اسلامی است.

جلسه ساعت ۱۲:۷ پایان یافت

رئیس مجلس شورای اسلامی
علی اردشیر لاریجانی

جناب آقای حجتی! به داد کشاورزان برسید، هر سال استان گلستان در فصل برداشت محصولات برای فروش محصولات با زلزله بی تدبیری روبرو است، یا با قیمت خرید تضمینی خیلی پایین محصولات و یا با کمبود نقدینگی و صفحه خرید مواجه است. (نایب رئیس - متشرکر)

جناب آقای وزیر! چند روز است باخبر شدیم و خبررسانی کردیم که فصل خرید سیب زمینی است. قیمت اعلام شده سیب زمینی مناسب نیست. قیمت تمام شده این محصول برای کشاورزان بیش از (۴۰۰) تومان است، ولی امروز کشاورز بعد از چندین ماه تلاش طاقت فرسا و هزینه تمام شده تولید باید سیب زمینی خود را کمتر از (۴۰) تومان بفروشد. (نایب رئیس - متشرکریم) این انصاف است آقای وزیر؟

جناب آقای وزیر! هر سال کشاورزان به خاطر این وضعیت یا با خطر جمع آوری سیب زمینی به منظور جلوگیری از آسودگی های زیست محیطی روبرو هستند و یا به منظور تهیه کود می بایست در انبارها دپ کنند. جناب آقای وزیر! چرا هیچ اقدامی انجام نمی دهید؟ آقای وزیر امروز کشاورزان منتظر تصمیم شما هستند، درخواستی را که مدیریت استان داده هر چه سریعتر تصمیم گیری کنید و نتیجه را منعکس فرمایید و کشاورزان را از بلا تکلیفی در آورده و خساراتی را که متوجه آنهاست جبران فرمایید. تشکر می کنم.

نایب رئیس - متشرکریم، با توجه به گذشت وقت تذکرات کتبی را در جلسه بعد می خوانیم.

۱۱- یادنامه نمایندگان مجلس شورای اسلامی درخصوص تقدیر و تشکر از برگزاری شایسته مسابقات بین المللی قرآن کریم توسط سازمان اوقاف و امور خیریه

نایب رئیس - اعلام وصول داریم؟ ظاهراً نامه ای داشتیم.

دبیر (صادقی) - بله، یک بیانیه ای درباره قرآن داریم.

بسم الله الرحمن الرحيم

«ان هذا القرآن يهدى للتي هى اقوم و يبشر المؤمنين الذين يعملون الصالحات ان لهم اجراً كبيراً»

اکثریت نمایندگان حاضر در جلسه علنی امروز با امضای بیانیه ای از برگزاری شایسته مسابقات بین المللی قرآن کریم در دو رشته قرائت و حفظ و همچنین از خدمات حجت الاسلام و المسلمين جناب آقای محمدی ریاست محترم اوقاف و کارکنان حمتکش سازمان اوقاف تشکر و قدردانی نمودند و آمادگی خود را جهت فراهم نمودن زمینه های قانونی در راستای ارتقاء و پویایی فعالیت های قرآنی اعلام نمودند.

۱۲- اعلام وصول یک فقره سؤال

دبیر (صادقی) - سؤال منطقه ای آقایان: قاسم احمدی لاشکی، عبدالوحید فیاضی و شمس الله شریعت نژاد نمایندگان محترم نوشهر، نور و محمود آباد و تنکابن، رامسر و عباس آباد از وزیر محترم جهاد کشاورزی^۱ در خصوص علت عدم اجرای پروژه نیروگاه (۵۰۰) مگاواتی شهرستان نوشهر اعلام وصول می شود.

۱۶ - ضمیمه:

الف - فهرست مصوبات

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	توضیحات
طرح نحوه فعالیت احزاب و گروه‌های سیاسی	۲۷	شوراهما و امور داخلی کشور	به دلیل ادامه رسیدگی متعاقب دوره هشتم و جلسات ۲۲۵، ۲۲۶، ۲۲۷، ۲۲۸ (مسکوت ماندن به مدت سه ماه)، ۳۱۹، ۳۲۰، ۳۲۱، ۳۲۲ و ۳۲۳ در آمار مصوبات ارسالی به شورای نگهبان تغییری ایجاد نمی‌نماید.
طرح اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری طبق اصل (۸۵) قانون اساسی	۵۰۰	قضایی و حقوقی	متعاقب جلسه ۲۳۷ تصویب و به شورای نگهبان ارسال گردید.
طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی	۵۵۶	ویژه حمایت از تولید و نظارت بر اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اسلامی	به دلیل ادامه رسیدگی متعاقب جلسات ۲۹۰ و ۳۱۳ جهت تأمین نظر شورای نگهبان مجدد تصویب و به آن شورا ارسال گردید. لذا در آمار مصوبات ارسالی تغییری ایجاد نمی‌نماید.

ب - فهرست تقاضای به عمل آمده

عنوان تقاضا	جلسه اعلام وصول تقاضا	نتیجه رسیدگی	تقاضاکنندگان
تغییر دستور در خصوص رسیدگی به طرح اصلاح قانون آیین دادرسی کیفری طبق اصل (۸۵) قانون اساسی	۳۲۵	تصویب تقاضا	به استناد تبصره (۱) ماده (۱۰۴) آیین نامه

ج - فهرست سؤال اعلام وصول شده

عنوان	وزرای مورد سؤال	سؤال کنندگان
سؤال منطقه‌ای در خصوص علت عدم اجرای پروژه نیروگاه (۵۰۰) مگاواتی شهرستان نوشهر	نیرو (حمید چیت چیان)	قاسم احمدی لاشکی (نوشهر و چالوس) عبدالوحید فیاضی (نور و محمودآباد) شمس‌الله شریعت‌نژاد (تنکابن و رامسر)

د - فهرست استرداد سؤال

عنوان	وزیر مورد سؤال	اعلام وصول	شماره و تاریخ چاپ گزارش	توضیحات
سؤال ملی در خصوص عدم حمایت از شرکت شهرک‌های صنعتی و توسعه صنایع سنگین و بزرگ در سال «اقتصاد مقاومتی»	صنعت، معدن و تجارت (محمد رضا نعمتزاده)	جلسه ۲۵۲	—	تقاضای استرداد در جلسه ۳۲۵ مطرح گردید

ه - فهرست طرح اعلام وصول شده

عنوان	شماره ثبت	کمیسیون اصلی	کمیسیون فرعی	امضاکنندگان
طرح نقل و انتقال حق بیمه یا بازنشستگی	۵۷۹	ارجاع طرح مذبور تحت بررسی است		استخراج امضاءکنندگان طرح مذبور تحت بررسی است

و - فهرست اسامی هیأت‌رئیسه دائمی مجلس شورای اسلامی در اجلاسیه چهارم

اجلاسیه چهارم		اجلاسیه سوم		اجلاسیه دوم		اجلاسیه اول		سمت
آراء	نام و نام خانوادگی	آراء	نام و نام خانوادگی	آراء	نام و نام خانوادگی	آراء	نام و نام خانوادگی	
۲۰۵	علی اردشیر لاریجانی	۱۸۷	علی اردشیر لاریجانی	۲۱۳	علی اردشیر لاریجانی	۱۷۷	علی اردشیر لاریجانی	رئیس
۲۳۱	سید محمد حسن ابوترابی فرد	۲۰۳	سید محمد حسن ابوترابی فرد	۱۹۶	سید محمد حسن ابوترابی فرد	۲۳۲	سید محمد حسن ابوترابی فرد	نایب رئیس اول
۱۹۲	محمد رضا باهنر	۱۴۴	محمد رضا باهنر	۱۶۷	محمد رضا باهنر	۱۷۹	محمد رضا باهنر	نایب رئیس دوم
۲۰۷	محمد حسین فرهنگی	۱۹۰	ضرغام صادقی	۱۸۷	محمد حسین فرهنگی	۱۶۶	حسین سبحانی نیا	دبیر
۱۵۳	ضرغام صادقی	۱۸۸	محمد حسین فرهنگی	۱۶۷	شاهین محمد صادقی	۱۶۴	محمد حسین فرهنگی	دبیر
۱۵۰	مهرداد بذرپاش	۱۶۷	مهرداد بذرپاش	۱۵۸	حسین سبحانی نیا	۱۶۱	محمد دهقانی نقندر	دبیر
۱۴۵	علیرضا منادی سفیدان	۱۴۹	محمد دهقانی نقندر	۱۵۴	محمد دهقانی نقندر	۱۵۲	شاهین محمد صادقی	دبیر
۱۳۹	سید احمد رضا دستغیب	۱۲۹	علیرضا منادی سفیدان	۱۴۷	علیرضا منادی سفیدان	۱۴۱	علیرضا منادی سفیدان	دبیر
۱۳۶	محمد دهقانی نقندر	۱۲۰	حسین سبحانی نیا	۱۴۲	ضرغام صادقی	۱۳۴	جواد جهانگیرزاده	دبیر
۱۶۱	عبدالرضا مصری	۱۳۹	سید شریف حسینی	۱۸۳	سید شریف حسینی	۱۶۶	سید شریف حسینی	ناظر
۱۶۰	سید شریف حسینی	۱۳۲	محمد آشوری تازیانی	۱۶۴	عبدالرضا مصری	۱۶۵	عبدالرضا مصری	ناظر
۱۵۳	محمد آشوری تازیانی	۱۱۲	بهروز نعمتی	۱۵۹	محمد آشوری تازیانی	۱۵۲	محمد آشوری تازیانی	ناظر

عملکرد مجلس تا پایان جلسه سیصد و بیست و پنجم

الف - وضعیت طرحها و لواح

جمع کل اعلام وصوی‌ها ۵۷۹

۱۷۱	لواح	۲۱	طرح‌های شورای عالی استان‌ها	۳۸۷	طرح‌های نمایندگان
------------	-------------	-----------	------------------------------------	------------	--------------------------

جمع	لایحه	طرح شورای عالی استان‌ها	طرح نمایندگان	عنوان آخرین وضعیت
۲۰	۸	-	۱۲	تصویبات ارسالی به شورای نگهبان
۶	۲	-	۴	تصویبات ارسالی به مجمع تشخیص مصلحت نظام
۱	-	-	۱	مسکوت مانده
۳۱۳	۸۸	۱۷	۲۰۸	تحت بررسی در مجلس
۱۱۴	۵۲	-	۶۲	قوانين ابلاغی به دولت
۱۷	۱۳	-	۴	مسترد شده
۱۰۸	۸	۴	۹۶	بایگانی شده
۵۷۹	۱۷۱	۲۱	۳۸۷	جمع کل

ب - وضعیت سؤال‌ها، استیضاح‌ها و تحقیق و تفحص‌ها

اعلام وصوی‌ها

۲۰	تحقیق و تفحص‌ها	۴	استیضاح‌ها	۲۸۵	سؤال‌ها
-----------	------------------------	----------	-------------------	------------	----------------

تحقیق و تفحص	استیضاح	سؤال	عنوان آخرین وضعیت
۷	۲	۳۲	مسترد شده / رد شده
۱۱	-	۱۸۸	تحت بررسی
۲	۲	۶۵	طرح در جلسه علنی
۲۰	۴	۲۸۵	جمع کل

چاپ روزنامه رسمی کشور

بهای : ۱۷۰۰ ریال